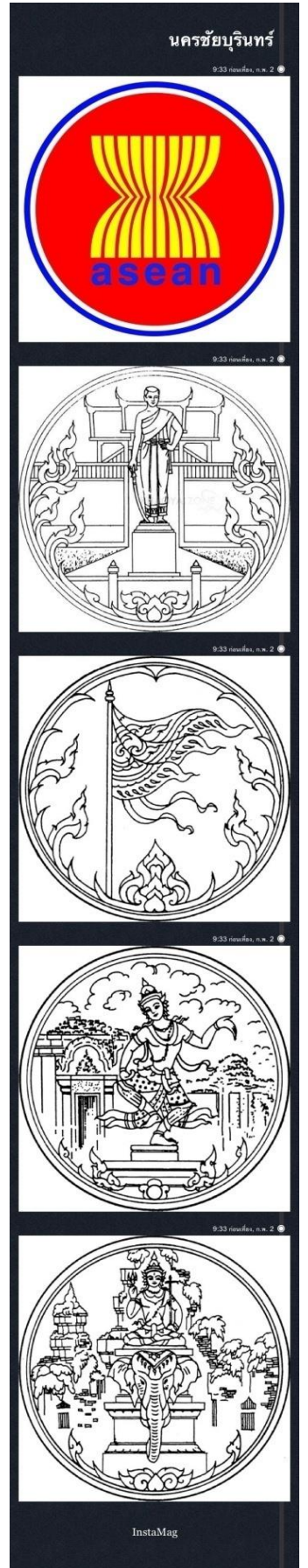

**แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
เฉิงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)
ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2561 – 2564
(รอบใหม่) รอบปี พ.ศ.2561 ฉบับปรับปรุง**

**สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉิงเหนือตอนล่าง 1
โทร/โทรสาร 044 – 243– 090
ข้อมูล ณ วันที่ 28 ตุลาคม 2559**

คำนำ

คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ซึ่งมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) เป็นประธาน ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2559 เห็นชอบให้กลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจจังหวัด ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564) รอบใหม่ เพื่อให้แผนพัฒนาวิสาหกิจจังหวัด ฯ ทันทสถานการณ์และมีการยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จึงได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาวิสาหกิจจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างวันที่ 15 – 17 มิถุนายน 2559 และการประชุมกลุ่มย่อยตามรายประเด็นยุทธศาสตร์ เป็นไปตามกรอบและแนวทางของมติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ดังกล่าวข้างต้น โดยยึดนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทิศทางการพัฒนาภาค เป็นหลัก และมุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาวิสาหกิจจังหวัด ฯ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แผนพัฒนาวิสาหกิจจังหวัด ฯ สามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาความร่วมมือกันของกลุ่มจังหวัด ให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนาวิสาหกิจจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564) รอบใหม่ ฉบับนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในคราวประชุม ครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2559 ทั้งนี้ ได้นำแผนพัฒนาวิสาหกิจจังหวัด ฯ ไปร่วมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนราชการ เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Position)

- 1) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- 2) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- 3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เขื่อนเวียงจันทน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- 4) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

วิสัยทัศน์ (Vision)

ศูนย์กลางเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และการค้าชายแดน

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) รวม 3 ประเด็น คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนากิจการการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน

/ทีมบูรณาการกลาง...

ทีมบูรณาการกลาง ประกอบด้วย สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาค สำนักงานประมาณ และกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้ประชุมเพื่อพิจารณาแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2564) ในเบื้องต้น เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2559 มีประเด็นที่เป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนพัฒนาดังกล่าว กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จึงได้ปรับปรุงตามข้อเสนอและได้ปรับ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็น การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และผลิตภัณฑ์ใหม่

คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564) รอบใหม่ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการบูรณาการ แผนงาน/โครงการ เพื่อแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ต่อไป

คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
28 ตุลาคม 2559

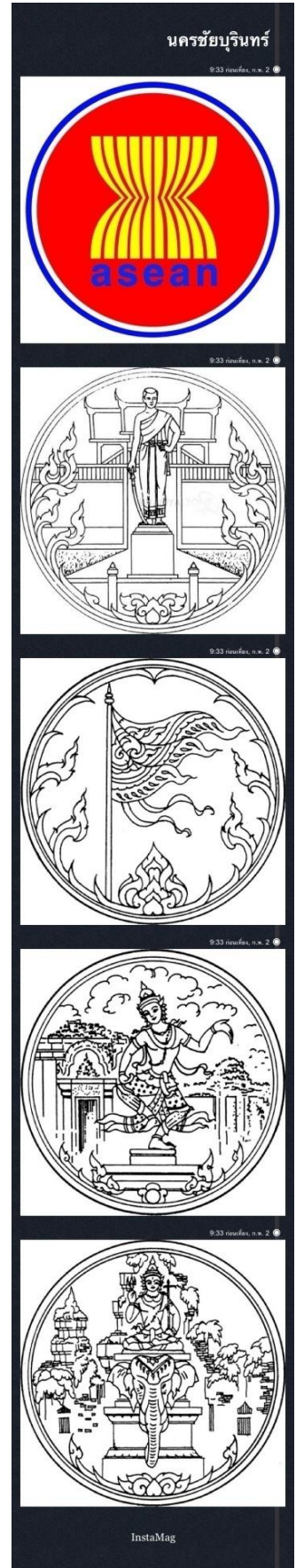
สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	1
1.1 สภาพทั่วไป	2
1) ด้านกายภาพ	2
2) ด้านประชากร	5
3) ด้านการปกครอง	11
4) จุดผ่านแดน ไทย – กัมพูชา	11
5) โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ	11
6) ด้านพลังงาน	13
7) ด้านเศรษฐกิจ	14
8) บริการพื้นฐานด้านสังคม	18
9) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (ป่าไม้ ดิน น้ำ)	19
10) ด้านการท่องเที่ยว	21
1.2 สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	27
1.2.1) สรุปโครงการตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2557 – 2560	28
1.2.2) สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2557 – 2559	32
1.2.3) การวัดระดับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	37
1.2.4) ผลการเบิกจ่ายโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ณ วันที่ 1 กันยายน 2559	38
2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	41
2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ	42
2.1.1) ภาพรวมเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดฯ ในปี พ.ศ. 2557	43
2.1.2) ภาคเกษตร	52
2.1.3) ด้านอุตสาหกรรม	63
2.1.4) ด้านบริการ	68
2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสังคมและความมั่นคง	72
2.2.1) ด้านสังคม	72
2.2.2) ความมั่นคง	81
2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	86
2.4 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชนเชิงพื้นที่	99
2.5 นโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	103
2.6 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาคู่เชื่อมโยงกับกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ	107
2.7 SWOT การวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัดฯ	111

	หน้า
3. สรุปข้อมูลแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	146
3.1 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์	146
3.2 วิสัยทัศน์	146
3.3 เป้าประสงค์รวม	146
3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์	147
3.5 กลยุทธ์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์	147
4. แบบ กจ.1 (บัญชีชุดโครงการ)	148
แบบ กจ.1-1	161
ภาคผนวก ก	182
ภาคผนวก ข	184
ภาคผนวก ค	187

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

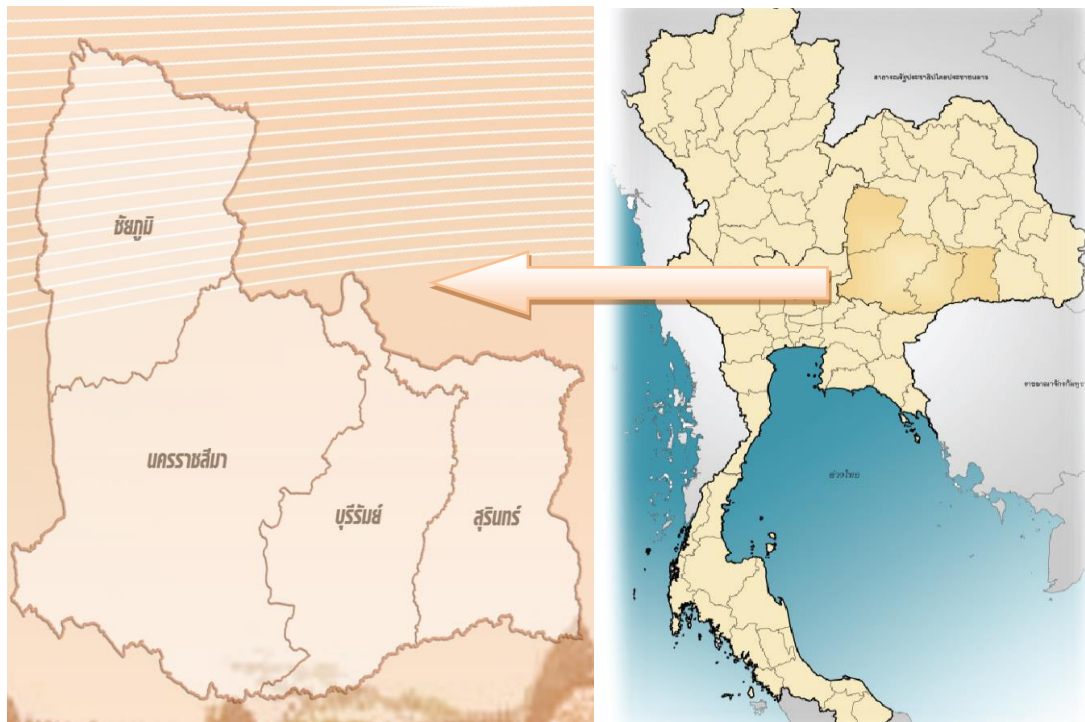
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

1.1 สภาพทั่วไป

1) ด้านกายภาพ

(1) **ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์** : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ มีพื้นที่ประมาณ 51,718.19 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 32,323,535ไร่ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ 14 องศา 5ลิปดาเหนือ ถึงเส้นละติจูดที่ 16 องศา 43 ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นลองจิจูดที่ 107 องศา 10 ลิปดาตะวันออก ถึงเส้นลองจิจูดที่ 110 องศา 7 ลิปดาตะวันออก ซึ่งจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวนี้ จะทำให้พื้นที่ตั้งอยู่ในโซนเวลามาตรฐานสากลที่พิกัดลองจิจูด 105 องศาตะวันออก ซึ่งเป็นเวลาที่เร็วกว่ากรีนิช ประเทศอังกฤษ 7 ชั่วโมง และมีสภาวะอากาศแบบสวันนา (Tropical Savanna Climate) ตามการจำแนกเขตภูมิอากาศแบบ Koppenซึ่งจะมีอากาศร้อนอุณหภูมิสูงตลอดปี โดยมีฤดูฝนสลับกับฤดูแล้งอย่างเด่นชัด โดยฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม และฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนเมษายน

(2) **ที่ตั้งสัมพันธ์** :พื้นที่กลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว และราชอาณาจักรกัมพูชา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี และจังหวัดนครนายก

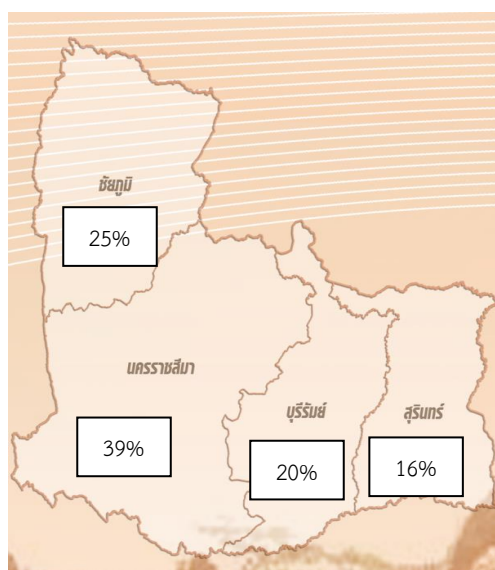
(3) **ขนาดพื้นที่** : จากการรวบรวมข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดินพบว่าพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัดมีพื้นที่รวมกันทั้งหมดประมาณ 51,718.19 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 32,323,870 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30.63 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (168,854 ตารางกิโลเมตร) และคิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 10.08 ของพื้นที่ทั้งประเทศ (513,115 ตารางกิโลเมตร) โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 1 และภาพประกอบ ข้างทำยนี้

ตารางที่ 1 : แสดงพื้นที่ครอบคลุมของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	เนื้อที่		ร้อยละ (ของกลุ่มจังหวัด)
	ตร.กม.	ไร่	
นครราชสีมา	20,493.96	12,808,728	39.63
ชัยภูมิ	12,778.30	7,986,429	24.70
บุรีรัมย์	10,321.88	6,451,178	19.96
สุรินทร์	8,124.05	5,077,535	15.71
รวม (กลุ่มจังหวัด)	51,718.19	32,323,870	100.00
ประเทศ	513,115	-	-

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และเว็บไซต์สารานุกรมเสรี

พื้นที่ครอบคลุมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

(4) **ลักษณะทางธรณีวิทยา** : พื้นที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบสูงโคราช หินที่รองรับส่วนใหญ่ประกอบด้วย หินแข็ง (หินชุดโคราช) ประกอบด้วยลักษณะโครงสร้างแบบรูปประทุนคว่ำและรูปประทุนหงาย มีรอยแตกรอยแยกและรอยคดโค้งทั่วไป รวมทั้งโดมเกลือ

(5) **ปฐพีวิทยา** : มีการแทรกดันของเกลือหินกระจายอยู่ทั่วไป ทำให้เกิดดินเค็มและน้ำเค็ม ลักษณะดินเป็นดินที่มีศักยภาพปานกลาง ถึงต่ำ สำหรับทำการเกษตร ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวจะอยู่ใกล้ลุ่มน้ำ และพื้นที่น้ำขังในฤดูฝน

(6) การใช้ประโยชน์ที่ดิน : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอันดับ 1 คือเป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 22,029,220 ไร่ รองลงมาเป็นพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 6,188,083 ไร่ และพื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 1,845,937 ไร่ ปรากฏตามตารางที่ 2 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 2 : แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ พ.ศ. 2558

การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)				
	กลุ่มจังหวัด	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
พื้นที่เกษตรกรรม	22,029,220	8,767,959	4,288,864	5,050,063	3,922,334
พื้นที่นา	12,689,651	4,119,222	1,851,181	3,404,719	3,314,529
พืชสวน/ไม้ผล	335,836	233,817	73,745	25,282	2,992
พืชไร่	7,117,904	3,854,845	2,064,827	970,693	227,539
ไม้ยืนต้น	1,632,769	388,443	246,923	629,225	368,178
พืชน้ำ	165	64	101	-	-
ปศุสัตว์	181,025	150,305	17,396	9,378	3,946
สถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ	32,428	11,850	5,851	10,766	3,961
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	39,442	9,413	28,840	-	1,189
พื้นที่ป่าไม้	6,188,083	2,266,399	2,839,580	625,977	456,127
พื้นที่แหล่งน้ำ	894,971	303,567	195,737	234,988	160,679
น้ำธรรมชาติ	421,935	133,935	124,464	83,918	79,618
น้ำที่สร้างขึ้น	473,036	169,632	71,273	151,070	81,061
พื้นที่ชุมชนและ สิ่งก่อสร้าง	1,845,937	787,799	273,322	418,270	366,546
ตัวเมืองและย่านการค้า	142,455	67,734	27,965	18,534	28,222
สถานที่ราชการและ สถาบัน	246,279	130,828	24,819	53,916	36,716
นันทนาการ	77,178	72,457	2,643	817	1,261
สิ่งก่อสร้าง	1,376,190	515,020	216,576	344,871	299,723
สุสาน ป่าช้า	3,835	1,760	1,319	132	624
พื้นที่อุตสาหกรรม	95,340	65,911	11,265	10,447	7,717
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,130,689	516,362	349,892	105,955	158,480
พื้นที่ว่าง	139,630	100,731	27,769	5,478	5,652
รวม	32,323,870	12,808,728	7,986,429	6,451,178	5,077,535

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2) ด้านประชากร

(1) สัดส่วน แนวโน้มประชากรและความหนาแน่น : จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2558 ปรากฏว่ากลุ่มจังหวัด “นครชัยบุรีรินทร์” มีประชากรจำนวน 6,746,755 คน แบ่งเป็นเพศชาย 3,351,600 คน เพศหญิง 3,395,155 คน คิดเป็นร้อยละ 10.26 จากจำนวนประชากรทั้งประเทศ 65,729,098 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 จำนวน 604,382 คน คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.98 เมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัด และเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.93 เมื่อเทียบกับประเทศ โดยมีความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่กลุ่มจังหวัด คิดเป็น 130 คน/ตารางกิโลเมตร และเมื่อเทียบกับความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ประเทศ คิดเป็น 13 คน/ตารางกิโลเมตร ปรากฏตามตารางที่ 3 ตารางที่ 4 และตามกราฟที่ 1 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 3 : แสดงจำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ประเภท	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่น ของประชากร (คน/ตร.กม.)
	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	
ชาย	3,324,760	3,343,744	3,351,600	
หญิง	3,362,458	3,384,706	3,395,155	
รวมทั้งกลุ่มฯ	6,677,218	6,728,450	6,746,755	130
ประเทศ	64,456,695	65,124,716	65,729,098	13

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย 2558

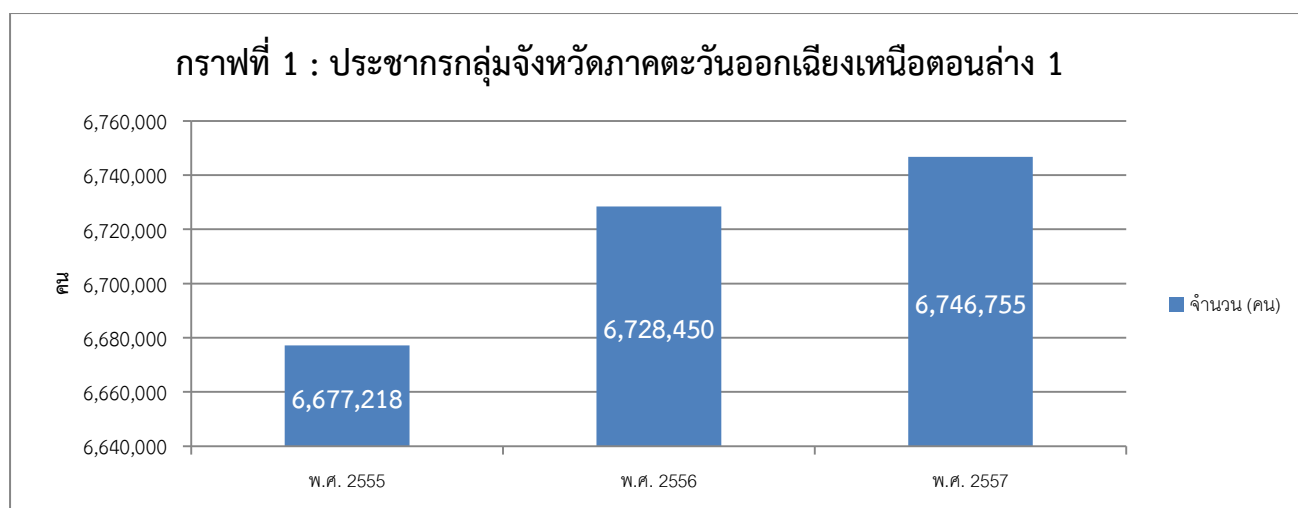
ตารางที่ 4 : แสดงประชากรแบ่งตามเขตเทศบาลของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	2556 (2013)			2557 (2014)			2558 (2015)		
	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1									
รวมยอด	6,707,573	3,333,914	3,373,659	6,728,450	3,343,744	3,384,706	6,746,755	3,351,600	3,395,155
ในเขตเทศบาล	1,227,543	600,406	627,137	1,227,710	600,279	627,431	1,225,620	598,913	626,707
นอกเขตเทศบาล	5,480,030	2,733,508	2,746,522	2,757,275	2,743,465	2,757,275	5,521,135	2,752,687	2,768,448
นครราชสีมา									
รวมยอด	2,610,164	1,289,861	1,320,303	2,620,517	1,294,987	1,325,530	2,628,818	1,298,167	1,330,651
ในเขตเทศบาล	642,708	314,755	327,953	641,951	314,534	327,417	640,287	313,476	326,811
นอกเขตเทศบาล	1,967,456	975,106	992,350	1,978,566	980,453	998,113	1,988,531	984,691	1,003,840

ตารางที่ 4 : แสดงประชากรแบ่งตามเขตเทศบาลของกลุ่มจังหวัด (ต่อ)

จังหวัด	2556 (2013)			2557 (2014)			2558 (2015)		
	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female
ชัยภูมิ									
รวมยอด	1,135,777	564,804	570,973	1,137,049	565,212	571,837	1,138,252	565,687	572,565
ในเขตเทศบาล	151,447	73,433	78,014	150,882	73,109	77,773	150,232	72,747	77,485
นอกเขตเทศบาล	984,330	491,371	492,959	986,167	492,103	494,064	988,020	492,940	495,080
บุรีรัมย์									
รวมยอด	1,573,438	785,215	788,223	1,579,248	787,851	791,397	1,584,661	790,260	794,401
ในเขตเทศบาล	338,164	166,732	171,432	339,810	167,244	172,566	340,379	167,503	172,876
นอกเขตเทศบาล	1,235,274	618,483	616,791	1,239,438	620,607	618,831	1,244,282	622,757	621,525
สุรินทร์									
รวมยอด	1,388,194	694,034	694,160	1,391,636	695,694	695,942	1,395,024	697,486	697,538
ในเขตเทศบาล	95,224	45,486	49,738	95,067	45,392	49,675	94,722	45,187	49,535
นอกเขตเทศบาล	1,292,970	648,548	644,422	1,296,569	650,302	646,267	1,300,302	652,299	648,003

ที่มา : สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

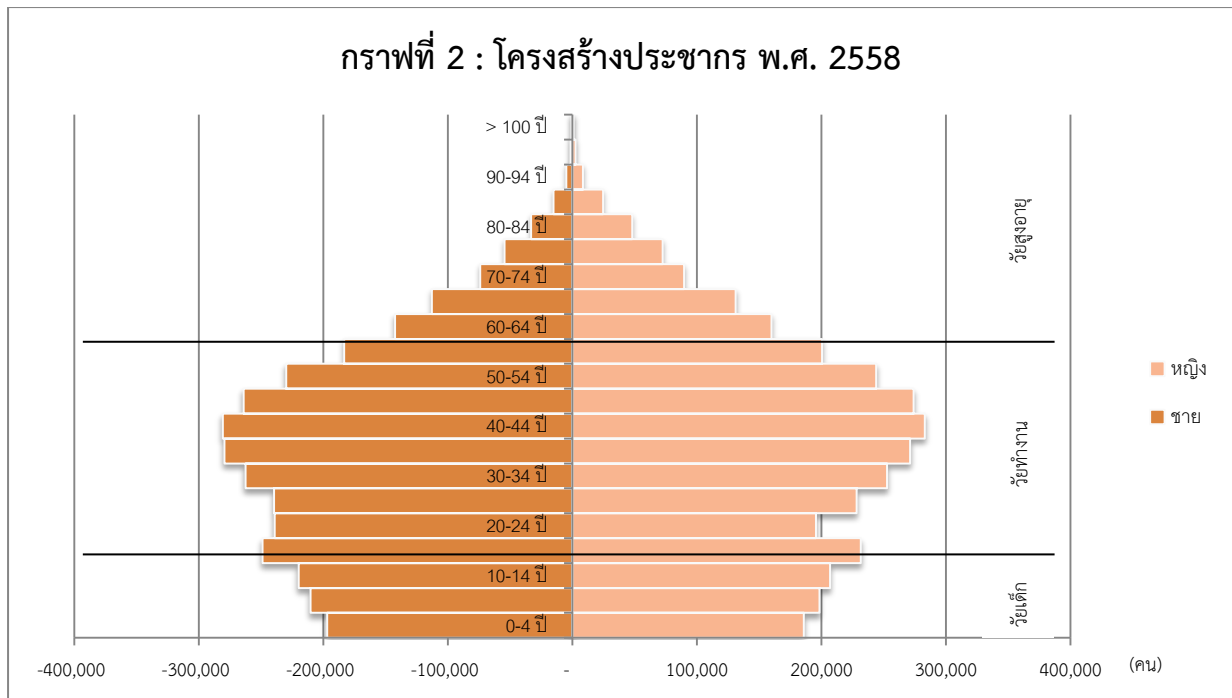
เมื่อพิจารณาสัดส่วนประชากรเมืองต่อชนบทของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2558 พบว่าสัดส่วนประชากรชนบท (นอกเขตเทศบาล) มีจำนวนมากกว่าประชากรเมือง (ในเขตเทศบาล) คิดเป็นร้อยละ 81.83 ประชากรเมือง คิดเป็นร้อยละ 18.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด จังหวัด สุรินทร์มีสัดส่วนประชากรชนบทมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คิดเป็นร้อยละ 93.21 รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 5 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 5 : สัดส่วนประชากรเมืองต่อชนบทของกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2558

จังหวัด	2558 (2015)			สัดส่วน ปี 58 (ร้อยละ)		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
	Total	Male	Female	Total	Male	Female
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1						
รวมยอด	6,746,755	3,351,600	3,395,155	100	100	100
ในเขตเทศบาล	1,225,620	598,913	626,707	18.17	17.87	18.46
นอกเขตเทศบาล	5,521,135	2,752,687	2,768,448	81.83	82.13	81.54
นครราชสีมา						
รวมยอด	2,628,818	1,298,167	1,330,651	100	100	100
ในเขตเทศบาล	640,287	313,476	326,811	24.36	24.15	24.56
นอกเขตเทศบาล	1,988,531	984,691	1,003,840	75.64	75.85	75.44
ชัยภูมิ						
รวมยอด	1,138,252	565,687	572,565	100	100	100
ในเขตเทศบาล	150,232	72,747	77,485	13.20	12.86	13.53
นอกเขตเทศบาล	988,020	492,940	495,080	86.80	87.14	86.47
บุรีรัมย์						
รวมยอด	1,584,661	790,260	794,401	100	100	100
ในเขตเทศบาล	340,379	167,503	172,876	21.48	21.20	21.76
นอกเขตเทศบาล	1,244,282	622,757	621,525	78.52	78.80	78.24
สุรินทร์						
รวมยอด	1,395,024	697,486	697,538	100	100	100
ในเขตเทศบาล	94,722	45,187	49,535	6.79	6.48	7.10
นอกเขตเทศบาล	1,300,302	652,299	648,003	93.21	93.52	92.90

ที่มา : สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุออกเป็นสามช่วงวัย วัยเด็ก วัยทำงาน และวัยสูงอายุ ในปี พ.ศ. 2558 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนประชากรวัยแรงงานมากที่สุด โดยเฉพาะช่วงอายุระหว่าง 35 – 44 ปี ปรากฏตามกราฟที่ 2 ข้างทำนองนี้

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (ข้อมูลมีเฉพาะผู้มีสัญชาติไทย และมีชื่อในทะเบียนบ้าน)

(2) กลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มกระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด ดังนี้

- ไทยโคราช

กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโคราช เดิมถิ่นนี้ชาวพื้นเมืองเป็นลัวะ ชาวไทยได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยสมัยกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าอู่ทองให้ขุนหลวงพะงั่วยกกองทัพมารบรวมนดินแดนแถบนี้เข้ากับกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าอู่ทองโปรดฯ ให้กองทหารอยุธยาตั้งด่านอยู่ประจำ และส่งช่างชาวอยุธยาไปก่อสร้างบ้านเรือนและ วัดวาอารามเป็นอันมาก ชาวไทยอยุธยาได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและได้อพยพมาอยู่นครราชสีมาอีกระลอกหนึ่งคือ คราวเสียกรุงครั้งที่ 2 โดยมีชาวไทยชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงใต้ อพยพเข้ามาเพิ่มเติมด้วย ชาวไทยกลุ่มนี้และชาวไทยพื้นเมืองเดิม (เข้าใจว่าเป็นชาวสยามกลุ่มน้ำมูล (ไท-เสียม) อาจมีเขมรและมอญปนอยู่ด้วย) สืบเชื้อสายเป็นชาวไทยโคราชและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีสืบทอดกันมา

กลุ่มไทยโคราชเป็นกลุ่มที่แสดงเอกลักษณ์ของเมืองนครราชสีมา เพราะสำเนียงแตกต่างจากกลุ่มอื่น เป็นกลุ่มที่พูดภาษาไทยโคราชซึ่งคล้ายคลึงภาษาไทยกลางแต่สำเนียงเพี้ยน เหน่อ ห้วนสั้น เกิ่นเสียง มีคำไทยลาว (อีสาน) ปะปนบ้างเล็กน้อย ชาวไทยโคราชแต่งกายแบบไทยภาคกลาง รับประทานข้าวเจ้า อาหารทั่วไปคล้ายคลึงภาคกลาง ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมคล้ายไทยภาคกลาง ปัจจุบัน กลุ่มไทยโคราชอาศัยอยู่ในทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา ยกเว้นบางอำเภอที่มีชาวลาวมากกว่า (อำเภอบัวใหญ่ - ปักธงชัย และสูงเนิน) และยังพบชาวไทยโคราชในบางส่วนของจังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยภูมิ (อำเภอบำเหน็จณรงค์และจัตุรัส) และจังหวัดบุรีรัมย์(อำเภอเมืองบุรีรัมย์ นางรอง และหนองกี่)

- ไทยลาวเวียงจันทน์

กลุ่มไทยลาวเวียงจันทน์ ส่วนใหญ่อพยพเข้ามาอยู่สมัยสงครามปราบปรามเมืองเวียงจันทน์ สมัยธนบุรี มีการกวาดต้อนครอบครัวลาวเข้ามาอยู่ในหัวเมืองชั้นใน และอพยพเข้ามาโดยสมัครใจเพิ่มขึ้นในระยะ หลังอยู่ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เป็นส่วนใหญ่ และกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ทั้ง 3 จังหวัด เหมือนกับหลายจังหวัดใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้ใช้ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่เหมือนกันกับชาวไทยลาว โดยทั่วไป แต่ก็จะมีอยู่ที่แตกต่างในเรื่องของภาษาบ้างในแต่ละท้องถิ่น

- ไทยเขมร

กลุ่มไทยเขมร มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ในท้องที่จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี รวมไปถึง ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และ นครราชสีมาบางพื้นที่ มีภาษาพูดและอักษรเป็นของตนเอง ภาษาเขมรป่าดงเหมือนภาษาเขมรในกัมพูชา แต่เสียงเพี้ยนกันอยู่บ้าง มีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง เขมรป่าดงแต่เดิมนับถือพุทธศาสนานิกายมหายาน ผสมกับศาสนาพราหมณ์ และเทวนิยมดั้งเดิม

- ไทยจีน

กลุ่มไทยเชื้อสายจีน ส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาก่อตัวเป็นชุมชนขึ้นในจังหวัดเขตตัวเมืองทั้ง 4 จังหวัด เหมือนกันจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทย สาเหตุหลัก ๆ มาจากปัญหาการลี้ภัยสงครามที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ยาวนาน นับตั้งแต่ยุคการปฏิวัติประชาธิปไตยสมัย ดร.ซุนยัตเซ็น การปฏิวัติคอมมิวนิสต์นำโดยเหมา เจ๋อตง และสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นบุกจีน ที่ต่อเนื่องยาวนานถึง 54 ปี ในระหว่าง พ.ศ. 2438 – 2492 ทำให้ ประชาชนเดือดร้อนลำเค็ญ โดยเฉพาะช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวจีนในจังหวัดแต่จิว มณฑลกวางตุ้ง ได้อพยพ ลี้ภัยเข้ามาตั้งเมืองไทยเป็นจำนวนมาก สายหนึ่งมาทางเรือ ขึ้นฝั่งที่เมืองบางกอก อีกสายหนึ่งผ่านเข้ามาทาง เวียดนามและลาว

- ไทยแขก

กลุ่มไทยเชื้อสายแขก ส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาก่อตัวเป็นชุมชนขึ้นในจังหวัดเขตตัวเมืองทั้ง 4 จังหวัด เหมือนกันจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทย ประกอบอาชีพค้าขายเป็นหลัก

- ไทยมอญ

กลุ่มไทยมอญ ชาวมอญอพยพเข้ามาอยู่บริเวณเมืองนครราชสีมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2318 ในสมัย กรุงธนบุรี สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี พระราชทานครัวมอญที่อพยพเข้ามาสวามิภักดิ์ มีเจ้าพระยามหาโยธา (พญา เจ่ง) ต้นสกุล "คชเสนี" เป็นหัวหน้า แบ่งให้พระยานครราชสีมาขึ้นมาอยู่ที่เมืองนครราชสีมา ตั้งครัวมอญที่ ลำพระเพลิง เขตอำเภอปักธงชัยที่บ้านพลับพลา อำเภอโชคชัย พระยาศรีราชรามัญผู้เป็นหัวหน้าพาญาติพี่น้อง มาอยู่ในเมืองเป็นสายกองส่วยทอง ตั้งบ้านเรือนเรียกว่าบ้านมอญ เมื่อเกิดกบฏเจ้าอนุวงศ์ เมื่อปี พ.ศ. 2336 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยามหาโยธา (ทอเรียะ คชเสนี) คุมกอง มอญมาสมทบมาร่วมรบกับกำลังฝ่ายไทย เมื่อเสร็จศึกแล้วพวกมอญเห็นเมืองปักธงชัยอุดมสมบูรณ์จึงมาตั้งถิ่น ฐาน ปัจจุบันชาวมอญในนครราชสีมายังรักษาวัฒนธรรมประเพณีมอญไว้ เช่น ภาษา การไหว้ผี การเล่นสะบ้าใน เขตบ้านท่าโพธิ์ บ้านสำราญเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำ เครื่องปั้นดินเผา ภาษามอญจะใช้พูดในชาวไทยมอญที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป คนรุ่นหลังจากนี้จะพูดภาษาไทย โคราชทั้งสิ้น

- ไทยส่วย

กลุ่มไทยส่วย ส่วย หรือ ซ่า เป็นชนพื้นเมืองของหัวเมืองเขมรป่าดง พูดภาษาตระกูลมอญ-เขมร ได้อยู่ในพื้นที่นี้ก่อนที่คนไทยจะเข้ามาเมื่ออิทธิพลเหนือดินแดนบริเวณลุ่มแม่น้ำมูลตอนบน ปัจจุบันอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์บางส่วน นอกจากนี้ภาษาส่วย เป็นภาษาของชาวส่วยที่อพยพมาจากจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจุบันมีเฉพาะผู้ที่อายุเกิน 40 ปีขึ้นไปที่ยังคงใช้ภาษาส่วยในกลุ่มของตนเอง

- ไทยญ้อสุกร

กลุ่มไทยญ้อสุกร หรือ เนียะกุล เป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ตามไหล่เขาหรือเนินเขาเตี้ย ๆ บริเวณด้านในของที่ราบสูงโคราช อาจสืบเชื้อสายมาจากคนในสมัยทวารวดี ภาษาเป็นภาษาตระกูลมอญ-เขมร ปัจจุบันพูดเฉพาะผู้ที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป นอกจากนั้นใช้ภาษาไทยโคราช ปัจจุบันอาศัยอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา พื้นที่อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอหนองบุญมาก ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ จะอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต

- ไทยกวย

กลุ่มไทยกวย (แปลว่า คน) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ “ซ่า” อีกกลุ่มหนึ่ง มีรูปร่างลักษณะคล้ายชนเผ่าเขมร ส่วนใหญ่ ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ อุบลราชธานี สุรินทร์ บุรีรัมย์บางส่วน กวยไม่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทราบเพียงว่า แต่เดิมอยู่ในกัมพูชา นิยมพูดภาษาเป็น 2 กลุ่ม คือ กวยลาว อยู่ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษตอนบน ซึ่งพูดภาษากวยโดยมีคำภาษาลาวปนอยู่ด้วยบางคำ และกวยเขมร อยู่ในเขตจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษตอนล่าง และอุบลราชธานีตอนล่าง ซึ่งพูดภาษากวยโดยมีคำภาษาเขมรปนอยู่ด้วย ชาวไทยกวย อาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดที่อำเภอ ศรีขรภูมิ อำเภอท่าบ่อ จอมพระ สังขะ บัวเขต ศรีณรงค์ สนม ท่าตูม บางส่วนของอำเภอเมือง เขวาสินรินทร์ และกาบเชิง

- ไทยวน

กลุ่มไทยวน หรือ ไทยโยนก เป็นเผ่าไทยในภาคเหนือของไทย ได้อพยพเข้ามาอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา เขตอำเภอสีคิ้วสองทางด้วยกันคือ พวกแรกอพยพจากทางเหนือมาอยู่ที่อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี ต่อมาเจ้าเมืองสระบุรีต้องการตั้งกองเลี้ยงโคนมที่เมืองนครจันทิก จึงได้แบ่งครอบครัวชาวไทยวนจากอำเภอเส้าไห้ไปอยู่ที่อำเภอสีคิ้ว ส่วนอีกพวกหนึ่งอพยพมาจากเวียงจันทน์ ชาวไทยวนยังรักษาประเพณีและวัฒนธรรมแบบโยนกไว้ได้ดีมาก ภาษาไทยวน ใช้พูดในหมู่ไทยวนด้วยกันเองซึ่งมีอยู่ประมาณ 5,000 คน ในเขตอำเภอสีคิ้ว ในท้องที่ตำบลลาดบัวขาว ตำบลสีคิ้ว และตำบลบ้านหัน

3) **ด้านการปกครอง** เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดฯ ทั้ง 4 จังหวัด ประกอบด้วยข้อมูลรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 6 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 6 : แสดงเขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดฯ ทั้ง 4 จังหวัด

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/เมือง/ตำบล	อบต.
นครราชสีมา	32	289	3,743	90	243
ชัยภูมิ	16	123	1,617	36	123
บุรีรัมย์	23	188	2,546	62	146
สุรินทร์	17	158	2,120	27	144
รวมกลุ่มจังหวัด ฯ	88	758	10,026	215	656

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

4) จุดผ่านแดน ไทย – กัมพูชา

ตารางที่ 7 : แสดงจุดผ่านแดนไทย – กัมพูชา

จังหวัด	จุดผ่านแดนถาวร	จุดผ่อนปรน	พื้นที่ของไทย	พื้นที่ของกัมพูชา
บุรีรัมย์		✓	จุดผ่อนปรนช่องสายตะกู บ้านสายโท 6 ใต้ ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด	บ้านจู้บโก๊ก ตำบลอำปอ อำเภอบัณเตียอำปอ จังหวัดอุดรธานี (ด้านชายแดน)
สุรินทร์	✓		ด่านช่องจอม บ้านด่านพัฒนา	บ้านโอรส์เสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรธานี (ด้านชายแดนสากล)

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

5) โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ

(1) **ทางหลวงสายต่างๆ ในกลุ่มจังหวัด** : ระบบคมนาคมขนส่งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีถนนสายสำคัญหลายสาย มีทางหลวงแผ่นดินสายหลักและสายรอง ที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัด และภายในจังหวัด ทำให้การคมนาคมขนส่งในกลุ่มจังหวัดมีประสิทธิภาพสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก โดยมีเส้นทางสำคัญดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 หรือ ถนนมิตรภาพ

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ,201,202,205,206,207,218,219,224,225,226,304 และ 348 นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดยังมีทางหลวงสายอาเซียนพาดผ่าน ได้แก่

- สาย AH 12 ผ่านสะพานมิตรภาพไทย/ลาว - หนองคาย - อุดรธานี- อ.น้ำพอง - ขอนแก่น - อ.บ้านไผ่ - อ.พล - จังหวัดนครราชสีมา - อ.สูงเนิน - อ.สีคิ้ว - อ.มวกเหล็ก - จังหวัดสระบุรี - หินกอง - รังสิต - กรุงเทพฯ รวมระยะทาง 511.5 กิโลเมตร

- สาย AH 121 ผ่านมุกดาหาร - อำนาจเจริญ - โยธธร - อ.สุวรรณภูมิ - อ.พยัคฆภูมิพิสัย - บุรีรัมย์ - อ.นางรอง - อ. สัมปอ - บ.ช่องตะโก รวมระยะทาง 458.5 กิโลเมตร

(2) **ทางรถไฟ** :เส้นทางรถไฟที่ผ่านกลุ่มจังหวัด คือ รถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ (ประกอบด้วย เส้นทาง กรุงเทพฯ – อุบลราชธานี, กรุงเทพฯ – หนองคาย, เส้นทางลำชี – อุบลราชธานี, เส้นทางนครราชสีมา – อุบลราชธานี, เส้นทางกรุงเทพฯ – ศรีสะเกษ)

จังหวัดนครราชสีมา มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน 2 สาย คือ

- เส้นทางกรุงเทพมหานคร – จังหวัดอุบลราชธานี
- เส้นทางกรุงเทพมหานคร – จังหวัดหนองคาย

รถไฟทั้งสองสายจะแยกกันที่ชุมทางจระจังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ยังมีรถไฟอีกสายหนึ่งโดยแยกที่ชุมทางแก่งคอย คือ สายอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี – อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา โดยจังหวัดนครราชสีมา มีสถานีรถไฟ รวม 38 สถานี และ 2 ชุมทาง รวม 40 สถานี สถานีหลักในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าคือ สถานีนครราชสีมา และสถานีชุมทางบัวใหญ่

จังหวัดชัยภูมิ มีเส้นทางรถไฟผ่านพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัดซึ่งเป็นเส้นทางระหว่าง อำเภอแก่งคอยจังหวัดสระบุรี – อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา – อำเภอเทพสถิต – บำเหน็จณรงค์ – จตุรัส จังหวัดชัยภูมิซึ่งมีสถานีรถไฟรวม 6 สถานี มีขบวนรถไฟผ่านสถานีรถไฟอำเภอบำเหน็จณรงค์ และอำเภอจตุรัส

จังหวัดบุรีรัมย์ มีเส้นทางรถไฟผ่าน คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร – จังหวัดอุบลราชธานี กรุงเทพฯ – สุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์ มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางตอนบนของจังหวัด โดยมีเส้นทางผ่าน 1 สาย คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร – อุบลราชธานี

(3) ระบบขนส่งทางอากาศ

จังหวัดนครราชสีมา: ท่าอากาศยานนครราชสีมา ตั้งอยู่ที่ อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา

จังหวัดบุรีรัมย์: ท่าอากาศยานบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ที่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์มีสองสายการบิน คือ สายการบินแอร์เอเชีย และสายการบินนกแอร์

จังหวัดสุรินทร์: ท่าอากาศยานสุรินทร์ภักดี ถนนคชสาร ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

(4) ไฟฟ้า

ข้อมูลปี 2558 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ามีจำนวนทั้งสิ้น 1,845,662 ราย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2557 ที่มีผู้ใช้ไฟฟ้า 1,792,846 ราย กระแสไฟฟ้าที่จำหน่ายมีจำนวนทั้งสิ้น 7,805,512,526 กิโลวัตต์/ชั่วโมง โดยจำหน่ายให้กับกิจการขนาดใหญ่มากที่สุด 3,089,477,401 กิโลวัตต์/ชั่วโมง รองลงไปเป็นบ้านอยู่อาศัย กิจการขนาดกลาง กิจการขนาดเล็ก และอื่นๆ ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 8 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 8 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้จ่ายไฟฟ้า (รายจังหวัด)

รายการ	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1		
	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558
ผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	1,748,326	1,792,846	1,845,662
ไฟฟ้าที่จำหน่าย (กิโลวัตต์/ชั่วโมง)	7,074,730,972	7,469,921,053	7,805,512,526
- บ้านอยู่อาศัย	2,139,007,876	2,246,947,569	2,380,678,694
- กิจการขนาดเล็ก	787,931,989	829,880,635	875,158,133
- กิจการขนาดกลาง	1,153,190,107	1,198,205,907	1,245,802,361
- กิจการขนาดใหญ่	2,802,588,335	2,984,335,203	3,089,477,401
- อื่น ๆ	192,012,665	210,551,739	214,395,937

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์

(5) ประปา

ข้อมูลปี 2558 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีกำลังการผลิตน้ำประปาในพื้นที่ทั้งสิ้น 362,301 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ 8,694,750 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ 6,722,555 ลบ.ม./เดือน คิดเป็นร้อยละ 77.31 ของปริมาณน้ำที่ผลิตได้ต่อเดือน และมีปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณประโยชน์ 307,441 ลบ.ม./เดือน ทั้งนี้มีจำนวนผู้ใช้ทั้งสิ้น 312,763 ราย ปรากฏตามตารางที่ 9 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 9 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้น้ำประปา (รายจังหวัด)

จังหวัด	ผู้ใช้น้ำ	กำลังผลิต (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำ ผลิต (ลบ.ม./เดือน)	ปริมาณน้ำผลิต จ่าย (ลบ.ม./เดือน)	ปริมาณน้ำ จำหน่าย (ลบ.ม./เดือน)
นครราชสีมา	119,482.00	138,840.00	3,351,087.00	3,217,558.00	2,586,037.00
ชัยภูมิ	84,637.00	79,129.00	2,134,031.00	2,041,134.00	1,572,731.00
บุรีรัมย์	57,998.00	77,672.00	1,761,535.00	1,705,123.00	1,322,897.00
สุรินทร์	50,646.00	66,660.00	1,448,097.00	1,423,494.00	1,240,890.00
กลุ่มจังหวัด ฯ	312,763.00	362,301.00	8,694,750.00	8,387,309.00	6,722,555.00

ที่มา : สำนักงานประปาภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์

6) ด้านพลังงาน

จากข้อมูลโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการบูรณาการภาครัฐและเอกชนในการจัดทำยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กระทรวงมหาดไทย ที่รวบรวมจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ปี 2558 มีข้อมูลการผลิตไฟฟ้า ปรากฏตามตารางที่ 10 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 10 : แสดงแหล่งผลิตไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด	แหล่งผลิตไฟฟ้า	ความจุ (ล้านลูกบาศก์เมตร)	ปริมาณการผลิต กระแสไฟฟ้า (กิโลวัตต์)
นครราชสีมา	โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ ลำตะคองแบบสูบกลับ	N/A	500,000
ชัยภูมิ	เขื่อนจุฬาภรณ์	188	40,000
กลุ่มจังหวัด			540,000
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			1,453,300

ที่มา : การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ปี 2558

จากข้อมูลโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการบูรณาการภาครัฐและเอกชนในการจัดทำยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กระทรวงมหาดไทย ที่รวบรวมจากการกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน ปี 2558 มีข้อมูลจำนวนไฟฟ้าพลังงานทดแทน จังหวัดนครราชสีมา มีโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ โดยเฉพาะโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และโซลาร์รูฟทอป ปรากฏตามตารางที่ 11 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 11 : แสดงแหล่งผลิตไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด	โรงไฟฟ้าก๊าซ ชีวภาพ	โรงไฟฟ้าชีวมวล	โรงไฟฟ้าพลังงาน ลม	โรงไฟฟ้าพลังงาน แสงอาทิตย์และ โซลาร์รูฟทอป
นครราชสีมา	11	8	2	17
ชัยภูมิ	2	-	1	7
บุรีรัมย์	1	5	-	6
สุรินทร์	-	2	-	4
กลุ่มจังหวัดฯ	14	15	3	34
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	29	42	3	87

ที่มา : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงานปี 2558

7) ด้านเศรษฐกิจ

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ประจำปี พ.ศ. 2557 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม โครงสร้างเศรษฐกิจ และผลิตภัณฑ์มวลรวม/คน/ปี ดังนี้

(1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (GROSS PROVINCIAL CLUSTER PRODUCT AT CURRENT MARKET PRICES) ประจำปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่า 441,414 ล้านบาท ลดลง ร้อยละ 2.35จากที่ขยายตัวในปี พ.ศ. 2556 ร้อยละ 7.28 เป็นผลมาจากภาคเกษตรลดลง ดัดลบถึงร้อยละ 16.46 โดยเฉพาะสาขาเกษตรกร การล่าสัตว์ และการป่าไม้ ที่ดัดลบร้อยละ 16.74 ในขณะที่สาขาประมง มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.61 เมื่อเทียบจากปีก่อนหน้า และมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ภาคนอกเกษตร สาขาที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ สาขาตัวกลางทางการเงิน ถึงร้อยละ 10.35 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รองลงมาคือสาขาลูกจ้าง ในครัวเรือนส่วนบุคคล ร้อยละ 9.98 และสาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.92

ส่วนลำดับต่ำสุดของภาคเกษตรคือสาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ คิดลดร้อยละ 20 เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของทุกจังหวัด พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในลำดับที่ 6 จาก 18 กลุ่มจังหวัดตามตารางที่ 12 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 12 : ข้อมูลมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ทั้ง 18 กลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2557

ที่	จังหวัด/กลุ่มจังหวัด (เรียงจากมากไปน้อย)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(ล้านบาท)	
		ปี 2556	ปี 2557
1	ภาคตะวันออก (จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง)	1,718,618	1,731,801
2	ภาคกลางตอนกลาง (ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว)	1,245,023	1,256,705
3	ภาคกลางตอนบน 1 (นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี)	1,130,707	1,150,555
4	ภาคกลางตอนล่าง 1 (ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี)	559,104	581,722
5	ภาคกลางตอนล่าง 2 (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร)	467,290	489,127
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)	452,048	441,414
7	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี)	420,610	408,271
8	ภาคใต้ชายแดน (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล)	394,976	374,842
9	ภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน)	328,758	372,855
10	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด)	360,849	354,584
11	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน (กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง)	337,714	342,560
12	ภาคเหนือตอนล่าง 2 (กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี)	330,267	303,954
13	ภาคเหนือตอนล่าง 1 (ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์)	291,940	294,775
14	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี)	225,204	223,606
15	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี)	225,975	208,289
16	ภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย น่าน พะเยา แพร่)	180,005	181,520
17	ภาคกลางตอนบน 2 (ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)	183,287	176,139
18	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (นครพนม มุกดาหาร สกลนคร)	116,732	110,781

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2557 จะพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดคือ 245,248 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อนหน้าที่มีมูลค่า 242,476 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.14 ในขณะที่จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ลดลงจากปีก่อน ติดลบร้อยละ 5.43, ร้อยละ 7.49 และร้อยละ 8.82 ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 13 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 13 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำแนกรายจังหวัด

ที่	จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(ล้านบาท)			อัตราเพิ่ม - ลด (เทียบกับปี 56 และ 57)		สัดส่วน GDP ปี พ.ศ. 2557
		ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ล้านบาท	ร้อยละ	
1	นครราชสีมา	231,480	242,476	245,248	2,772	1.14	55.56
2	ชัยภูมิ	54,910	58,565	55,384	- 3,181	- 5.43	12.55
3	บุรีรัมย์	73,279	80,688	74,648	- 6,040	- 7.49	16.91
4	สุรินทร์	64,993	72,533	66,136	- 6,397	- 8.82	14.98
รวม		424,662	454,263	441,416	- 12,847	- 2.83	100.00

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) โครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2557 ภาคเกษตรมีสัดส่วนโครงสร้างฯ เป็นร้อยละ 22.04 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด และภาค นอกเกษตร มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 77.97 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมกลุ่มจังหวัด เมื่อคิดเป็น รายสาขาพบว่า สาขาการผลิตอุตสาหกรรม มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 22.15 รองลงมาเป็นสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 21.75 ส่วนสาขาที่มีสัดส่วนโครงสร้างฯ น้อยที่สุด คือ สาขา การประมง คิดเป็นร้อยละ 0.29 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมกลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ จำแนกเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จะพบว่า ในปี พ.ศ.2557 จังหวัดนครราชสีมา มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 55.56 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดรองลงมาเป็นจังหวัด บุรีรัมย์ ร้อยละ 16.91 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด จังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 14.98 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ มวลรวมกลุ่มจังหวัด และจังหวัดชัยภูมิ ร้อยละ 12.55 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 14 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 14 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ณ ราคาประจำปี

สาขา	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด	สัดส่วน ผลิตภัณฑ์ มวลรวม
	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557		
ภาคเกษตร	98,226	116,434	97,274	-16.46	22.04
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	97,277	115,283	95,989	-16.74	21.75
2. การประมง	949	1,151	1,285	11.61	0.29
ภาคนอกเกษตร	323,130	335,614	344,141	2.54	77.96
3. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	3,010	2,974	2,890	-2.82	0.65
4. การผลิตอุตสาหกรรม	87,284	89,882	97,757	8.76	22.15
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	8,642	9,551	10,499	9.92	2.38
6. การก่อสร้าง	21,861	21,868	20,281	-7.26	4.59
7. การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	47,185	50,589	52,295	3.37	11.85
8. โรงแรมและภัตตาคาร	3,215	3,432	3,602	4.93	0.82
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	12,358	12,212	12,048	-1.34	2.73
10. ตัวกลางทางการเงิน	20,004	24,721	27,279	10.35	6.18
11. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	20,408	19,072	17,498	-8.25	3.96
12. การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	33,344	30,138	24,110	-20.00	5.46
13. การศึกษา	48,993	54,117	58,165	7.48	13.18
14. การบริการด้านสุขภาพ ฯ	10,155	10,434	10,923	4.68	2.47
15. การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	4,844	5,354	5,397	0.81	1.22
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	1,826	1,271	1,398	9.98	0.32
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)	421,356	452,048	441,414	-2.35	100.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ต่อคน (บาท)	71,890	77,293	75,630	-2.15	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดต่อคนต่อปี ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ.2557 มีมูลค่า 75,630 บาท/คน/ปี ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 77,293 บาท/คน/ปี คิดเป็น ติดลบร้อยละ 2.15 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายได้ที่มากกว่าเกณฑ์ของภาค คิดเป็นร้อยละ 6.09 ปรากฏตามตารางที่ 15 ข้างท้ายนี้

ทั้งนี้ หากจำแนกเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ๆ จะพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 97,963 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 97,463 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.51 รองลงมาเป็น จังหวัดสุรินทร์ 59,299 บาท/คน/ปี จังหวัดบุรีรัมย์ 59,284 บาท/คน/ปี และจังหวัดชัยภูมิ 57,774 บาท/คน/ปี ตามลำดับ ซึ่งจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ๆ ที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นร้อยละเพิ่มขึ้นสูงสุด คือ จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 15 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1/คน/ปี

ที่	จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(ล้านบาท)			เพิ่ม/ลด เปรียบเทียบ พ.ศ. 2556 กับ พ.ศ. 2557	
		ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	บาท	ร้อยละ
1	นครราชสีมา	93,124	97,463	97,963	500	0.51
2	ชัยภูมิ	56,468	60,508	57,774	-2,734	-4.52
3	บุรีรัมย์	55,135	62,395	59,284	-3,111	-4.99
4	สุรินทร์	56,442	63,290	59,299	-3,991	-6.31
5	กลุ่มจังหวัดฯ	71,890	77,293	75,630	-1,663	-2.15
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	67,945	73,339	71,286	-2,053	-2.80
7	ประเทศไทย	185,722	193,266	195,995	2,729	1.41

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

7) บริการพื้นฐานด้านสังคม

(1) สถานศึกษา : กลุ่มจังหวัดฯ มีโรงเรียน (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) รวม 3,983 โรงเรียน จำนวนครู 50,591 คน และจำนวนนักเรียน 1,140,355 คน ส่วนระดับอาชีวศึกษา มีจำนวนสถานศึกษาจำนวน 30 แห่ง และระดับอุดมศึกษา มีจำนวน 18 แห่ง ปรากฏตามตารางที่ 16 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 16 : แสดงจำนวนสถานศึกษา จำนวนครู และจำนวนนักเรียนในพื้นที่ศึกษา ปี 2557

	อาชีวศึกษา (แห่ง)	อุดมศึกษา (แห่ง)	โรงเรียนประถม และมัธยม(แห่ง)	ครู (คน)	นักเรียน (คน)
นครราชสีมา	12	12	1,379	17,648	455,049
ชัยภูมิ	5	1	805	8,728	164,965
บุรีรัมย์	6	2	935	13,004	277,028
สุรินทร์	7	3	864	11,216	243,313
กลุ่มจังหวัด	30	18	3,983	50,591	1,140,355

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดและข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

ตารางที่ 17 : แสดงรายชื่อสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	วิทยาเขต สถาบันอุดมศึกษา
นครราชสีมา	1.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน 3.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 4.มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 5.วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา 6.วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ 7.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี 8. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	1.มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล 2.วิทยาลัยนครราชสีมา	1. สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) 2. มหาวิทยาลัย รามคำแหง สาขา วิทยบริการเฉลิมพระ เกียรติจังหวัด นครราชสีมา
ชัยภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ		
บุรีรัมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์		มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิม พระเกียรติจังหวัด บุรีรัมย์
สุรินทร์	1.มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 2.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์		มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิม พระเกียรติจังหวัด สุรินทร์

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และเว็บไซต์สารานุกรมเสรี

(2) ด้านการบริการสาธารณสุข : การบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีจำนวนสถานพยาบาลทั้งสิ้น 2,011 แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาลของรัฐบาล 86 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 16 แห่ง สถานิอนามัย 945 แห่ง คลินิกรวมทุกประเภท 964 แห่ง ด้านบุคลากรทางการแพทย์ มีแพทย์จำนวน 968 คน ทันตแพทย์ 261 คน พยาบาล 6,094 คน และผู้ช่วยพยาบาล 216 คน

(3) แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ : มีจำนวนทั้งสิ้น 28 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในหลายๆ พื้นที่ โดยจังหวัดสุรินทร์มีจำนวน 3 แห่ง จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 13 แห่ง จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 6 แห่ง และจังหวัดชัยภูมิจำนวน 6 แห่ง

8) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (ป่าไม้ ดิน น้ำ)

(1) ด้านทรัพยากรป่าไม้

ในปี พ.ศ. 2557 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเนื้อที่ป่า 5,234,593 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.19 ของเนื้อที่ทั้งกลุ่มจังหวัด โดยจังหวัดชัยภูมิมีเนื้อที่ป่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.82 ของเนื้อที่จังหวัด และเป็นร้อยละ 45.50 ของเนื้อที่ป่ากลุ่มจังหวัดฯ เมื่อเทียบกับเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่ป่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวน 15,748,932 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่ป่าคิดเป็นร้อยละ

33.23 และเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่ป่าทั้งประเทศที่มีทั้งสิ้น 102,285,400 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่ป่าคิดเป็นร้อยละ 5.11 ปรากฏตามตารางที่ 18 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 18 : ข้อมูลเนื้อที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1ปี พ.ศ. 2557

จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	เนื้อที่ป่าไม้ (ไร่)	ร้อยละของเนื้อที่ป่าต่อเนื้อที่จังหวัด	ร้อยละของเนื้อที่ป่าจังหวัดต่อเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัด
นครราชสีมา	12,808,728	1,920,525	14.99	36.69
ชัยภูมิ	7,986,429	2,381,816	29.82	45.50
บุรีรัมย์	6,451,178	538,563	8.34	10.28
สุรินทร์	5,077,535	393,689	7.75	7.52
กลุ่มจังหวัดฯ	32,323,870	5,234,593	16.19	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	105,533,963	15,748,932	14.92	-
ประเทศ	320,696,888	102,285,400	31.89	-

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้

(2) ด้านทรัพยากรน้ำ : กลุ่มจังหวัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก 3 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำมูล และลุ่มน้ำป่าสัก

- **ลุ่มน้ำชี** : มีพื้นที่รับน้ำ 49,477 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 20 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการ ที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชีได้แก่พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดชัยภูมิและพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ 25.8 ของพื้นที่ลุ่มน้ำชีทั้งหมด

- **ลุ่มน้ำมูล** : มีพื้นที่รับน้ำ 69,700 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 31 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำได้แก่พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ รวมคิดเป็นร้อยละ 54.2 ของพื้นที่ลุ่มน้ำมูลทั้งหมด

- **ลุ่มน้ำป่าสัก** : มีพื้นที่รับน้ำ 6,292 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 8 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำได้แก่พื้นที่บางส่วนของจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ 2.4 ของพื้นที่ทั้งลุ่มน้ำป่าสัก

ตารางที่ 19 : ข้อมูลปริมาณความจุที่เก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ

แหล่งเก็บน้ำ	ความจุที่เก็บกักน้ำ (ลบ.ม.)
ลำตะคอง	300,000,000
มูลบน	141,000,000
ลำแซะ	270,000,000
ลำพระเพลิง	105,000,000
ลำปลายมาศ	100,000,000
ลำนางรอง	120,000,000
เขื่อนจุฬาภรณ์	188,000,000
ห้วยกุ่ม	22,000,000
ลำประทาว	44,000,000
ลำเชียงไกร (ตอนล่าง)	27,700,000
บ้านซับกระจ่าย	4,300,000

ที่มา : สำนักชลประทานที่ 8 นครราชสีมา

(3) **ทรัพยากรดิน** : ความเหมาะสมของที่ดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ: ชั้นความเหมาะสมของที่ดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ ข้าว พืชไร่ และไม้ผลไม้ยืนต้น สรุปได้ว่ามีชั้นความเหมาะสมของดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจทั้ง 3 กลุ่มในเกณฑ์เหมาะสมปานกลางถึงเหมาะสมดีมาก ดังนี้ (เกณฑ์การประเมินที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน และ FAO) ปรากฏตามตารางที่ 20 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 20 : แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน

ชั้นความเหมาะสมระดับปานกลาง - ดีมาก	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
การปลูกข้าว	20,413.49	39.47
การปลูกพืชไร่	11,191.99	21.64
การปลูกไม้ผล - ไม้ยืนต้น	11,874.68	22.96
รวมพื้นที่	43,480.16	84.07

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

9) **ด้านการท่องเที่ยว**

(1) **แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด** : จากลักษณะการจัดหมวดหมู่แหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถจัดแบ่งสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดได้ 6 ประเภท ปรากฏตามตารางที่ 21 - 23 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 21 : แสดงแหล่งท่องเที่ยวภายในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	70	20	27	14	9
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต	44	13	5	17	9
แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรม และแหล่งมรดกประเพณี	51	13	7	16	15
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ	12	4	2	3	3
แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและความเชื่อ	29	8	9	9	3
แหล่งท่องเที่ยวเชิงสันทนาการ และ บันเทิง	23	9	4	7	3
รวม	229	67	54	66	42

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

ตารางที่ 22 : แสดงจำนวนแหล่งท่องเที่ยวของเส้นทางอารยธรรมขอมในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์ (รายจังหวัด)

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลัก ของเส้น ทางท่องเที่ยว อารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรอง ของเส้นทางการท่องเที่ยว อารยธรรมขอมประเภท โบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้น ทางการท่องเที่ยว อารยธรรมขอมประเภท ศิลปะวัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริม ของเส้น ทางการท่องเที่ยว อารยธรรมขอม (43 แห่ง)
นครราชสีมา (34 แห่ง)	1.ปราสาทหิน พนมวัน 2.ปราสาทหิน พิมาย	1. ปราสาทปะโค 2. กู่พราหมณ์จำศีล 3. ปราสาทนางรำ 4. กู่ภูถ้ำน้อย 5. แหล่งหินดัดสี่คิ้ว 6. ปราสาทโนนกู่ 7. ปราสาทเมืองแขก 8. ปราสาทเมืองเก่า 9. โบราณสถานเมือง เสมา 10. ปราสาทหินบ้าน ถนนหัก 11. ปราสาทห้วยแคน	1. แหล่งโบราณคดี บ้านปราสาท 2. พิพิธภัณฑสถาน แห่งชาติพิมาย 3. พิพิธภัณฑสถาน แห่งชาติมหาวิรุวงศ์ 4. หมู่บ้านด่าน เกวียน	1. อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี 2. อนุสรณ์สถานวีรกรรมบ้านทุ่งสัมฤทธิ์ 3. วัดเขาจันทร์งาม (ภาพเขียนสีโบราณบน เพิงผาหิน) 4. วัดธรรมจักรเสมาราม (พระพุทธรูป ปางไสยาสน์) 5. วัดศาลาลอย (อุโบสถศิลปะไทยประยุกต์) 6. ศูนย์วัฒนธรรมสถาบันราชภัฏนครราชสีมา 7. สวนน้ำบึงตาหลัวเฉลิมพระเกียรติ 8. หมู่บ้านปลูกหมอนเลี้ยงไหมบ้านหล่ง ประดู่สามัคคี 9. พิพิธภัณฑน์ไม้กลายเป็นหิน ช้างตึกคำ บรรพ์และไดโนเสาร์ 10. ประตูลุมพล 11. วัดบ้านไร่ 12. ศูนย์วัฒนธรรมผ้าไหมปักธงชัย 13. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ 14. เขื่อนลำตะคอง 15. โฮมสเตย์บ้านปราสาท

ตารางที่ 22 : แสดงจำนวนแหล่งท่องเที่ยวของเส้นทางอารยธรรมขอมในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์ (รายจังหวัด) (ต่อ)

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลักของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทโบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทศิลปะ วัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริมของเส้นทางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (43 แห่ง)
				16. สวนสัตว์นครราชสีมา 17. ฟาร์มโชคชัย
ชัยภูมิ (15 แห่ง)	1. ปรากฏ์กู๋	1. บ้านกุดโง้ง 2. เมืองโบราณคอนสวรรค์ 3. กู๋บ้านกุดยาง (กู๋แดง) 4. พระธาตุหนองสามหมื่น		1. อนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล 2. ศาลเจ้าพ่อพระยาภักดีชุมพล 3. ทุ่งดอกกระเจียว 4. อุทยานแห่งชาติไทรทอง 5. อุทยานแห่งชาติน้ำตกตาดโดน 6. อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม 7. อุทยานแห่งชาติภูแลนคา 8. มอหินขาว 9. ศูนย์ส่งเสริมผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ (บ้านเขว้า) 10. เขื่อนจุฬาภรณ์
บุรีรัมย์ (22 แห่ง)	1. ปราสาทพนมรุ้ง 2. ปราสาทเมืองต่ำ	1. ภูเขาอังคาร 2. ปราสาทหนองหงส์ 3. เตาสวาย 4. เตานายเจียน 5. แหล่งตัดหินบ้านกรวด 6. ปรากฏ์กู๋ฤาษี 7. ปรากฏ์กู๋สวนแตง 8. กุฎิฤาษีบ้านโคกเมือง 9. กุฎิฤาษีบ้านบัวลาย 10. ปราสาทบ้านบุ 11. เมืองฝ้าย	1. ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้	1. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช 2. พิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์วัดบ้านพระสบาย 3. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ 4. วนอุทยานเขากระโดง 5. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด 6. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ 7. ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าไหมบ้านนาโพธิ์ 8. เขื่อนลำนางรอง

ตารางที่ 22 : แสดงจำนวนแหล่งท่องเที่ยวของเส้นทางอารยธรรมขอมในพื้นที่นครชัยบุรินทร์ (รายจังหวัด) (ต่อ)

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลักของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทโบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทศิลปะ วัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริมของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (43 แห่ง)
สุรินทร์ (22 แห่ง)	1. ปราสาทตาเมือนธม 2. ปราสาทศรีขรภูมิ 3. ปราสาทภูมิโปน	1. ปราสาทเมืองที 2. ปราสาทจอมพระ 3. ปราสาทตามอญ 4. ปราสาทบ้านพลวง 5. ปราสาทบ้านไพร 6. ปราสาทตาเมือนโต๊จ 7. ปราสาทตาเมือนโต๊จ 8.ปราสาทยายเงา	1. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสุรินทร์ 2. หมู่บ้านหัตถกรรมเครื่องเงินเขวาสินรินทร์ 3. หมู่บ้านวัฒนธรรมดงมัน	1. อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง (เซียงบูน) 2. ห้องภาพเมืองสุรินทร์ 3. วัดบูรพาราม(หลวงพ่พระชีว์) 4. วนอุทยานพนมสวาย 5. วนอุทยานป่าสนหนองคู 6. หมู่บ้านช้าง (บ้านตากกลาง) 7. กลุ่มหัตถกรรมบ้านโชค 8. ตลาดการค้าช่องจอม

ที่มา : รายงานผลการศึกษาโครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวเส้นทางอารยธรรมขอม

ตารางที่ 23 : ข้อมูลงานเทศกาลประจำปีของจังหวัดหรืองานที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
มกราคม	1. งานเบญจมาศบานในม่านหมอก 2. งานเทศกาลดอกจันทน์ที่แก้งสนามนาง 3. งานฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล 4. งานรับอรุณเบิกฟ้าวันปีใหม่ ณ พนมรุ้ง 5. งานวันมหกรรมหอมแดง 6. งานวันหัวผักกาดหวาน ข้าวหอมมะลิ หนึ่งไร่ไทย 7. งานเทศกาลสนมเมืองดอกจันทน์ประสาธใจไหว้ปู่ตา	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
กุมภาพันธ์	8. งานตรุษจีนนครราชสีมา 9. ฉลองตรุษจีนชัยภูมิ 10. งานทำบุญขวัญข้าวพระแม่โพสพ 11. งานฉลองเจ้าพ่อหลวงอุดม 12. งานประเพณีท่องเที่ยวปราสาทเมืองต่ำ ตามรอยอารยธรรมขอม 13. งานเทศกาลสนมเมืองดอกจันทน์ประสาธใจไหว้ปู่ตา 14. งานแสงสีเสียง ปราสาทมิซัย 15. งานจดทะเบียนสมรสบนหลังช้าง (พิธีแต่งงานแบบชาวกูยหรือชัตเต) 16. งานตรุษจีนไหว้เจ้า ไข่น้ำทาวน์สำโรงทาบ	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ 23 : ข้อมูลงานเทศกาลประจำปีของจังหวัด
หรืองานที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด (ต่อ)

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
มีนาคม	17. ฉลองวันแห่งชัยชนะของท้าวสุรนารี	จังหวัดนครราชสีมา
	18. งานประเพณีกินเข้าค่ำของดีเมืองสูงเนิน	จังหวัดนครราชสีมา
	19. งานประเพณีฉลองศาลหลักเมืองและแข่งขันตะกร้อแบบ open	จังหวัดบุรีรัมย์
	20. งานนมัสการพระเจ้าใหญ่วัดหงษ์	จังหวัดบุรีรัมย์
	21. งานปิดทองและสร่งน้ำหลวงพ่อบ้านจิก	จังหวัดบุรีรัมย์
	22. งานเทศกาลสนมเมืองดอกจานประสานใจไหว้ปู่ตา	จังหวัดสุรินทร์
	23. งานวันช้างไทย	จังหวัดสุรินทร์
	24. เทศกาลประเพณี “นุ่งผ้าไหม ใส่ประเก้อม เรือมกันตรึม”	จังหวัดสุรินทร์
	25. ประเพณีขึ้นเขาสวาย	จังหวัดสุรินทร์
เมษายน	26. งานประเพณีสงกรานต์	จังหวัดนครราชสีมา
	27. บุญเดือนสี่ไทยคอนสาร	จังหวัดชัยภูมิ
	28. งานประเพณีสงกรานต์	จังหวัดชัยภูมิ
	29. งานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง	จังหวัดบุรีรัมย์
	30. งานประเพณีขึ้นเขากระโดง	จังหวัดบุรีรัมย์
	31. งานวันสงกรานต์ สนาม I - MOBILE STADIUM	จังหวัดบุรีรัมย์
	32. งานเครื่องเคลือบพันปี ประเพณีบ้านกรวด	จังหวัดบุรีรัมย์
	33. งานนมัสการหลวงปู่สุข	จังหวัดบุรีรัมย์
34. งานปรารงค์กู่ฤๅษี	จังหวัดบุรีรัมย์	
พฤษภาคม	35. งานสืบสานตำนานปราสาทภูมิโพน	จังหวัดสุรินทร์
	36. งานเยี่ยมเยือนตาเมื่อน เดือนเมษา	จังหวัดสุรินทร์
	37. งานวันที่ระลึกพระยาสุรินทร์ภักดีศรีณรงค์จางวาง	จังหวัดสุรินทร์
	38. งานส่งเสริมการท่องเที่ยวปราสาทตาควาย	จังหวัดสุรินทร์
	39. งานสืบสานจารีตประเพณีชุมชนท้องถิ่นเพื่อบูชา ปราสาทยายเหงา	จังหวัดสุรินทร์
	40. งานประเพณีบวชนาคช้าง	จังหวัดสุรินทร์
	41. งานเอื้องกุหลาบเหลืองโคราช	จังหวัดนครราชสีมา
	42. งานวิสาขบูชา พุทธบารมี	จังหวัดนครราชสีมา
	43. บุญเดือนหกศาลเจ้าพ่อพญาแล	จังหวัดชัยภูมิ
	44. งานประเพณีบุญบั้งไฟและงานปรารงค์กู่สวนแตง	จังหวัดบุรีรัมย์
	45. งานบุญบั้งไฟอำเภอแคนดง	จังหวัดบุรีรัมย์
46. งานสืบสานประเพณีของดีโนนสุวรรณ	จังหวัดบุรีรัมย์	
47. งานประเพณีบวชนาคช้าง	จังหวัดสุรินทร์	
48. ประเพณีบุญบั้งไฟบวงสรวงเจ้าพ่อศรีนครเตาท้าวเธอ	จังหวัดสุรินทร์	
49. การส่งเสริมการท่องเที่ยว อนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมพนมดงรัก	จังหวัดสุรินทร์	

ตารางที่ 23 : ข้อมูลงานเทศกาลประจำปีของจังหวัด
หรืองานที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด (ต่อ)

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
มิถุนายน	50. งานประเพณีบุญบั้งไฟล้าน ตำนานพ่อขุนอุตม 51. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว 52. งานสืบสานประเพณีวิถีชีวิตคนโนนนารายณ์	จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์
กรกฎาคม	53. งานประเพณีแห่เทียนพรรษาโคราช 54. งานประเพณีแห่เทียนพิมาย 55. งานน้อยหน้าและของดีเมืองปากช่อง 56. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว 57. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอเมืองฯ 58. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอนางรอง 59. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอประโคนชัย 60. มหกรรมแห่เทียนพรรษาและตักบาตรบนหลังช้างจังหวัดสุรินทร์	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
สิงหาคม	61. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว	จังหวัดชัยภูมิ
กันยายน	62. งานใต้เห็ดเขาสองแคว 63. งานประเพณีแซนโหม้นตาบุชาบรรพบุรุษ	จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
ตุลาคม	64. แห่กระชูป 65. งานประเพณีสืบสานตำนานกวนข้าวทิพย์และประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ 66. งานประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน อำเภอท่าตูม	จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
พฤศจิกายน	67. เทศกาลเที่ยวพิมาย และ แข่งขันเรือยาวประเพณีชิงถ้วยพระราชทานฯ 68. งานประเพณีลอยกระทง พระประทับที่พระราชทานฯ 69. งานเทศกาลอาหารย่างโคราช 70. งานเกษตรแฟร์ปากช่อง 71. ตีคลีไฟ 72. งานประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน 73. งานมหกรรมมวยไทย เทศกาลกินไก่ ไหว้เจ้าพ่อขุนศรี 74. งานต้อนรับ เลี้ยงอาหารช้าง และการแสดงช้าง 75. งานสืบสานตำนานพันปีปราสาทศีขรภูมิ 76. งานประเพณีลอยกระทง	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
ธันวาคม	77. งานวันผ้าไหมและของดีเมืองปักธงชัย 78. งานปากช่องควาบอยเฟสตีวัล 79. งานปากช่องควาบอยซิติ์ 80. หนาวนี้ที่คอนสาร	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ

**ตารางที่ 23 : ข้อมูลงานเทศกาลประจำปีของจังหวัด
หรืองานที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด (ต่อ)**

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
ธันวาคม	81. count downที่มอหินขาว	จังหวัดชัยภูมิ
	82. งานกาชาดและไหมจังหวัดบุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์
	83. งานประกวดดนตรี "เทิดไท้คีตะราชัน"	จังหวัดบุรีรัมย์
	84. งานมหกรรมว่าวอีสาน (นอนดูดาว ชมว่าวกลางคืน)	จังหวัดบุรีรัมย์
	85. งาน หว่านวันแม่ เกี่ยววันพ่อ	จังหวัดบุรีรัมย์
	86. งานเทศกาลข้าวมะลิหอม ปลาจ่อมกุ้ง ชมทุ่งนกประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
	87. งานสมโภชศาลเจ้าพ่อปู่อุปฮาดและเจ้าพ่ออุดมเดช	จังหวัดบุรีรัมย์
	88. งานกาชาดอำเภอลำปลายมาศ	จังหวัดบุรีรัมย์
	89. งานกาชาดอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์	จังหวัดบุรีรัมย์
	90. งานสมโภชศาลเจ้าพ่อหลักเมืองและสิ่งศักดิ์สิทธิ์จังหวัดสุรินทร์	จังหวัดสุรินทร์
	91. งานเทศกาลข้าวใหม่หอมมะลิและงานกาชาด อำเภอชุมพลบุรี	จังหวัดสุรินทร์

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

1.2 สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ตามแผนพัฒนาภูมิภาค ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2557 – 2560 ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) จำนวน 3 ประเด็น คือ

- 1) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูปอาหาร
- 2) การยกระดับการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่
- 3) การส่งเสริมและพัฒนาการค้า การค้าชายแดน ระบบโลจิสติกส์สู่ภูมิภาคและอาเซียน

จำแนกตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อดำเนินโครงการที่สนับสนุนในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ปรากฏตามตารางที่ 24 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 24 : ตารางแสดงงบประมาณที่ได้จัดสรรแยกตามประเด็นยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2557 - 2560

ประเด็นยุทธศาสตร์	ปีงบประมาณ				รวม ร้อยละ
	2557	2558	2559	2560	
1. การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูปอาหาร	80,950,000	74,730,000	198,696,400	128,241,300	482,617,700 (36.97)
2. การยกระดับการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่	208,050,000	212,697,000	61,260,800	211,031,800	693,040,200 (53.09)
3. การส่งเสริมและพัฒนาการค้า การค้าชายแดน ระบบโลจิสติกส์สู่ภูมิภาคและอาเซียน	-	-	123,577,300	6,000,000	129,577,300 (9.92)
รวม	289,000,000	287,427,600	383,534,500	345,273,100	1,305,235,200 (100)

ที่มา : จากการรวบรวมของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดฯ

การดำเนินการตามแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2557 – 2560 ซึ่งได้รับสรรทั้งสิ้น 1,305,235,200 บาท ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้ว 3 ปี งบประมาณ ยังอยู่ระหว่างดำเนินงาน 1 ปีงบประมาณคือปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การเป็น “ศูนย์กลางเกษตรอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม โลจิสติกส์ และการค้าชายแดน” สรุปการจัดสรรแยกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูปอาหาร งบประมาณ 482.617 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.97 เป็นอันดับสองของงบประมาณทั้งหมด
2. ประเด็นยุทธศาสตร์การยกระดับการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ งบประมาณ 693.040 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 53.09 มากเป็นอันดับหนึ่ง
3. ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการค้า การค้าชายแดน ระบบโลจิสติกส์สู่ภูมิภาคและอาเซียน งบประมาณ 129.577 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.92

1.2.1) สรุปโครงการตามแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2557 – 2560

ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตามยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พ.ศ. 2557 – 2560 มีผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ได้รับอนุมัติดำเนินโครงการ จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 294,000,000 บาท

1. โครงการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล งบประมาณ 80,950,000 บาท เพื่อดำเนินการปรับปรุงแหล่งน้ำ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริม โลกlobalต่อชัง การแปรรูปข้าวในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และการตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP

2.โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรอง งบประมาณ 208,050,000 บาท โดยการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในแหล่งท่องเที่ยว รวมระยะทาง 25.698 กิโลเมตร ปรับปรุงอาคารศาลากลางหลังเก่าให้เป็นพิพิธภัณฑ์อารยธรรมขอม ปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแลและรอบศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ปักเสापาดสายแรงสูงก่อสร้างอาคารศูนย์บริการ สร้างเขื่อนเรียงหินยาแนวป้องกันกีดเซาะที่ทะเลสาบทุ่งกุลาร

3.โครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การ

ท่องเที่ยว งบประมาณ 46,890,000 บาท โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ Road Show ทำภาพยนตร์โฆษณาโทรทัศน์ Spot Radio ความยาว 60 วินาที จัดทำ Application ป้ายประชาสัมพันธ์ (Bill board) จัดทำแคมเปญ Online Banner Online seeding กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวหมู่บ้านวัฒนธรรมใหม่

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติจำนวน 6 โครงการ งบประมาณ 292,427,600 บาท ได้แก่

1. โครงการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล งบประมาณ 40,000,000 บาท โดยเป็นการปรับปรุงบำรุงดินด้วยจุลินทรีย์ ด้วยการสนับสนุนจุลินทรีย์ให้แก่เกษตรกร 9,500 ราย ตรวจรับรองแปลงข้าวมาตรฐาน GAP 1,160 แปลง จัดทำแปลงสาธิตการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวให้เกษตรกร 9,500 ราย

เฉลี่ย ไร่ละ 5 กิโลกรัม แจกจ่ายให้กลุ่มเกษตรกร 46 กลุ่มๆ ละ 2,500 กิโลกรัม และมีการฝึกอบรมต่อช่วงข้าว 86 แปลง

2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวหอมมะลิ งบประมาณ 4,730,000 บาท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปข้าว โดยทำการคัดเลือกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 40 กลุ่ม 1,200 คน ฝึกอบรมเพิ่มพูน องค์ความรู้โดยวิทยากรจากกรมการข้าว จ้างเหมาผู้เชี่ยวชาญฝึกอบรมให้แก่ผู้ประกอบการให้ความรู้ ตั้งแต่กระบวนการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดส่งสินค้า การประชาสัมพันธ์ผลผลิตและมีการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ข้าวและแบรนด์นครชัยบุรีรินทร์

3. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง งบประมาณ 30,000,000 บาท มีการปรับโครงสร้างดินด้วยการไถระเบิดดินดาน 3 จุด ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ให้เกษตรกรจำนวน 17,450 ราย ไร่ละ 100 กิโลกรัม รวมทั้งสิ้น 17,450,000 กิโลกรัม ส่งเสริมการใช้ต้นพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดีโดยการสนับสนุนต้นพันธุ์ให้แก่เกษตรกร 17,450 ราย จำนวน 8,310,000 ต้น และจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลัง พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้นำ โดยการอบรมและศึกษาดูงาน 3,200 คน พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรจำนวน 15,050 คน ภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนโดยการอบรมและศึกษาดูงาน

4. โครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ให้ได้มาตรฐาน งบประมาณ 23,937,600 บาท ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ให้ได้มาตรฐานในการคัดเลือกผู้ผลิต ฝึกอบรมพัฒนาสินค้าให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการตั้งแต่กระบวนการแรกจนกระทั่งกระบวนการสุดท้าย การนำผลิตภัณฑ์ตรวจรับรองมาตรฐานฝึกอบรมเกษตรกรในการผลิตเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน เชื่อมโยงผู้ผลิตใหม่ พัฒนาการฟอกย้อมสีเส้นไหมสู่มาตรฐาน มผช. มีการพัฒนาการผลิตให้ปลอดภัย การจัดงานมหกรรมใหม่ “สืบสานตำนานไหมนครชัยบุรีรินทร์”

5. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรองตามเส้นทางอารยธรรมขอม งบประมาณ 59,000,000 บาท โดยดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ปราสาทหินพนมวัน ปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้สำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวหมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน ปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำอาคารโรงอาหาร ลานอเนกประสงค์ ลานกางเต็นท์ ลานจอดรถ ก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์และห้องน้ำ ในแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาวและบริเวณใกล้เคียง 11 แห่ง ก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์พร้อมห้องน้ำ บริเวณอนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง วนอุทยานพนมสวาย ด้านชายแดนไทย-

กัมพูชา กาบเชิง สนามแสดงช้าง อุทยานเขาศาลา อดุลฐานะจาโร

6. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว งบประมาณ 129,760,000 บาท ก่อสร้างและซ่อมสร้างถนนลาดยางแอสฟัลติกคอนกรีต และขยายผิวจราจร 13 สายทาง ระยะทาง 26.375 กิโลเมตร

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้รับอนุมัติโครงการเพื่อดำเนินการ 14 โครงการ 388,534,500 บาท เพื่อดำเนินงาน ดังนี้

1. โครงการผลิตหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล งบประมาณ 35,374,800 บาท เพื่อดำเนินการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในการผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP การตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี การจัดการต่อช่วงหลังการเก็บเกี่ยว การพัฒนาและส่งเสริมการ

แปรรูปข้าวในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการแปรรูปข้าวแบบมีอาชีพและส่งเสริมการตลาดข้าวหอมมะลิ

2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง งบประมาณ 17,938,260 บาท เป็นการพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรในการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต สนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ในการปรับปรุงบำรุงดิน ท่อน พันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี พัฒนางค์ความรู้ให้เกษตรกรเกษตรกร พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการผลิต จัดทำ ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ด้วยระบบน้ำหยด

3. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อและกระบือคุณภาพ งบประมาณ 7,210,900 บาท ด้วยการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์โคราชวากิว และเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตกระบือ

4. โครงการปลูกผักเกษตรอินทรีย์ด้วยเทคโนโลยี แสงอาทิตย์ งบประมาณ 11,578,400 บาท เพื่อจัดทำระบบ สูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

5. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร งบประมาณ 81,529,500 บาท เพื่อปรับปรุงเพิ่ม ประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ จัดทำระบบส่งน้ำ และ ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำ จำนวน 11 แห่ง

6.โครงการศูนย์ขยายผลตามแนวพระราชดำริ งบประมาณ 4,975,400 บาท เพื่อทำการปรับพื้นที่ 100 ไร่ ในศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงอำเภอวังน้ำเขียว ขยายเขตไฟฟ้า วางระบบน้ำเพื่อการเกษตร ส่งเสริม การปลูกผักปลอดสารพิษ เกษตรกรจำนวน 50 คน

ส่งเสริมการเลี้ยงแพะและไก่โคราช ให้เกษตรกร 100 คน ส่งเสริมการปลูกข้าวไรอินทรีย์ในพื้นที่ 35 ไร่ สำหรับ เกษตรกร 35 คน นำเกษตรกรในศูนย์ขยายผลจำนวน 200 คน ศึกษาเรียนรู้เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จด้วย ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง 150 คน และจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตร

7. โครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การ ท่องเที่ยวกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 15,724,000 บาท โดยการ จัดทำคู่มือและสื่อประชาสัมพันธ์ โฆษณาเคลื่อนที่ Tour bus back การปรับปรุง Application และป้ายบอกทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 2 แห่ง

8. โครงการพัฒนาศักยภาพและรักษาความปลอดภัย เพิ่มความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน งบประมาณ 26,887,000 บาท โดยการติดตั้ง กล้องโทรทัศน์วงจรปิด CCTV บริเวณแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ จำนวน 8 แห่ง

9. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ใหม่สู่สากล งบประมาณ 9,397,000 บาท โดยการ แปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ การติดตั้งเตาย้อมไหมประหยัดพลังงาน เสริมสร้างองค์ความรู้และการรวมกลุ่ม Cluster ใหม่ และจัดงานมหกรรมไหมนครชัยบุรีรินทร์

10. โครงการเพิ่มศักยภาพด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ งบประมาณ 9,251,900 บาท โดยพัฒนาศักยภาพเครือข่ายหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ และพัฒนาจุดเรียนรู้ ปรับปรุงหมู่บ้านวัฒนธรรมใหม่ จำนวน 27 หมู่บ้าน

11. โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการค้าชายแดน งบประมาณ 2,850,000 บาท ด้วยการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์

12. โครงการพัฒนาด้านการค้าชายแดน งบประมาณ 6,835,900 บาท โดยการก่อสร้างรั้วบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ความยาว 4.5 กิโลเมตร

13. โครงการพัฒนาโครงข่ายทางเพื่อเชื่อมโยงการขนส่งและกระจายสินค้า งบประมาณ 40,089,000 บาท โดยเป็นการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีตเพื่อการขนส่ง จำนวน 4 สายทาง ระยะทาง 10.385 กิโลเมตร

14. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว งบประมาณ 113,891,400 บาท เป็นการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีตเพื่อการท่องเที่ยว 9 สายทาง ระยะทาง 26.853 กิโลเมตร

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้รับอนุมัติโครงการเพื่อดำเนินการ 14 โครงการ งบประมาณ 350,273,100 บาท ดังนี้

1. โครงการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล งบประมาณ 28,129,000 บาท เพื่อดำเนินการพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรตามระบบโรงเรียนเกษตรกร ในแบบการผลิตตามมาตรฐาน GAP การปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมี การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดีและตรวจรับรองแปลงตามมาตรฐาน GAP การส่งเสริมการแปรรูปการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง งบประมาณ 8,439,100 บาท ดำเนินการพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรต้นแบบและเกษตรกรเครือข่าย ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดโรคแมลง การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่ง พด.2 การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ การพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรในการแปรรูปมันเส้นสะอาด การให้ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

3. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อและกระบือคุณภาพ งบประมาณ 4,673,200 บาท ดำเนินการฝึกทักษะการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อคุณภาพให้กับเกษตรกร การสนับสนุนน้ำเชื้อโคเนื้อคุณภาพ เวชภัณฑ์ และพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตื่นตัวในระบบการเลี้ยงโคเนื้อ

4. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร งบประมาณ 87,000,000 บาท เพื่อปรับปรุงระบบส่งน้ำ ปรับปรุงระบบกักเก็บน้ำเดิม และก่อสร้างระบบส่งน้ำ คลองส่งน้ำ

5. โครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว งบประมาณ 18,000,000 บาท ดำเนินการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น การจัดทำโฆษณาเคลื่อนที่ Tour Bus Back ทำป้ายประชาสัมพันธ์ Bill Board สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ สื่อออนไลน์ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดภายในประเทศ

6. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรองตามเส้นทางอารยธรรมขอม งบประมาณ 5,587,000 บาท ดำเนินการพัฒนา ศักยภาพหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ โดยส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว การปรับปรุงพัฒนาอาคารและภูมิทัศน์ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกในหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่

7. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ใหม่สู่สากล งบประมาณ 6,884,000 บาท เป็นการส่งเสริมผลิตเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน สัมมนาเครือข่าย/ผู้ประกอบการ/ผู้ผลิตไหม ลดต้นทุนการผลิตด้วยเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต

8. โครงการเสริมศักยภาพการค้าในงานศูนย์กลางซื้อขายผ้าไหมแห่งอาเซียน งบประมาณ 1,260,000 บาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างบูทจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ไหม

9. โครงการแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 12,000,000 บาท โดยการจัดกิจกรรมงานแสดงและจำหน่ายสินค้า ไทย-อาเซียน เทรดแฟร์ 2017 : นครชัยบุรีรินทร์ (Thai-ASEAN Trade Fair 2017 : Nakornchaiburin)

10. โครงการส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ SMEs OTOP เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ งบประมาณ 4,500,000 บาท ดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบการเพิ่มส่งเสริมการค้าชายแดน และพัฒนาสินค้าเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจแนวชายแดน

11. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการค้าการลงทุนภาครัฐและเอกชน งบประมาณ 2,000,000 บาท โดยการจัดกิจกรรมพัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุนของกลุ่มจังหวัดฯ

12. โครงการส่งเสริมการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน งบประมาณ 4,000,000 บาท โดยการจัดงานมหกรรมแสดงและจำหน่ายสินค้า ณ จุดผ่อนปรนการค้าช่องสายตะกู

13. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมเพื่อการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดไปสู่ภูมิภาคและอาเซียน งบประมาณ 104,928,800 บาท ดำเนินการขยายผิวจราจรแอสฟัลติกคอนกรีต และซ่อมสร้างทางลาดยางแอสฟัลติกคอนกรีต โดยวิธี Pavement In - Place Recycling ระยะทาง 14.505 กิโลเมตร

14. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งทางบกสนับสนุนระบบรางและเชื่อมต่อระบบโลจิสติกส์ งบประมาณ 57,872,000 บาท ดำเนินการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีต โดยวิธี Pavement In - Place Recycling เชื่อมต่อระบบราง(รถไฟ) เพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจร ระยะทาง 16.500 กิโลเมตร

1.2.2) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตามแผนพัฒนาวิสาหกิจจังหวัด ปี พ.ศ. 2557 -2559

มีผลการดำเนินงานที่เปรียบเทียบกับเป้าประสงค์ของแต่ละยุทธศาสตร์ และเทียบตัวชี้วัดที่ได้ตั้งไว้เพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยแยกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูปอาหาร ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอันดับสองของงบประมาณทั้งหมด โดยมีจุดเน้นการพัฒนา 3 เรื่อง คือ ข้าว-หอมมะลิ มันสำปะหลัง โคเนื้อและกระบือ มีโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1) โครงการข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล สืบเนื่องจากวิถีชีวิตของประชาชนในกลุ่มจังหวัดซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และมีอาชีพทำนาเป็นหลัก โดยมีวิถีทำนาเพื่อเป็นอาหาร หรือที่เรียกว่า “ทำนาไว้เพื่อกิน” เหลือแล้วจึงขาย ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อการค้าดังเช่นการทำนาในภาคกลาง ประกอบกับพื้นที่ภาคอีสาน โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิได้ดี มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในเรื่องของข้าวที่มีความขาว หอม และนุ่ม เป็นที่นิยม ซึ่งจังหวัดสุรินทร์มีพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้พื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ที่มีการขึ้นทะเบียนเป็นข้าวสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications : GI) หรือข้าวที่มีการปลูกมีลักษณะเฉพาะพื้นที่ของตนเอง รวมไปถึงภูมิปัญญาที่สร้างสมสืบทอดกันมาในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก ต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตในแหล่งอื่น ข้าวทุ่งสัมฤทธิ์ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ก็เป็นอีก

พื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวหอมมะลิได้ดี และกำลังขอขึ้นทะเบียนข้าว GI ภายในกลุ่มจังหวัดมีเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิตั้ง 784,836 คน มีพื้นที่เพาะปลูก 9,350,700 ไร่ มีผลผลิต 3,691,898 ตัน หรือ 401.73 กิโลกรัม/ไร่ (ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด, 2558) โรงสีขนาดใหญ่เครื่องจักรเกิน 50 แรงม้า จำนวน 194 โรง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) โดยมีการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง กล่าวคือ (1) **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** ได้แก่ การปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร ในสามารถกักเก็บน้ำเพื่อทำการเกษตร ปัจจุบันกลุ่มจังหวัดยังต้องการแหล่งกักเก็บน้ำเป็นจำนวนมาก และมีการซ่อมสร้างถนนเพื่อขนถ่ายสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรที่จะเดินทางเข้า – ออก และนำผลผลิตทางการเกษตรออกไปจำหน่าย (2) **การปรับปรุงบำรุงดิน** การรณรงค์ไถกลบตอซังข้าว การใช้พืชบำรุงดิน และการใช้สารชีวภัณฑ์แทนการใช้ปุ๋ยเคมี (3) **การให้องค์ความรู้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้มากขึ้นแก่เกษตรกร** การปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ข้าว การป้องกันดูแล การกำจัดศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี การปลูกและเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม (4) **การให้ความรู้ในด้านการแปรรูป** ให้เป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ ทั้งผลิตภัณฑ์อาหาร และเครื่องสำอาง ซึ่งสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นเพียงบางรายเท่านั้น ในการแปรรูปได้เน้นไปที่กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นหลัก เพื่อหล่อหลอมให้เกิดการรวมกลุ่ม มีพลังในการผลักดันช่วยเหลือ และแบ่งปันซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิก (5) **การส่งเสริมการตลาด** ได้มีการนำผู้แทนเกษตรกรไปงานแสดงสินค้า Road Show ภายในประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดทางภาคใต้ เพื่อให้เกษตรกรได้ฝึกการเป็นนักการขาย การขายตรง ซึ่งผลการดำเนินงานมีการตอบรับจากลูกค้าจังหวัดภาคใต้ และมีการติดต่อซื้อขายกับเกษตรกรผู้ผลิต หลังจาก Road Show (6) นอกจากนั้นยังได้มีการพัฒนาที่เข้าสู่อาหารปลอดภัย โดยได้มีการยื่นเข้าตรวจรับรองมาตรฐาน GAP

➤ สำหรับค่าเป้าหมายที่ต้องการวัดความสำเร็จของโครงการนี้ ตั้งไว้คือ จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐานการตรวจรับรอง GAP เมื่อสิ้นปี 2560 จำนวน 8,000 แปลง จากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี 2553 – 2556 มีแปลงข้าวที่เข้าสู่มาตรฐานจำนวน 4,068 แปลง และปี พ.ศ. 2557 – 2558 มีจำนวน 4,452 แปลง (ข้อมูลตัวชี้วัดตามคำรับรองปฏิบัติราชการประจำปี) ยังคงรอค่าผลการดำเนินงานอีก 2 ปีงบประมาณ 2559 และ 2560 ซึ่งคาดว่าจะสามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมาย

และเนื่องจากอาชีพการปลูกข้าว อันเป็นวิถีชีวิตของชุมชนชาวอีสานที่มีมาแต่โบราณ และยังคงมีความเป็นเอกลักษณ์ของประเทศ และข้าวยังคงเป็นอาหารหลักของชาวไทยและชาวเอเชีย รวมทั้งชาวโลกและชาติต่างๆ ที่นับวันมีการแพร่ขยายไปยังหลายภูมิภาคทั่วโลก และได้ความนิยมอย่างแพร่หลายกว้างขวางมากขึ้น ถึงแม้ว่าในด้านราคาจะไม่มี ความสนใจในการประกอบอาชีพนี้ แต่ชาวนายังคงประกอบอาชีพนี้สืบต่อกันมา บรรพบุรุษ โดยการคาดหวังว่าอย่างน้อยก็ยังมีข้าวกินไม่อดอยาก ซึ่งทางกลุ่มจังหวัดได้มีความพยายามในการให้องค์ความรู้ในการเพิ่มผลผลิต การปลูกข้าวที่ปลอดภัย ทั้งผู้ปลูกและผู้บริโภค การแปรรูปข้าวในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนฝึกเกษตรกรให้เป็นนักการขาย ขายตรงให้ผู้บริโภค ซึ่งการพัฒนาการทำการเกษตรให้เป็นเกษตรปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ รอบใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2564) ได้มีการยกระดับเป็นมาตรฐานอินทรีย์ โดยมีจุดมุ่งหวัง ในเรื่องของความปลอดภัย และเป็น การเพิ่มมูลค่าให้กับพืช และรายได้ของเกษตรกร จึงยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการดำเนินการต่อไป เพื่อยกระดับมาตรฐานให้เข้าสู่การเป็นเกษตรอินทรีย์ และสอดคล้องกับกรอบการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

เป็น Cluster แปรรูปอาหาร Food Valley ซึ่งเน้นศักยภาพที่โดดเด่นของกลุ่มจังหวัด เพื่อการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอัตลักษณ์ของพื้นที่ให้คงอยู่สืบไป ถึงแม้ว่ารายได้จากการจำหน่ายข้าวไม่สูงมากนัก อันเนื่องมาจากราคาที่ตกต่ำ แต่ก็ได้มีแนวทางในการส่งเสริมการใช้ที่นาไม่เหมาะสมไปปลูกพืชอื่น เช่น พืชที่ใช้ใช้น้ำน้อย หรือการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพได้อย่างยั่งยืนสืบไป และการเลี้ยงสัตว์เพื่อเสริมรายได้ให้แก่เกษตรกร และใช้น้ำน้อยกว่าการทำนา ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และหลุดพ้นจากความยากจนในอนาคต จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เพราะมีกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากประกอบกับงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี มีจำนวนจำกัด การดำเนินงานจึงค่อยเป็นค่อยไป ไม่สามารถพัฒนาไปในคราวเดียว

2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง เป็นพืชที่มีมูลค่ารองจากข้าว โดยมีพื้นที่เพาะปลูก 3,072,504 ไร่ ผลผลิต 11,859,788 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 3,804.25 กิโลกรัม/ไร่ มีมูลค่า 25,795 ล้านบาท มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูก 165,689 ราย (ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ, 2558) มีโรงงานแปรรูปจำนวน 374 แห่ง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) โรงงานเอทานอล จำนวน 2 แห่ง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) ในกลุ่มจังหวัดฯ มีผลผลิตมันสำปะหลังมากที่สุดในประเทศ นำรายได้มาสู่เกษตรกรและขณะนี้มีผลการพัฒนาที่สำคัญโดยมีแนวทางการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ในแนวทางเดียวกันกับการพัฒนาโครงการข้าวฯ และได้มีการนำนวัตกรรมพลังงานทดแทนมาใช้ในการเพิ่มผลผลิต คือการใช้ระบบโซลาร์เซลล์ พลังงานแสงอาทิตย์สูบน้ำเป็นระบบน้ำหยดไปยังแปลงมันสำปะหลัง สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น โซลาร์เซลล์ช่วยในการลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ภายในกลุ่มจังหวัดได้มีโรงงานผลิตเอทานอล ซึ่งได้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ มันสำปะหลังจึงเป็นพืชที่มีอนาคตและสมควรให้การสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิต และนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่นๆ ต่อไป เมื่อเทียบผลผลิตที่ตัวเป้าหมายให้ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากข้อมูลพื้นฐานเดิม 3,500 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งปัจจุบันมีผลผลิตเฉลี่ย 3,804.25 กิโลกรัม/ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 ซึ่งบรรลุตามเป้าหมาย

3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อและกระบือคุณภาพ โคเนื้อและกระบือเป็นสัตว์เศรษฐกิจ โคเนื้อมี จำนวน 685,042 ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยง 130,744 ราย มูลค่า 20,770 ล้านบาท กระบือมีจำนวน 186,601 ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยง 42,550 ราย มูลค่า 6,364 ล้านบาท (ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ) ซึ่งแนวโน้มทั้งโคเนื้อและกระบือเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โคเนื้อที่กลุ่มจังหวัดส่งเสริมเลี้ยงโคเนื้อ

โคราชวากิว โดยสนับสนุนน้ำเชื้อวากิว เวชภัณฑ์ โดยการอบรมการเลี้ยงให้แก่เกษตรกร การเลี้ยงโคถือเป็นการทำการเกษตรรูปแบบหนึ่งที่กลุ่มจังหวัดให้การสนับสนุนเป็นการทำการเกษตรนอกฤดูกาลทำนา โคพันธุ์วากิว เป็นลูกผสมเลี้ยงง่าย เนื้อเป็นที่นิยมของตลาดเนื่องจากมีคุณภาพสูง ราคาดีกว่าโคทั่วไป สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยง เป็นรายได้หลักจากอาชีพรอง ได้มีการตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงและอยู่ระหว่างการพัฒนาแปรรูป ปัจจุบันมีการสั่งซื้อจากประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมาก ซึ่งถือว่ามีอนาคตทางการค้าที่ดี และนำ

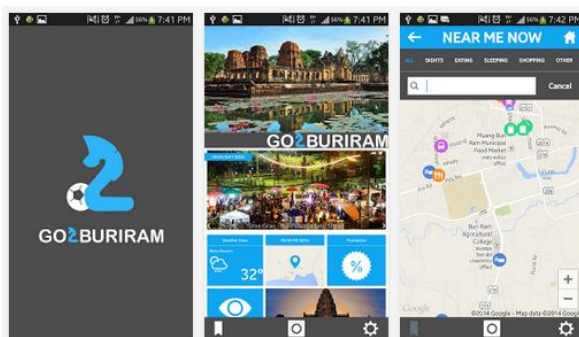
รายได้มาสู่เกษตรกรได้ดีกว่าการปลูกพืช และได้ผลผลิตที่เหลือใช้คือฟางข้าวสามารถนำมาเป็นอาหารสัตว์ ถือเป็นเกษตรครบวงจร มูลสัตว์สามารถนำไปทำปุ๋ยในการปลูกพืชได้อีกทางหนึ่ง เป็นอีกอาชีพที่มีอนาคตที่สมควรส่งเสริมและสนับสนุน เนื่องจากเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้เกษตรกรแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมอาชีพนอกฤดูกาลทำนา ลดพื้นที่การทำนาที่ไม่เหมาะสม ลดการใช้น้ำเป็นจำนวนมากที่กำลังเผชิญกับภาวะภัยแล้ง อาชีพเลี้ยงสัตว์สามารถทำรายได้ และเหมาะสมกับภูมิภาคนี้

➤ ผลการดำเนินงานที่ตั้งเป้าหมายไว้ จำนวนโคเพิ่มขึ้น 8,000 ตัว เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2560 ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 684,957 ตัว เมื่อเทียบจากปีก่อน พ.ศ. 2557 มีจำนวน 685,042 ตัว มียอดที่ลดลง คิดเป็นติดลบร้อยละ 0.012 ปี พ.ศ. 2559 จำนวนโค ตั้งแต่ มกราคม – กันยายน 651,907 ตัว ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากกลุ่มจังหวัดฯ เพิ่งได้ริเริ่มโครงการโคเนื้อและกระบือเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จึงต้องรอผลการดำเนินงานในปีงบประมาณถัดไป

2. ประเด็นยุทธศาสตร์การยกระดับการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ งบประมาณ 693.040 ล้านบาท มากเป็นอันดับหนึ่ง มีจุดเน้นการพัฒนา 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งสามารถเชื่อมต่อเป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถพัฒนาแหล่งผลิตใหม่ เช่น หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในรูปแบบต่างๆ เป็นสินค้าที่ระลึกควบคู่การท่องเที่ยว มีโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรอง ตามเส้นทางอารยธรรมขอม ที่ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ โครงการที่พัฒนาเส้นทางคมนาคมในแหล่งท่องเที่ยว โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อท่องเที่ยว เช่น ลานจอดรถ ลานกางเต็นท์ ร้านอาหาร ห้องน้ำ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพและการรักษาความปลอดภัยเพิ่มความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว โดยการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด CCTV งานด้านการท่องเที่ยวเป็นงานที่สร้างรายได้แก่ประเทศและประชาชนได้เร็วและมีจำนวนสูง ซึ่งขณะนี้ประเทศเข้าสู่ ASEAN จึงเห็นควรพัฒนากิจกรรมด้านการท่องเที่ยวให้เป็นที่น่าสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รายได้ การท่องเที่ยวกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยว มีผู้เกี่ยวข้องมากมาย หลายสาขาอาชีพ ก่อให้เกิดรายได้กระจายไปยังกลุ่มต่างๆ ทั้งภาคธุรกิจเอกชน SMEs เกษตรกร ซึ่งในปัจจุบันได้ริเริ่มมีการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน มีการพัฒนา homestay ให้ได้มาตรฐาน พัฒนาหมู่บ้านใหม่ให้สามารถเป็นแหล่งศึกษาดูงานและท่องเที่ยววิถีชุมชนชนบท ซึ่งกำลังได้รับความนิยม มีนักท่องเที่ยวจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ นิยมเข้ามาท่องเที่ยวและพำนักใน homestay

นอกจากจะดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ในด้านการตลาดเชิงรุกและประชาสัมพันธ์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ทำการประชาสัมพันธ์ให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ โดยจัดทำ Application บนมือถือเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นคว้าแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหารในกลุ่มจังหวัดฯ และยังจัดกิจกรรมการตลาดหรือ Road Show และจัด Road Show ไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างตลาดการค้าจากแหล่งลูกค้าใหม่ๆ เช่น เวียดนาม จีน ให้นิยมหรือเดินทางมายังกลุ่มจังหวัดฯ โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวนำ แล้วเดินทางไปยังการท่องเที่ยวแหล่งอื่นๆ

➤ ผลการดำเนินงาน ตั้งเป้าหมายวัดจากรายได้การท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ในอัตราปีละ ร้อยละ 1 ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีรายได้ 21,535.14 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 14.34 จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่มีรายได้ 18,264.27 ล้านบาท สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าไว้

2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ใหม่สู่สากล และเพิ่มศักยภาพด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์ใหม่ การจัดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้อยู่ในระดับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว เนื่องจากผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เชื่อมต่อการท่องเที่ยว โดยพัฒนาเป็นสินค้าที่ระลึก นอกจากนั้นหมู่บ้านใหม่ยังได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนได้อีกด้วย การเพิ่มศักยภาพใหม่ดำเนินการตั้งแต่

ต้นทาง การพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จนถึงกลางทาง การคิดนวัตกรรมการออกแบบลายผ้า ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ให้สนองตอบตามความต้องการลูกค้าในแต่ละประเภท จนกระทั่งนำไปสู่การแปรรูปอื่นๆ เช่น การทำสบู่จากโปรตีนไหม สบู่จากสารสกัดจากรังไหม น้ำสกัดจากลูกหม่อน ไปสู่การพัฒนาช่องปลายทาง โดยการ Road Show นำสินค้าผลิตภัณฑ์ใหม่ไปขายยังงานหรือเทศกาลต่างๆ รวมทั้งจากที่ส่วนกลางจัดในกรุงเทพมหานคร ทำให้แต่ละปีเกษตรกร (กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา) มีรายได้เพิ่มขึ้น จึงสมควรที่จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการผลิตเพื่อให้ผ้าไหมเป็นที่นิยมในทุกกลุ่มอายุ และให้เป็นที่นิยมแก่ชาวต่างประเทศ เพื่อขยายตลาด เพราะไหมไทยเป็นไหมที่มีคุณภาพ สวยงาม เป็นงานทอมือ (Handmade) แต่ยังไม่เป็นที่นิยมกว้างขวางมากนัก เพราะในเรื่องการดูแลรักษา การซักกรีด ซึ่งต้องมีการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาภาคการผลิตให้การดูแลรักษาง่ายขึ้น

➤ ผลจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นสินค้าที่มีความนิยมเพิ่มขึ้นโดยจากรายได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มีมูลค่า 4,374.22 ล้านบาท ปีพ.ศ.2558 มีมูลค่า 5,592.75 ล้านบาท เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 27.86 และในปี พ.ศ. 2559 มีรายได้ 6,503.37 เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.00 ซึ่งตัวเลขที่ได้เป็นการจัดเก็บข้อมูลจากการจำหน่ายของเกษตรกรที่ขายตามงาน Road Show และ Event ที่หน่วยงานราชการจัดสำหรับผู้ประกอบการที่มีการซื้อขายต่างประเทศ หรือมีร้านค้าจำหน่ายไม่ได้มีการเก็บตัวเลขข้อมูลการขาย เนื่องจากไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้าหมายที่พัฒนา ซึ่งเมื่อเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ร้อยละ 2 ที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.00 ซึ่งถือว่าบรรลุผลสำเร็จ จึงสมควรที่จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำนวัตกรรมการออกแบบมาช่วยในขั้นตอนการผลิต เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เป็นที่นิยมในทุกกลุ่มอายุ และนานาชาติ ตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว และนอกจากนั้นการทอผ้าไหมที่เป็นของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หลังฤดูการทำนา เป็นอาชีพเสริมนอกภาคเกษตรที่สร้างรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน และเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคอีสานและมีอัตลักษณ์ของลายผ้าไหมที่แตกต่างกันไป สามารถเลือกได้หลากหลายรูปแบบ หากได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะเป็นการสร้างโอกาสและรายได้แก่เกษตรกรโดยไม่ต้องย้ายถิ่นฐานหลังฤดูการเก็บเกี่ยว ทำให้สถาบันครอบครัวมีความมั่นคง แข็งแรง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอีกด้วย

3. ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการค้า การค้าชายแดน ระบบโลจิสติกส์สู่ภูมิภาคและอาเซียน งบประมาณ 129.577 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.92 ประเด็นยุทธศาสตร์นี้เริ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีพรมแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ ประเทศกัมพูชา 2 แห่ง ได้แก่ ด้านการค้าชายแดนถาวร ช่องจอม – โอร์เสม็ด อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ยังมีฐานะเป็นจุดผ่อนปรน ติดต่อกับ ช่องจูปโก๊ก อำเภอบันเตียอำปิล จังหวัดอุดรธานี

ราชอาณาจักรกัมพูชา กิจกรรมที่ดำเนินการเป็นการพัฒนาโครงข่ายทางถนนเพื่อเชื่อมโยงไปยังจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ซึ่งมีแนวโน้มเติบโต มีการขนส่งสินค้าเข้า – ออก ผ่านแนวชายแดน รวมทั้งการลงทุนด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ ซึ่งจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูนี้กำลังยกฐานะเป็นด่านชายแดนถาวร ต้องได้รับการพัฒนาอีกหลายด้าน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนตามแนวชายแดน กิจกรรม Road Show การจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดน

➤ เป้าประสงค์หลักของประเด็นยุทธศาสตร์นี้ คือยกระดับการค้าชายแดน โดยกำหนดไว้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 3 ซึ่งมูลค่าการส่งออกเมื่อปี พ.ศ. 2557 มีจำนวน 2,408.84 ล้านบาท และเมื่อปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่า 2,158.79 ล้านบาท สำหรับปี พ.ศ. 2559 ยังไม่ทราบข้อมูล จะเห็นว่ามูลค่าการ

ส่งออกของปี พ.ศ. 2558 ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 10.38 จึงต้องมีการพัฒนาจุดผ่อนปรนให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อประโยชน์ในด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งจะสร้างฐานการค้าให้แก่กลุ่มจังหวัด เนื่องจากปัจจุบันได้มีการค้าขายร่วมกัน โดยเฉพาะสินค้าอุปโภค บริโภค ประเทศไทยส่งออกเป็นจำนวนมาก จึงสมควรต้องดำเนินการพัฒนาต่อไป

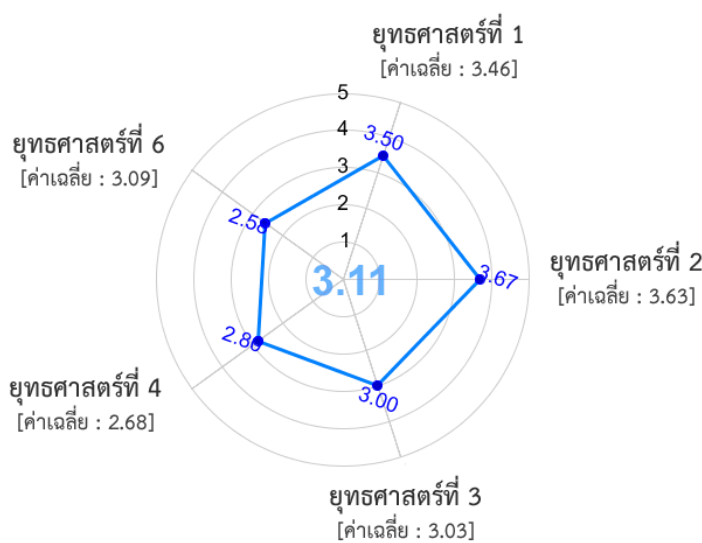
1.2.3) การวัดระดับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ข้อมูลจากผลการศึกษาของที่ปรึกษาโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (Province & Cluster Benchmarking) ของกระทรวงมหาดไทยที่จัดทำเพื่อประโยชน์ในการประเมินระดับการพัฒนาในการบริหารยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ผลการพัฒนาเชิงเปรียบเทียบในภาพรวมตามทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ใน 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีดัชนีการพัฒนาคอมposite (Composite Index) ณ ปี 2557 เท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง โดยยุทธศาสตร์ที่ 6 เรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ได้คะแนนน้อยที่สุด เท่ากับ 2.58 ตัวชี้วัดที่ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนา คือ ปริมาณขยะมูลฝอย

ในส่วนของแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะที่ 2 ปี พ.ศ. 2557 - 2560 ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) เมื่อพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สำคัญ พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ย 5 ปีย้อนหลังเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.37 ต่อปี โดยโครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญประกอบด้วยภาคเกษตรร้อยละ 26 ภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 21 และภาคบริการและอื่นๆ ร้อยละ 53 โดยมีพื้นที่เพื่อการเกษตร 20.3 ล้านไร่ มีสินค้าเกษตรสำคัญของจังหวัด ได้แก่ ข้าว ด้านอุตสาหกรรมมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมรวม 12,300 แห่ง รายได้เฉลี่ยของกลุ่มจังหวัดเท่ากับ 77,672 บาท/คน/ปี ด้านการท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว โดยในปี 2557 มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนรวม 10.7 ล้านคน มีรายได้รวม

18,612 ล้านบาท อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมีสัดส่วนคนจนร้อยละ 17.62 เส้นความยากจนอยู่ที่ระดับ 2,219 บาท/คน/เดือน ด้านแรงงานยังมีอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 0.95 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติมีปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของกลุ่มจังหวัด ด้านสิ่งแวดล้อมมีปริมาณขยะลดลงร้อยละ 2.28 จากปี 2556 แต่มีสัดส่วนขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่เพียงร้อยละ 8.09 และมีสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อมูลค่าเศรษฐกิจจังหวัดลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

จากข้อมูลการวัดระดับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 **ควรให้ความสำคัญรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมให้เติบโตอย่างยั่งยืน** พร้อมทั้งควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำที่มีเกิดขึ้นลดสัดส่วนคนจน และเพิ่มอัตราการนำขยะไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้คุณภาพชีวิตของคนในกลุ่มจังหวัดก้าวหน้าควบคู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

กลุ่มจังหวัด	ดัชนีรวม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	3.11
ค่ากลาง 76 จังหวัด	3.21

ช่วงคะแนนการพัฒนา :

- 4.50 – 5.00 : ดีมาก
- 4.00 – 4.49 : ดี
- 3.00 – 3.99 : ปานกลาง
- 2.50 – 2.99 : ต้องพัฒนา
- 0 – 2.49 : ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน

1.2.4) ผลการเบิกจ่ายโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ณ วันที่ 1 กันยายน 2559

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 มาตรา 3 งบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ข้อ 89 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 รวม 388,534,500 บาท (สามร้อยแปดสิบล้านห้าแสนสามหมื่นสี่พันห้าร้อยบาทถ้วน) และสำนักงบประมาณ ได้เห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 จำนวน ปรากฏตามตารางที่ 25 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 25 : ตารางแสดงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ที่	จังหวัด	งบประมาณ หลังโอนเปลี่ยนแปลง (บาท)					รายจ่าย อื่น
		รวม	งบ ดำเนินงาน	งบลงทุน			
				ครุภัณฑ์	สิ่งก่อสร้าง	รวม	
1	นครราชสีมา	95,212,100	17,637,780	22,158,436	53,305,800	75,464,236	500,000
2	ชัยภูมิ	95,997,500	11,924,380	3,754,220	78,546,180	82,300,400	2,000,000
3	บุรีรัมย์	101,361,800	25,423,957	9,554,878	56,051,945	65,606,823	500,000
4	สุรินทร์	92,963,100	18,509,778	3,603,484	52,412,446.54	56,016,148.54	2,700,000
5	OSM	3,000,000	-	-	-	-	3,000,000
รวม		388,534,500	72,495,895	39,071,018	240,316,589.54	279,387,607.54	8,700,000

ที่มา : ข้อมูลการรายงานผลการเบิกจ่ายของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ

รัฐบาล กำหนดมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ของรัฐบาลให้จังหวัดในกลุ่มจังหวัดถือปฏิบัติ โดยรัฐบาลตั้งเป้าหมายในการเบิกจ่ายรายจ่ายภาพรวมเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 96 และรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 87 ทั้งนี้ ได้กำหนดเป็นไตรมาส ปรากฏตามตารางที่ 26 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 26 : ตารางแสดงเป้าหมายการเบิกจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

รายการ (หน่วย : ร้อยละ)	ไตรมาส 1 (ต.ค. – ธ.ค.)	ไตรมาส 2 (ม.ค. – มี.ค.)	ไตรมาส 3 (เม.ย. – มิ.ย.)	ไตรมาส 4 (ก.ค. – ก.ย.)
1. ภาพรวม	30	52	73	96
2. งบประจำ (งบดำเนินงาน และงบรายจ่ายอื่น)	33	55	76	98
3. งบลงทุน	19	40	61	87

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ 1 กันยายน 2559 ของงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2559 ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 14 โครงการ งบประมาณ 388,534,500 บาท เป็นพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2559 จำนวน 27,156,200 บาท คงเหลือ 361,378,300 บาท ก่อหนี้ผูกพัน 360,563,398.54 บาท เบิกจ่าย 312,301,179.69 บาท (ร้อยละ 86.61) ยังไม่เบิกจ่าย 48,262,218.85 บาท เงินเหลือจ่าย 861,820.66 บาท ณ วันที่ 1 กันยายน 2559

ผลการเบิกจ่ายยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดยเป้าหมายการเบิกจ่ายในภาพรวมของไตรมาสที่ 4 อยู่ที่ร้อยละ 96 แต่ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้ากว่าผลการเบิกจ่าย มีหลายกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างตรวจรับงาน หรืออยู่ระหว่างจัดเตรียมเอกสารเพื่อประกอบการเบิกจ่าย มีรายละเอียด ปรากฏตามตารางที่ 27 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 27 : ตารางแสดงผลการเบิกจ่ายของกลุ่มจังหวัดฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ที่	โครงการ	งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร	พ.ร.บ.โอนงบปม. พ.ศ. ... การดึงเงินกลับ งบปม.	งบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลง			
				จัดซื้อจัดจ้าง/ ก่อนนี้ผู้กักพัน	เบิกจ่าย	ร้อยละ	เหลือจ่าย
1	โครงการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี สู่สากล	35,374,800	48,000	33,553,740	29,798,471.08	88.81	16,215
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต มันสำปะหลัง	17,938,400	-	15,714,335	15,202,577	96.74	26,465
3	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโค เนื้อ และกระบือคุณภาพ	7,210,900	541,000	7,869,618	7,869,618	100.00	62
4	โครงการปลูกผักเกษตรอินทรีย์ด้วย เทคโนโลยีแสงอาทิตย์	11,578,400	250,200	11,053,067	7,519,173	68.68	9,391
5	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร	81,529,500	16,122,500	67,966,513.54	46,656,576.27	68.65	719,516.46
6	ศูนย์ขยายผลตามแนวพระราชดำริ	4,975,400	-	5,034,800	4,692,327	93.20	-
7	โครงการส่งเสริมการตลาดและ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มนคร ชัยบุรีรินทร์	15,724,900	-	13,792,600	9,321,360	67.58	3,500
8	โครงการพัฒนาศักยภาพ และการรักษา ความปลอดภัย เพิ่มความเชื่อมั่นแก่ นักท่องเที่ยวเพื่อเตรียมความพร้อมเข้า สู่ประชาคมอาเซียน	26,887,000	-	28,297,000	26,797,000	94.70	-
9	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ใหม่สู่สากล	9,397,000	266,000	8,769,866	7,823,862	89.21	-
10	โครงการเพิ่มศักยภาพด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์ใหม่ในนครชัยบุรีรินทร์ ในกลุ่ม อาเซียน	9,251,900	-	9,113,420	9,113,420	100.00	-
11	โครงการส่งเสริมและพัฒนา การค้าชายแดนกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์สู่ ภูมิภาคและอาเซียน	2,850,000	-	2,407,596	2,407,596	100.00	11,704
12	โครงการพัฒนาบริเวณด่านการค้า ชายแดนกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์	6,835,900	1,970,000	6,915,142	-	-	900
13	โครงการพัฒนาโครงข่ายทางเพื่อ เชื่อมโยงการขนส่งและกระจายสินค้า	40,089,000	1,134,000	37,308,000	37,308,000	100.00	-
14	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อ การท่องเที่ยว	113,891,400	6,824,530	105,079,301	105,033,351.80	100.00	74,067.20
15	โครงการส่งเสริมการปลูกส้มโอเพื่อ เพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาด ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (เหลือ จ่าย)	-	-	1,791,600	-	-	-
16	โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลัก และแหล่งท่องเที่ยวรองตามเส้นทาง อารยธรรมขอม (เหลือจ่าย)	-	-	896,800	-	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดฯ		5,000,000	-	5,000,000	2,685,847.54	53.72	-
รวม		388,534,500	27,156,230	360,563,398.54	312,301,179.69	86.61	861,820.66

ที่มา : ข้อมูลการรายงานผลการเบิกจ่ายของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์สถานการณ์ และศักยภาพ

2. การวิเคราะห์สถานการณ์ และศักยภาพ

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ

จากข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย เศรษฐกิจไทยในปี 2557 ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.7 จากปีก่อน เพราะมีข้อจำกัดด้านการเติบโตจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ โดยในช่วงครึ่งแรกของปี เศรษฐกิจไทยไม่ขยายตัวเนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อการทำงานของภาครัฐและความเชื่อมั่นของครัวเรือนธุรกิจ รวมทั้งนักท่องเที่ยว ประกอบกับหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงทำให้ผู้บริโภคระมัดระวังในการใช้จ่ายและสถาบันการเงินระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ นอกจากนี้ การส่งออกสินค้ายังฟื้นตัวช้าตามอุปสงค์ต่างประเทศที่ขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป รวมทั้งไทยมีข้อจำกัดด้านการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง ภายใต้อาณัติการณดังกล่าวธุรกิจจึงชะลอการผลิตและการลงทุนใหม่ออกไป

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2557 เศรษฐกิจไทยทยอยฟื้นตัวเป็นลำดับจากการใช้จ่ายในประเทศและการท่องเที่ยวที่ปรับดีขึ้นภายหลังสถานการณ์ทางการเมืองคลี่คลาย และภาครัฐกลับมามีอำนาจดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามปกติ ประกอบกับมีการขยายการลงทุนของธุรกิจโทรคมนาคมและค้าปลีกเพื่อรองรับการเติบโตของอุปสงค์ในอนาคต อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังเป็นไปอย่างช้าๆ เพราะการส่งออกสินค้ายังอ่อนแอตามภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลัก โดยเฉพาะจีน ญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศยุโรป นอกจากนี้ การใช้จ่ายของครัวเรือนยังถูกถ่วงด้วยรายได้เกษตรกรที่ตกต่ำและภาระหนี้ที่สูง ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวยังกลับมาไม่หมดเพราะหลายประเทศยังประกาศเตือนการเดินทางมาไทย ตลอดจนธุรกิจส่วนใหญ่ยังชะลอการลงทุนเพราะรอการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและรอภาครัฐลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน

เศรษฐกิจไทยในปี 2558 ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยขยายตัวร้อยละ 2.8 แรงขับเคลื่อนหลักมาจากการใช้จ่ายในประเทศ ทั้งการใช้จ่ายภาครัฐที่เร่งเบิกจ่ายตลอดปีพร้อมกับการออกมาตรการต่างๆ เพื่อช่วยสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจ และการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวได้เพราะได้รับปัจจัยสนับสนุนจากรายได้ครัวเรือนนอกภาคเกษตรที่ปรับสูงขึ้นบ้างจากปีที่แล้ว ราคาน้ำมันที่ลดลงต่อเนื่อง รวมถึงความเชื่อมั่นที่ทยอยฟื้นตัว แม้จะมีปัจจัยถ่วงจากระดับหนี้ที่สูงและรายได้ครัวเรือนภาคเกษตรที่อยู่ในระดับต่ำเพราะได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ โดยเฉพาะข้าวและยางพารา ขณะที่ภาคการท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดยได้รับผลดีจากการขยายตัวของนักท่องเที่ยวจีน และได้รับผลกระทบเพียงชั่วคราวจากเหตุระเบิดในกรุงเทพฯ

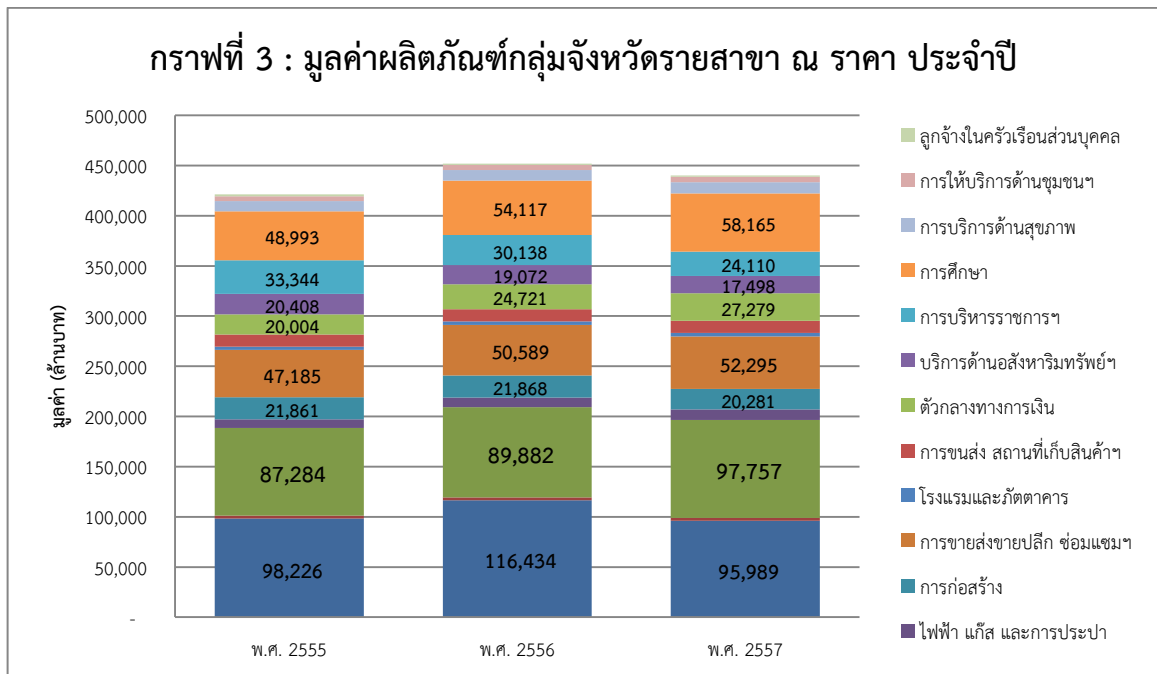
อย่างไรก็ดี การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังถูกถ่วงจากการส่งออกสินค้าที่หดตัวต่อเนื่อง โดยเป็นการหดตัวจากทั้งด้านราคาตามราคาน้ำมันที่ปรับลดลง และด้านปริมาณที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลักที่ชะลอตัว โดยเฉพาะจีนและอาเซียน ส่งผลให้การผลิตในภาคอุตสาหกรรมโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ แม้จะมีการส่งออกและการผลิตสินค้าบางหมวดที่ขยายตัวดี อาทิ รถยนต์ แต่เป็นเพราะปัจจัยชั่วคราวเนื่องจากมีการผลิตรถยนต์รุ่นใหม่ รวมทั้งการเร่งซื้อรถยนต์ในประเทศช่วงปลายปีก่อนการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิตในปี 2559 อุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปและการส่งออกสินค้าที่ยังซบเซา อีกทั้งกำลังการผลิตที่ยังมีเพียงพอ ส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนหดตัว แม้จะปรับดีขึ้นในไตรมาสสุดท้าย แต่ยังคงจำกัดเฉพาะบางธุรกิจ การลงทุนในหมวดโทรคมนาคมเพื่อขยายโครงข่ายหลังการประมูลคลื่นความถี่ 4G และหมวดพลังงานทดแทนจากนโยบายส่งเสริมของภาครัฐ

ในปี 2559 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักจากการใช้จ่ายในประเทศ ทั้งการใช้จ่ายภาครัฐและการบริโภคภาคเอกชน รวมถึงภาคการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยประคับประคองให้เศรษฐกิจ

ฟื้นตัวได้ ในภาวะที่การส่งออกยังมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำตามภาวะเศรษฐกิจคู่ค้าหลักที่ยังมีทิศทางชะลอตัว สำหรับอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องตามราคาน้ำมันในตลาดโลกที่อยู่ในระดับต่ำ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะค่อยๆ กลับมาเป็นบวกเนื่องจากผลของฐานราคาน้ำมันสูงที่ทยอยลดลง และอุปสงค์ในประเทศที่ทยอยฟื้นตัว

2.1.1 ภาพรวมเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2557

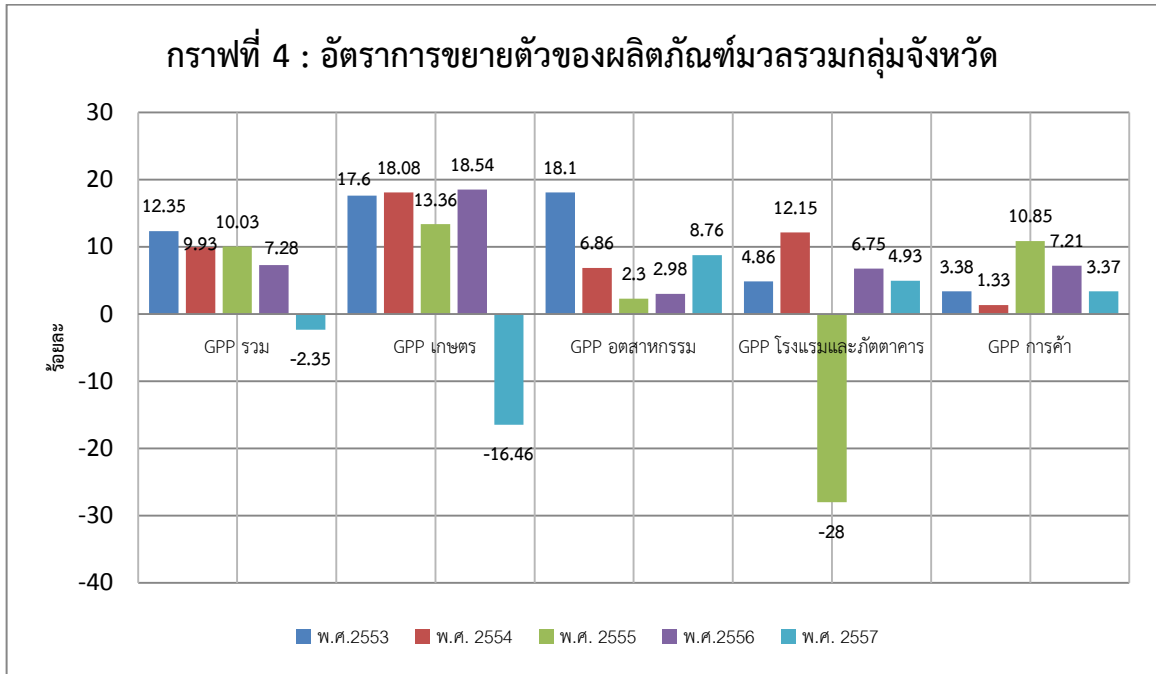
(1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (GROSS PROVINCIAL CLUSTER PRODUCT AT CURRENT MARKET PRICES) ประจำปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่า 441,414 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.35 จากที่ขยายตัวในปี พ.ศ. 2556 ร้อยละ 7.28 เป็นผลมาจากภาคเกษตรลดลง ติดลบถึงร้อยละ 16.46 โดยเฉพาะสาขาเกษตรกร การล่าสัตว์ และการป่าไม้ ที่ติดลบร้อยละ 16.74 ภาคนอกเกษตร สาขาที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ สาขาตัวกลางทางการเงิน ถึงร้อยละ 10.35 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รองลงมาคือสาขาลูกจ้างในครัวเรือน ส่วนบุคคล ร้อยละ 9.98 และสาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.92 ส่วนลำดับต่ำสุดคือสาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ ติดลบร้อยละ 20 เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของทุกจังหวัด พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในลำดับที่ 6 จาก 18 กลุ่มจังหวัด และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวประชากรอยู่ที่ 75,630 บาท/คน/ปี ปรากฏตามกราฟที่ 3 ข้างทำยนี้

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2557 จากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ - 2.35 เนื่องจากภาคเกษตรที่ลดลงในปีดังกล่าว จากที่เคยมีอัตราขยายตัวสูงทุกปี ปรากฏตามกราฟที่ 4 ข้างทำยนี้

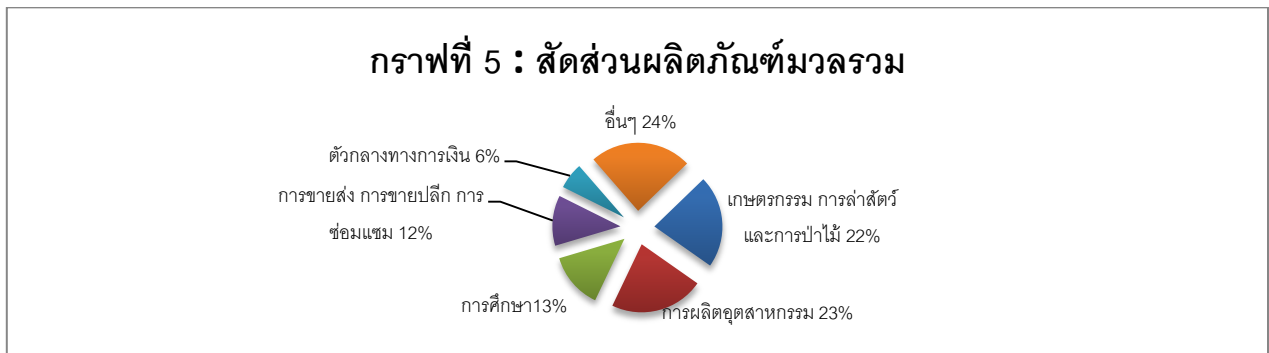

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) โครงสร้างเศรษฐกิจ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 อันดับแรก เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาที่สำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่

- 1) การผลิตอุตสาหกรรม (ภาคอุตสาหกรรมและการเหมืองแร่) มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 22.15
- 2) เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ (ภาคเกษตร) มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 21.75
- 3) การศึกษา (ภาคบริการ) มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 13.18

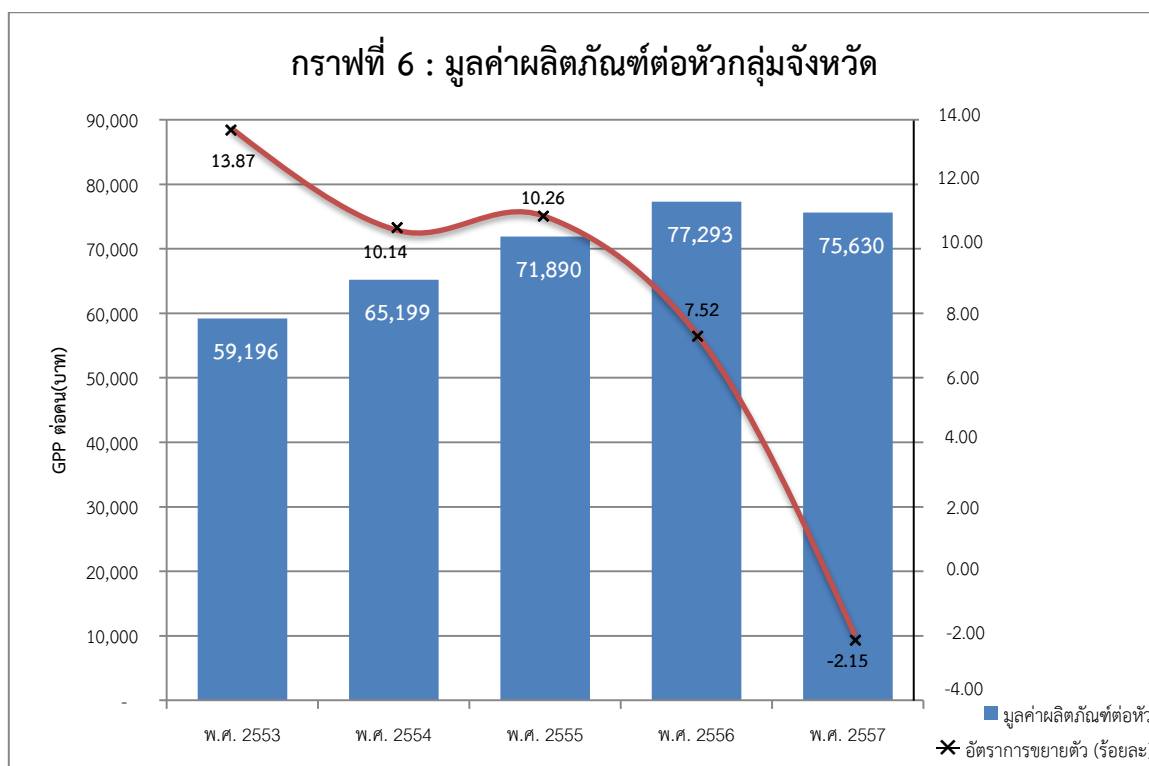
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) มูลค่าผลิตภัณฑ์ต่อหัว

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ.2557 มีมูลค่า 75,630 บาท/คน/ปี ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 77,293 บาท/คน/ปี คิดเป็น ติดลบร้อยละ 2.15 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายได้ที่มากกว่าเกณฑ์ของภาค คิดเป็นร้อยละ 6.09

ทั้งนี้ หากจำแนกเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ๆ จะพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 97,963 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 97,463 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.51 รองลงมาเป็น

จังหวัดสุรินทร์ 59,299 บาท/คน/ปี จังหวัดบุรีรัมย์ 59,284 บาท/คน/ปี และจังหวัดชัยภูมิ 57,774 บาท/คน/ปี ตามลำดับ ซึ่งจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ ที่มีค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นร้อยละเพิ่มขึ้นสูงสุด คือ จังหวัดนครราชสีมา

(5) มูลค่าการส่งออกสินค้า และการค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยว มีความโดดเด่นเกี่ยวกับอารยธรรมขอมที่เป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากมีจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่ติดชายแดนประเทศกัมพูชา ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ โดยมีด้านชายแดนการค้าและความต้องการในการพัฒนา ดังนี้

จังหวัดบุรีรัมย์

มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ณ ช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ และช่องจูปโกก อำเภอบันตชัยอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา

ภาพรวม พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2558 ด้านช่องสายตะกูมีแนวโน้มมูลค่าการค้ารวมที่เพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2555 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 30.76 ล้านบาท ปี พ.ศ. 2556 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 46.71 ล้านบาท ปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 88.87 ล้านบาท และ ปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 92.88 ล้านบาท แต่ดุลการค้าแกว่งตัวขึ้นลง ในปี 2558 ปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 179.01

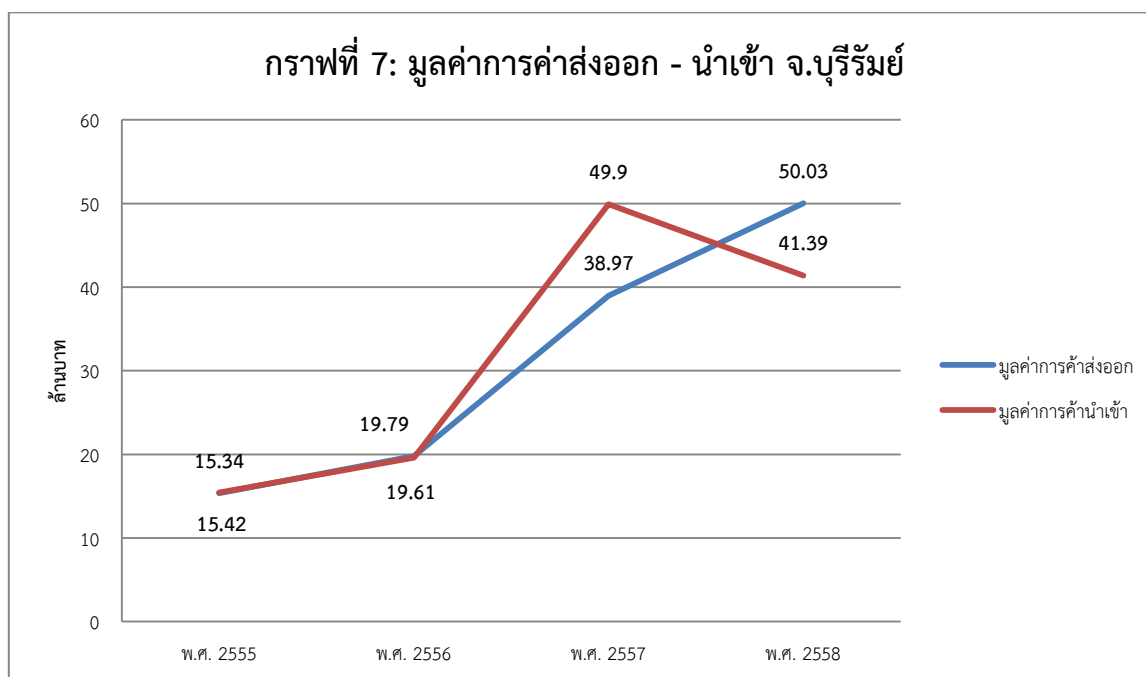
การส่งออก พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2558 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่าสูงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ที่มูลค่า 19.79 ล้านบาท เพิ่มเป็น 38.96 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 96.87 ต่อมาในปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 28.38 เป็นมูลค่า 50.03 ล้านบาท

การนำเข้า พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2558 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่า 40.89 ล้านบาท ส่งผลต่อดุลการค้า ทำให้ดุลการค้าติดลบร้อยละ 10.93 เป็นผลให้ในปีต่อมา การนำเข้าจึงลดลง ปรากฏตามตารางที่ 28 และกราฟที่ 7 ข้างท้ายนี้

ตาราง 28 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งแต่ ปี 2555-2558

รายการ/ปี	2555	2556	2557	2558	อัตราการเปลี่ยนแปลง	
					2557	2558
มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	15.34	19.79	38.97	50.03	96.87	28.38
มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	15.42	19.61	49.90	41.39	154.43	-17.05
ดุลการค้า (ล้านบาท)	-4.46	0.18	-10.93	8.64	-6,106.04	179.01
มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)	30.76	46.71	88.87	92.88	90.24	4.51

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์

- สินค้าส่งออกที่สำคัญ เช่น เครื่องปรุจคริวเรือน น้ำมันพืช ผงชูรส พริก น้ำปลา อาหารสด อาหารแห้ง อาหารตามสั่ง เสื้อผ้า สินค้าเบ็ดเตล็ด เป็นต้น
- สินค้านำเข้าที่สำคัญ เช่น บุหรี่ เบียร์ สุรา สินค้าตามฤดูกาล (กบ เขียด อัง ผัก ผลไม้) เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์เดินป่า ด้ามจอบ เสื้อผ้ามือสอง เป็นต้น
- ปัจจุบันด่านช่องสายตะกุ่มีการส่งออก ตามมาตรา 5 ทวิ ได้แก่ ปูนซีเมนต์ผง หินโม่ น้ำมันเบนซิน ตะแกรงไวร้เมซ เป็นต้น

จังหวัดสุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์ มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยติดกับจังหวัดอุดรธานีชัย ราชอาณาจักรกัมพูชาผ่านจุดผ่านแดนถาวร ช่องจอม-โอรส์เสม็ด อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยมีมูลค่าการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ดังนี้

ภาพรวม การค้าผ่านจุดผ่านแดนไทย-กัมพูชา ปี 2558 มีมูลค่าการค้ารวม 3,092.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 93.1 เมื่อเทียบกับปี 2557 ที่มีมูลค่า 1,601.68 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.9 โดยการส่งออกมีมูลค่า 2,108.76 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11.0 (จาก 2,369.87 ล้านบาท ในปี 2557) และการนำเข้ามูลค่า 983.65 ล้านบาท เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 121.8 (จาก 443.18 ล้านบาท ในปี 2557) มีดุลการค้าลดลง 1,125.09 ล้านบาท (จาก 1,926.69 ล้านบาท ในปี 2557)

การส่งออก พบว่า ตั้งแต่ปี 2554-2557 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีมูลค่าเท่ากับ 755.99 ล้านบาท 1,253.34 ล้านบาท 1,910.64 ล้านบาท 2,369.87 ล้านบาท และ 2,108.76 ล้านบาท ตามลำดับ แต่ในปี 2558 กลับพบว่ามีอัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีที่ผ่านมา ลดลงร้อยละ -11.0 สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง เม็ดพลาสติก พลังงานไฟฟ้า เครื่องดื่มน้ำผลไม้ กระเบื้องมุงหลังคา เป็นต้น

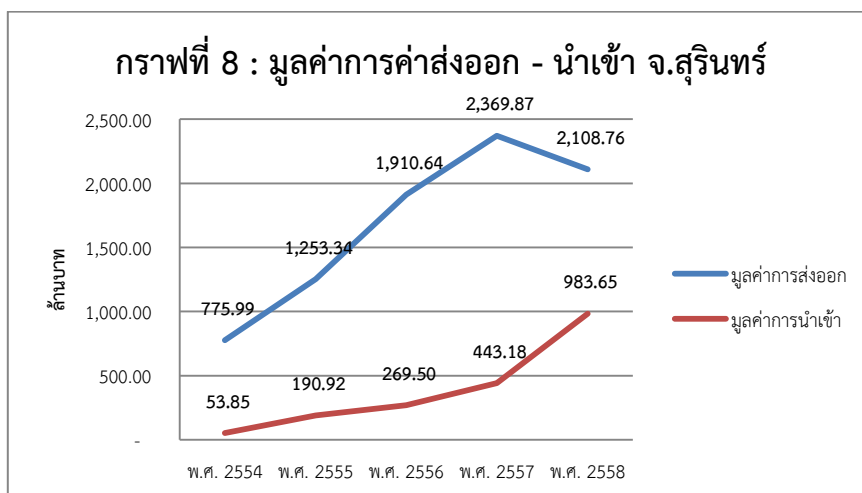
การนำเข้า เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2554-2558 โดยมีมูลค่าเท่ากับ 53.85 ล้านบาท 190.92 ล้านบาท 269.50 ล้านบาท 443.18 ล้านบาท และ 983.65 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2558 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นร้อยละ 121.8 สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เม็ดพลาสติก มันสำปะหลัง(หัวมันสด) ถ่านไม้ เศษสแตนเลส มันเทศสด เป็นต้น

ดุลการค้า จังหวัดสุรินทร์มีดุลการค้าเกินดุลอย่างต่อเนื่องทุกปี ตั้งแต่ ปี 2554-2557 โดยมีมูลค่าเกินดุลเท่ากับ 563.85 ล้านบาท 715.66 ล้านบาท 863.61 ล้านบาท 1,926.69 ล้านบาท ตามลำดับ แต่ในปี 2558 จังหวัดสุรินทร์มีดุลการค้าลดลง ร้อยละ 41.61 ปรากฏตารางที่ 29 และกราฟที่ 8 ข้างท้ายนี้

ตาราง 29 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม จังหวัดสุรินทร์ตั้งแต่ ปี 2554-2558

รายการ/ปี	2554	2555	2556	2557	2558	อัตราการเปลี่ยนแปลง	
						2557	2558
มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	755.99	1,253.34	1,910.64	2,369.87	2,108.76	24.03	-11.0
มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	53.85	190.92	269.50	443.18	983.65	64.4	121.8
ดุลการค้า (ล้านบาท)	563.58	715.66	863.61	1,926.69	1,125.09	123.09	-41.61
มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)	638.81	1,061.69	1,273.06	2,813.05	3,092.40	121.0	9.93

ที่มา : ด้านศุลกากรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์

จากการรวบรวมข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รวบรวมข้อมูลจากกรมศุลกากรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ พบว่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรก น้ำมันเชื้อเพลิงส่งออกเป็นอันดับ 1 ในปี พ.ศ. 2558 ส่งออกเป็นมูลค่า 857.00 ล้านบาท อันดับสองเป็นเครื่องตัดผลไม้ เป็นมูลค่า 70.6 ล้านบาท โดยเครื่องตัดผลไม้มีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 40 สำหรับเครื่องตม้มน้ำอัดลม และเครื่องตม้มน้ำชาเขียวโออิชิ ซึ่งเป็นลำดับสามและสี่ มีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 131 และร้อยละ 225 แสดงให้เห็นว่าประเทศกัมพูชาที่มีความต้องการเครื่องตม้มน้ำสองประเภทนี้เป็นจำนวนมาก ปรากฏตามตารางที่ 30 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 30 : มูลค่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรก ด้านช่องจอม จังหวัดสุรินทร์

ลำดับ	สินค้าส่งออก	2556 (ล้านบาท)	2557 (ล้านบาท)	YOY (%)	2558F (ล้านบาท)	YOY (%)
1	น้ำมันเชื้อเพลิง	1,383.4	1,741.0	26	857.0	-51
2	เครื่องตม้มน้ำผลไม้	32.4	50.6	56	70.6	40
3	เครื่องตม้มน้ำอัดลม	11.6	20.8	79	48.0	131
4	เครื่องตม้มน้ำชาเขียวโออิชิ	2.8	14.3	421	46.5	225
5	เม็ดพลาสติก (คลังทัณฑ์บน)	-	-	n/a	35.6	n/a
6	ปูนซีเมนต์ถุง	59.6	65.9	11	35.1	-47
7	นมถั่วเหลือง	11.5	19.3	67	32.6	69
8	ผงชูรส	3.2	16.9	432	23.9	42
9	กระเป๋อง	28.3	37.2	31	23.6	-37
10	ครีมเทียมชั้นหวาน	0.9	22.8	2481	13.4	-41
11	อื่น ๆ	316.2	470.5	49	379.2	-19
รวม		1,850	2,459	33	1,565	-36

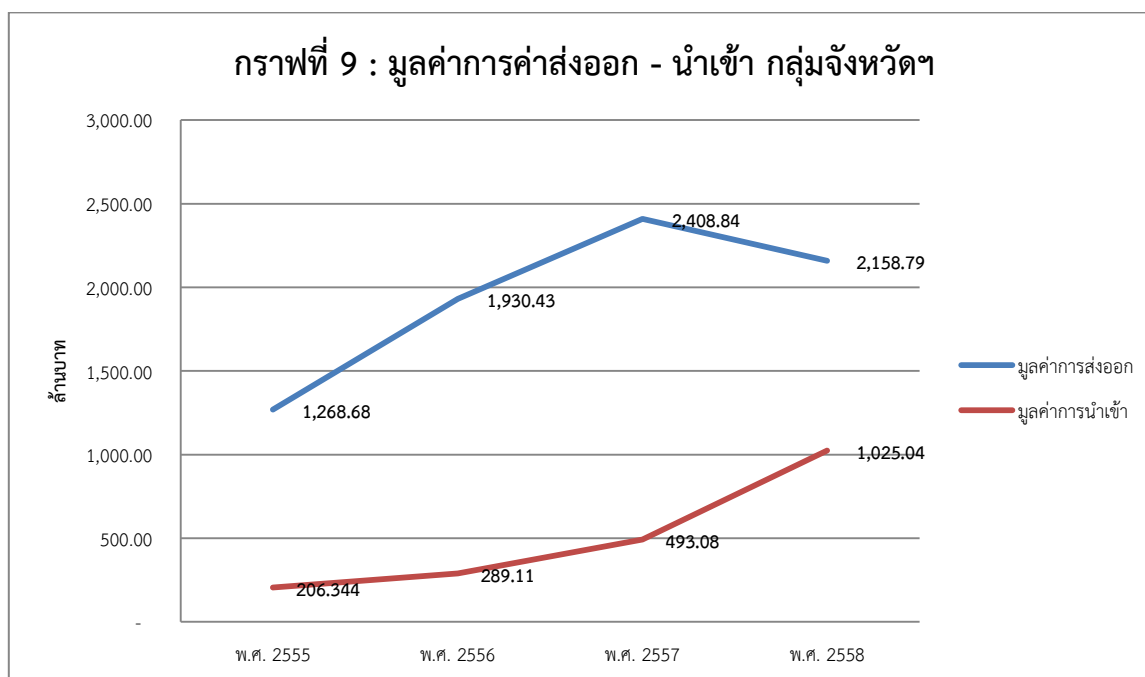
ที่มา : ศุลกากรช่องจอม, ปี 2558

เมื่อจัดทำเป็นภาพรวมการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2558 พบว่า มูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ปี พ.ศ. 2558 มูลค่าลดลง สำหรับมูลค่าการนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่ไม่ส่งผลให้ขาดดุลการค้า เนื่องจากมูลค่าการส่งออกมีมากกว่า ปรากฏตามตารางที่ 31 และกราฟที่ 9 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 31 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม กลุ่มจังหวัดฯ

รายการ/ปี	2555	2556	2557	2558	อัตราการเปลี่ยนแปลง	
					2557	2558
มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	1,268.68	1,930.43	2,408.84	2,158.79	24.78	-10.38
มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	206.34	289.11	493.08	1,025.04	70.55	107.89
ดุลการค้า (ล้านบาท)	711.202	863.792	1,915.76	1,133.73	121.78	-40.82
มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)	1,092.45	1,319.77	2,901.92	3,185.28	119.88	9.76

ที่มา : จากการคำนวณข้อมูลของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดฯ

ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สถาบันยุทธศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ได้จัดทำข้อมูลสินค้า OTOP ที่มีการส่งออกไปยังต่างประเทศ แยกเป็นรายจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 32 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 32 : สินค้า OTOP ที่มีการส่งออกไปยังต่างประเทศของแต่ละจังหวัด

จังหวัดนครราชสีมา

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
อาหาร	จำนวน 11 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น หมูหยอง แคนหมู เฉาก๊วย ไก่จ้อ หมี่โคราช กระยาสารท ไข่กรอกปลา อุ่นสอด หมูแผ่น กุนเชียง เป็นต้น	สปป.ลาว อ่องกง กัมพูชา มาเลเซีย ออสเตรเลีย ใต้หวัน จีน เวียดนาม เบลเยียม สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฝรั่งเศส และอังกฤษ
เครื่องดื่ม	จำนวน 3 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น น้ำดอก อัญชัน น้ำอุ่น และวิลลาพญาเย็น	สปป.ลาว อังกฤษ และเยอรมนี
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	จำนวน 25 ชนิด เช่น สินค้าที่ส่งออก ผ้าทอมือ ลายขัดพื้นฐาน กระเป๋าผ้า สร้อยคอ เครื่องปั้นดินเผาต้านเกียน เสื้อผ้าสำเร็จรูปสตรี ผ้าไหมหางกระรอก ชุดบุรุษ ผ้าไหมมัดหมี่ เนคไท เสทอสตรี ชุดเสื้อผ้าไหมสุภาพบุรุษ (พระราชทาน) ผ้าพันคอ เป็นต้น	สปป.ลาว อังกฤษ สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย สิงคโปร์ ฝรั่งเศส อินโดนีเซีย อ่องกง จีน เมียนมา กัมพูชา เกาหลีใต้ เยอรมนี และอินโดนีเซีย
ของใช้ของตกแต่ง	จำนวน 8 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ดอกไม้ดิน กังหันไม้ไผ่ เครื่องปั้นดินเผา เป่าแก้ว ดอกไม้ ประติษฐาน หัตถกรรมเขาคายและแกะสลัก และผลิตภัณฑ์เชือกมัดฟาง	สหรัฐอเมริกา เยอรมนี โปแลนด์ อังกฤษ ฝรั่งเศส สิงคโปร์ ญี่ปุ่น อังกฤษ เกาหลีใต้ และสวีเดน
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน 5 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น หมอนหอม แป้นซี ยาหม่องสมุนไพร กลี้อหอม น้ำมันเหลือง จิตสุภาพ และว่านเยลโลบาล์ม	เวียดนาม สปป.ลาว กัมพูชา ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
เครื่องดื่ม	จำนวน 1 ชนิด สินค้าที่ส่งออก กาแฟชนิดผง	สปป.ลาว สหรัฐอเมริกา และเยอรมนี
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	จำนวน 9 ชนิด เช่น ผ้ามัดหมี่ ผ้าพันคอ รัตเกล้า ผ้าไหม เป็นต้น	ญี่ปุ่น อังกฤษ กัมพูชา เดนมาร์ก ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ และอินเดีย
ของใช้ของตกแต่ง	จำนวน 11 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ดอกไม้ ประติษฐาน ตุ๊กตาช้าง เป็นต้น	จีน เวียดนาม เกาหลีใต้ ฝรั่งเศส เยอรมนี เดนมาร์ก ออสเตรเลีย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และอินเดีย

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

จังหวัดชัยภูมิ (ต่อ)

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน 3 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ยาหม่อง แชมพูสมุนไพร และสบู่สมุนไพร	สปป.ลาว เวียดนาม เนเธอร์แลนด์ และภูฏาน

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

จังหวัดบุรีรัมย์

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	จำนวน 11 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ผ้าไหม ผ้า มัดหมี่ ผ้าสบ ไสร้อยคอ กระเป๋า รองเท้าถักเปีย ผ้าทอมือ ผ้าลายขัด เป็นต้น	ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ฮองกง ไต้หวัน จีน กัมพูชา นอร์เวย์ ญี่ปุ่น สปป.ลาว โปรตุเกตุ เยอรมนี และอิตาลี
ของใช้ของตกแต่ง	จำนวน 18 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น หัวอัปสร พร้อมเครื่องประดับครบชุด ตะเกียบ ไม้กวาด เบาะรองนั่ง บายศรีชั้นหมากแต่งงาน จอนรอง แก้ว กล่องใส่ยา กล่องใส่จิวเวอร์รี่ ทัพพี ตะหลิว สลักกะลา โคมไฟ เสื้อผัดบขวา	ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เกาหลี มาเลเซีย จีน เนเธอร์แลนด์ อังการี ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย และอิหร่าน

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

จังหวัดสุรินทร์

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
อาหาร	จำนวน 3 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น หัวผักกาด มักโรนี ข้าวหอมมะลิ	ฝรั่งเศส ฮองกง จีน และสิงคโปร์
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	จำนวน 74 ชนิด เช่น สินค้าที่ส่งออก เข็มขัดเงิน เครื่องประดับเงิน กำไลงาช้าง ผ้าโสร่ง ผ้าไหม มัดหมี่ ผ้ายกดอก ผ้าสบ ไสร้อยคอมุก หินหยก ดอกพิกุล เป็นต้น	สปป.ลาว สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส กัมพูชา เกาหลีใต้ จีน เยอรมนี แคนาดา เนเธอร์แลนด์ อิตาลี นอร์เวย์ และเนปาล
ของใช้ของตกแต่ง	จำนวน 9 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ดอกไม้ ประดิษฐ์ตะกร้าหวาย รองเท้าผ้าไหม แก้วพันธ์ กระเป๋านกประสงค์ พรหมเช็ดเท้า ไม้กวาด เส้น บัวสุรินทร์ เป็นต้น	สหรัฐอเมริกา สปป.ลาว กัมพูชา เมียนมา มาเลเซีย จีน ญี่ปุ่น และอินเดีย
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน 4 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ยากษัยเส้น ขมิ้น สกลีบขัดผิว และเครื่องหอมหน้ากากแฟนซี เป็นต้น	สปป.ลาว กัมพูชา ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

2.2.2 ภาคเกษตร

(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตร

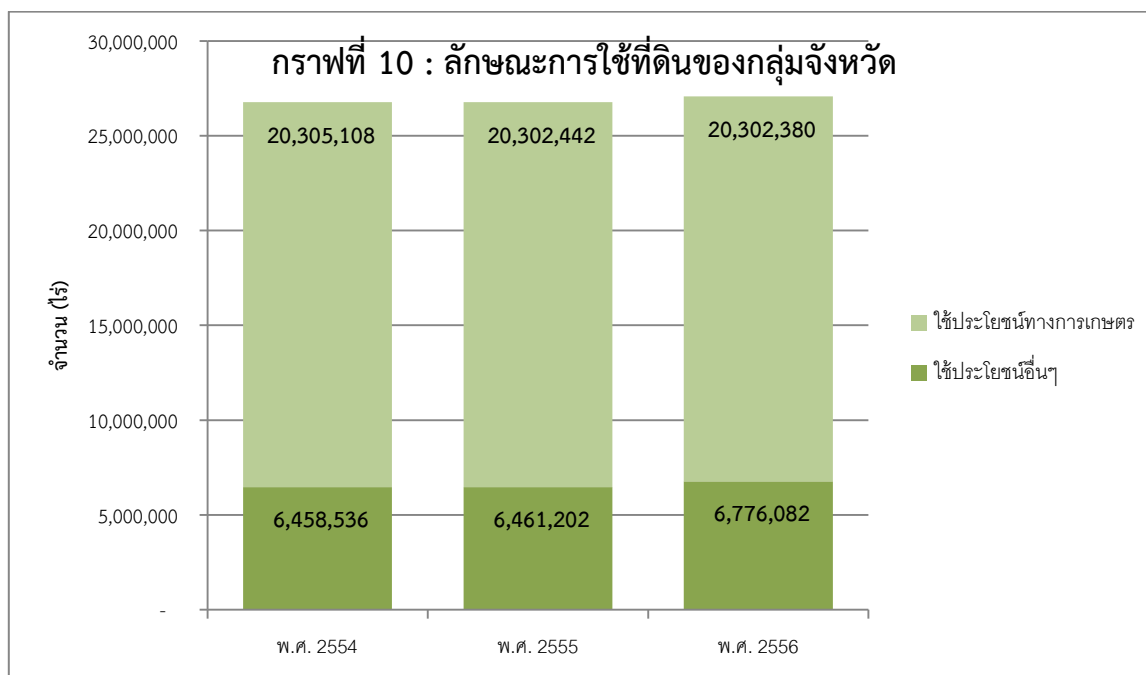
มูลค่าเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2556 จากภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ 25.76 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ในปี พ.ศ. 2557 ภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ 22.04 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด

(2) เนื้อที่การเกษตร ในปี พ.ศ. 2556 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเนื้อที่การเกษตร 20,302,380 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.81 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดฯ โดยจังหวัดสุรินทร์มีเนื้อที่การเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.82 ของพื้นที่จังหวัด รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 68.00 ของพื้นที่จังหวัด และเป็นอันดับหนึ่งของการเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ ถึงร้อยละ 21.61 เมื่อเทียบกับเนื้อที่การเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวน 63,847,741 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่การเกษตรคิดเป็นร้อยละ 31.80 และเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อที่การเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่การเกษตรทั้งประเทศที่มีทั้งสิ้น 149,236,233 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่การเกษตรคิดเป็นร้อยละ 13.60 ปรากฏตามตารางที่ 33 และกราฟที่ 10 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 33 : เนื้อที่การเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	เนื้อที่การเกษตร(ไร่)	ร้อยละของเนื้อที่การเกษตรต่อเนื้อที่จังหวัด	เปรียบเทียบกับเนื้อที่การเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ
นครราชสีมา	12,808,728	8,383,119	65.45	4.13
ชัยภูมิ	7,986,429	3,327,500	41.66	16.39
บุรีรัมย์	6,451,178	4,386,480	68.00	21.61
สุรินทร์	5,077,535	4,205,281	82.82	20.71
กลุ่มจังหวัดฯ	32,323,870	20,302,380	62.81	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	105,533,963	63,847,741	60.50	-
ประเทศ	320,696,888	149,236,233	46.53	-

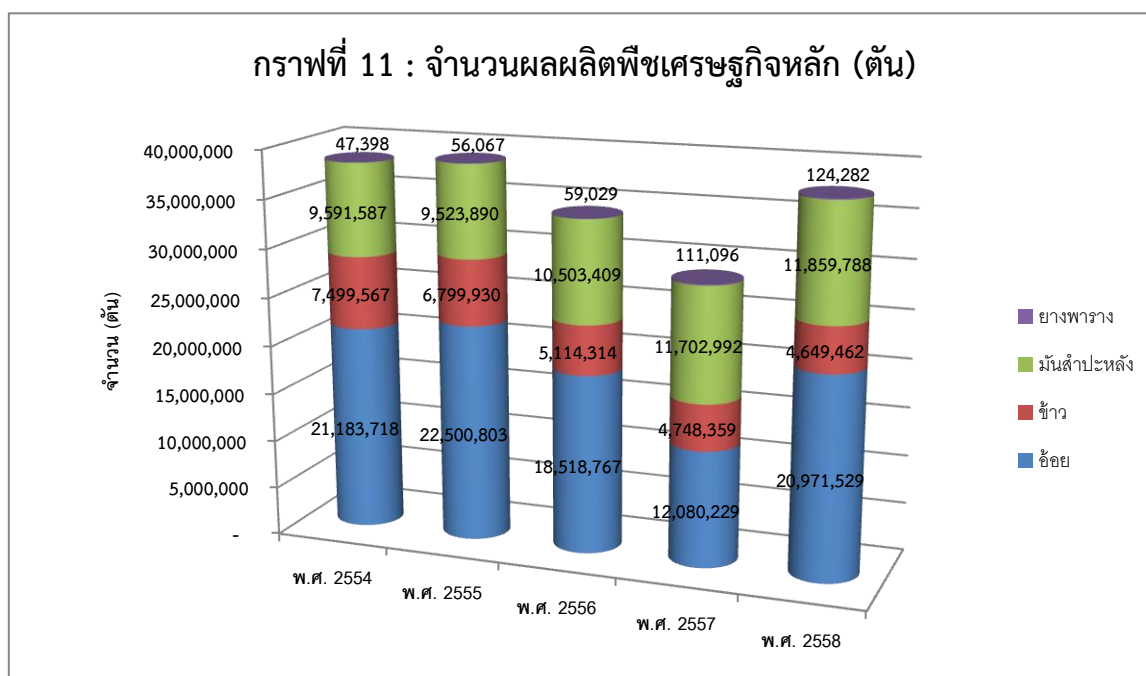
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

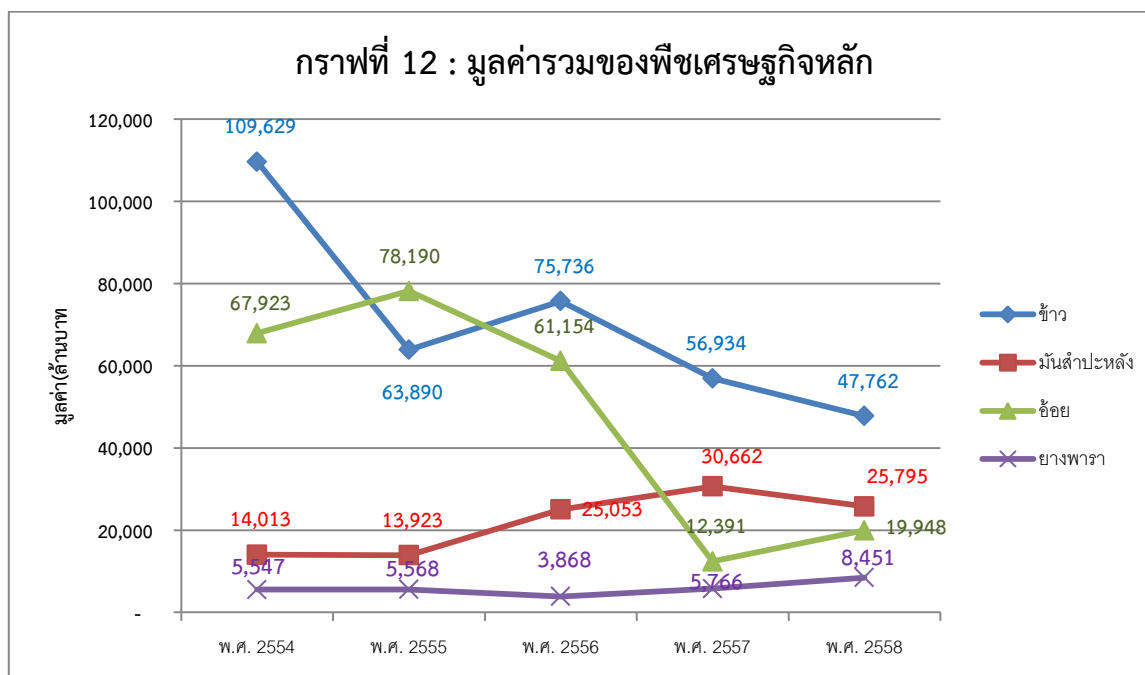

(3) ผลผลิตหลักของภาคเกษตร

(3.1) ผลผลิตของ 4 พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศ พบว่าในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีผลผลิตอ้อยมากที่สุด รองลงมาคือ มันสำปะหลัง และข้าว (ข้าวหอมมะลิและข้าวทั่วไป) ตามลำดับ โดยภาพรวมของผลผลิตพืชเพิ่มจากปี 2557 มาถึง ปี 2558 ยกเว้นข้าวที่ผลผลิตต่ำลง

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่ารวมของพืชแต่ละชนิด ในปี พ.ศ. 2558 พบว่าข้าวมีมูลค่ารวมมากที่สุด ถึงแม้ว่าผลผลิตจะน้อยที่สุด รองลงมาคือมันสำปะหลัง อ้อย และยางพารา ตามลำดับ ปรากฏตามกราฟที่ 11 และ 12 ข้างท้ายนี้

ข้าวหอมมะลิ ในปี พ.ศ. 2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 9,350,700 ไร่ มีปริมาณผลผลิตรวม 3,691,898 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 3,561,759 ตัน คิดเป็นร้อยละ 3.56 แต่เนื่องจากมีพื้นที่ปลูกข้าวลดลง ประกอบกับราคาข้าวหอมมะลิ/ตันลดลง เหลือเพียง 10,342 บาท/ตัน ทำให้มูลค่าของข้าวหอมมะลิลดลงเหลือเพียง 38,180 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2554 – 2558 จะเห็นได้ว่า แม้ว่าปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่เพิ่มเพียงเพียงเล็กน้อย ไม่อาจทำให้มูลค่าของข้าวหอมมะลิเพิ่มขึ้นตาม ประกอบกับราคา/ตัน และจำนวนเกษตรกรลดลง และในอนาคตมีแนวโน้มว่า จะลดจำนวนลงอีกเนื่องจากต้นทุนการผลิตมีราคาสูงขึ้น ราคาผลผลิตปรับตัวลดลง รวมทั้งปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปทำการเกษตรอื่นๆ ปรากฏตามตารางที่ 34 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 34 : ข้อมูลข้าวหอมมะลิ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

รายการ	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	9,848,273	9,974,072	9,802,282	9,557,775	9,350,700
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	422	397	400.75	396.20	401.73
ผลผลิต(ตัน)	5,730,911	4,801,105	3,743,652	3,561,759	3,691,898
ราคา/ตัน(บาท)	15,313	16,070	15,885	12,323	10,342
มูลค่า (ล้านบาท)	87,755	37,154	59,468	43,892	38,180
จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว (ราย)	618,090	582,699	549,203	804,373	784,836

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ข้าวทั่วไป (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ) ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 957,564 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 1,186,600 ตัน เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกลดจำนวนลง ประกอบกับราคาเฉลี่ยลดลงจากปีก่อน 10,991.25 บาท คงเหลือเพียง 10,007 บาท ส่งผลให้ข้าวทั่วไป (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ) มีมูลค่ารวม 9,582 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 13,042 ล้านบาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2554 – 2558 จะเห็นได้ว่า ปริมาณผลผลิต ราคา และมูลค่าผลผลิตลดจำนวนลงอย่างต่อเนื่อง และในอนาคตมีแนวโน้มว่า จะลดจำนวนลงอีกเนื่องจากต้นทุนการผลิตมีราคาสูงขึ้น ราคาผลผลิตปรับราคาลง รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปเพาะปลูกพืชชนิดอื่น ปรากฏตามตารางที่ 35 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 35 : แสดงข้อมูลข้าวทั่วไป (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ)

รายการ	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ. 2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	3,117,277	3,107,585	2,928,284	2,523,921	2,112,521
ผลผลิต (กก./ไร่)	472	476	493	450.39	447
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	1,768,656	1,998,825	1,370,662	1,186,600	957,564
ราคา (ตัน/บาท)	12,368	13,378	13,328	10,991.25	10,007
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	21,874	26,736	16,268	13,042	9,582
จำนวนเกษตรกร (ราย)	172,034	165,930	143,018	193,810	199,576

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

มันสำปะหลัง มันสำปะหลัง ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 11,859,788 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 11,702,992 ตัน เนื่องจากผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น จากปีก่อนเป็น 3,804.25 กก./ไร่ แต่เนื่องจากราคาเฉลี่ยต่อตันปรับตัวลดลงเหลือเพียง 2,175 บาท ส่งผลให้มันสำปะหลังมีมูลค่าลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 30,662 ล้านบาท เป็น 25,795 ล้านบาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2554 – 2558 จะเห็นได้ว่า ปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับผลผลิตต่อไร่มีแนวโน้มสูงขึ้น แม้ราคารับซื้อปรับตัวขึ้นลงอยู่ตลอด แต่ในอนาคตมีแนวโน้มว่า น่าจะการขยายพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง เนื่องจากมีสิ่งจูงใจจากคุณภาพผลผลิตต่อไร่มีแนวโน้มสูงขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 36 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 36 : ข้อมูลมันสำปะหลัง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

รายการ	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ. 2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	3,202,843	3,300,068	3,526,298	2,997,781	3,072,504
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	3,173	3,453	3,536	3,681.75	3,804.25
ผลผลิต(ตัน)	9,591,587	9,523,890	10,503,409	11,702,992	11,859,788
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	2,500	2,495	2,385	2,405.00	2,175
มูลค่า (ล้านบาท)	14,013	13,923	25,053	30,662	25,795
จำนวนเกษตรกร (ราย)	152,105	153,536	141,288	159,213	165,689

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

อ้อย ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 20,971,529 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 12,080,229 ตัน แม้ว่าราคาผลผลิตปรับตัวลงจากปีก่อนที่ราคา 1,025.75 บาท/ตัน คงเหลือเพียง 951.20 บาท/ตัน แต่พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มมากขึ้น และปริมาณผลผลิตเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 12,391 ล้านบาท เป็น 19,948 ล้านบาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2554 – 2558 จะเห็นได้ว่า พื้นที่เพาะปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณผลผลิต และมูลค่าผลผลิต เพิ่มมากขึ้น แม้ว่าราคาผลผลิตจะลดลง และในอนาคตมีแนวโน้มว่า พื้นที่เพาะปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว จะเพิ่มขึ้นเนื่องจากการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวบางส่วนมาปลูกอ้อย ส่วนมูลค่าผลผลิต จะขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิต ปรากฏตามตารางที่ 37 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 37 : แสดงข้อมูลอ้อย

รายการ	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ. 2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,611,089	1,683,544	1,913,487	1,813,913	1,840,991
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	1,423,129	1,493,040	1,708,824	1,673,766	1,789,076
ผลผลิต (กก./ไร่)	10,197	11,496	10,712	11,809.50	11,270
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	21,183,718	22,500,803	18,518,767	12,080,229	20,971,529
ราคา/ตัน (บาท)	3,206	3,475	3,302	1,025.75	951.20
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	67,923	78,190	61,154	12,391	19,948
จำนวนเกษตรกร (ราย)	77,497	80,322	86,618	93,882	90,433

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ยางพารา ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 124,282 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 111,096 ตัน เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น และผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ 270 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 337 กิโลกรัม/ไร่ ประกอบกับราคาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ราคา 52,660 บาท/ตัน เป็น 53,070 บาท/ตัน ส่งผลให้ผลผลิตมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 5,766 ล้านบาท คงเหลือเพียง 8,451 ล้านบาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2554 – 2558 แม้ว่าเนื้อที่กรีดยางลดลงไปเล็กน้อย แต่ปริมาณผลผลิตยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าราคารับซื้อผลผลิตแกว่งตัวขึ้นลง ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 ปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ส่งผลให้ยางพารามีมูลค่าเพิ่มขึ้น และในอนาคตมีแนวโน้มว่า พื้นที่กรีดยางและปริมาณผลผลิตยังคงมีปริมาณเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 38 ข้างท้ายนี้

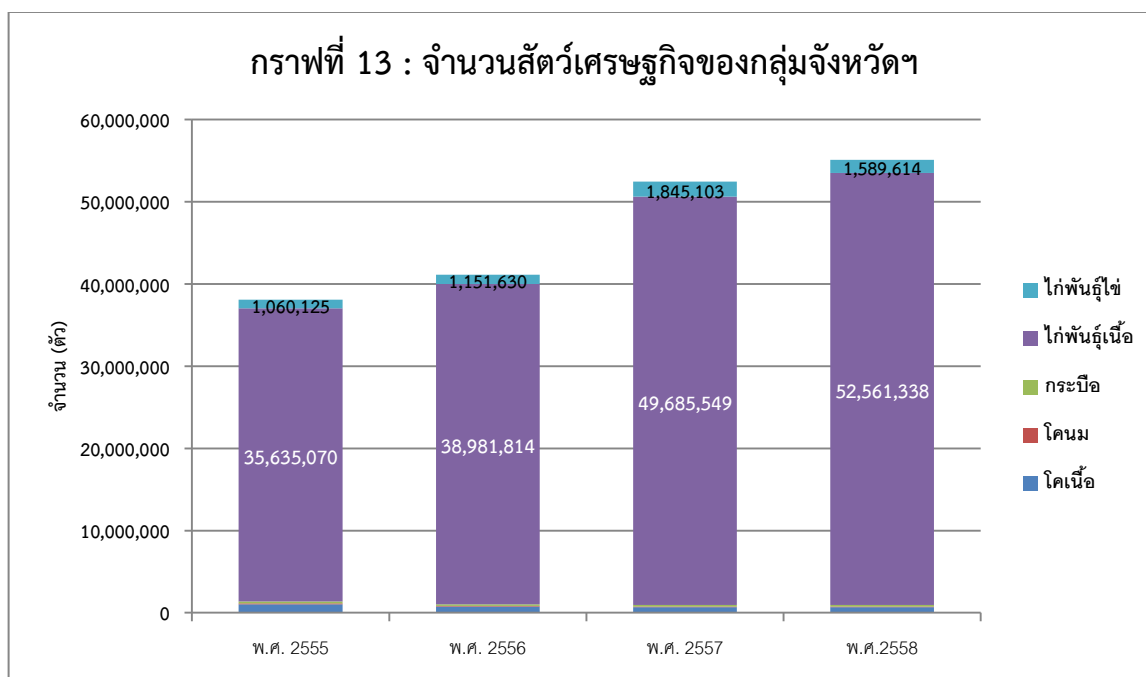
ตารางที่ 38 : แสดงข้อมูลยางพารา

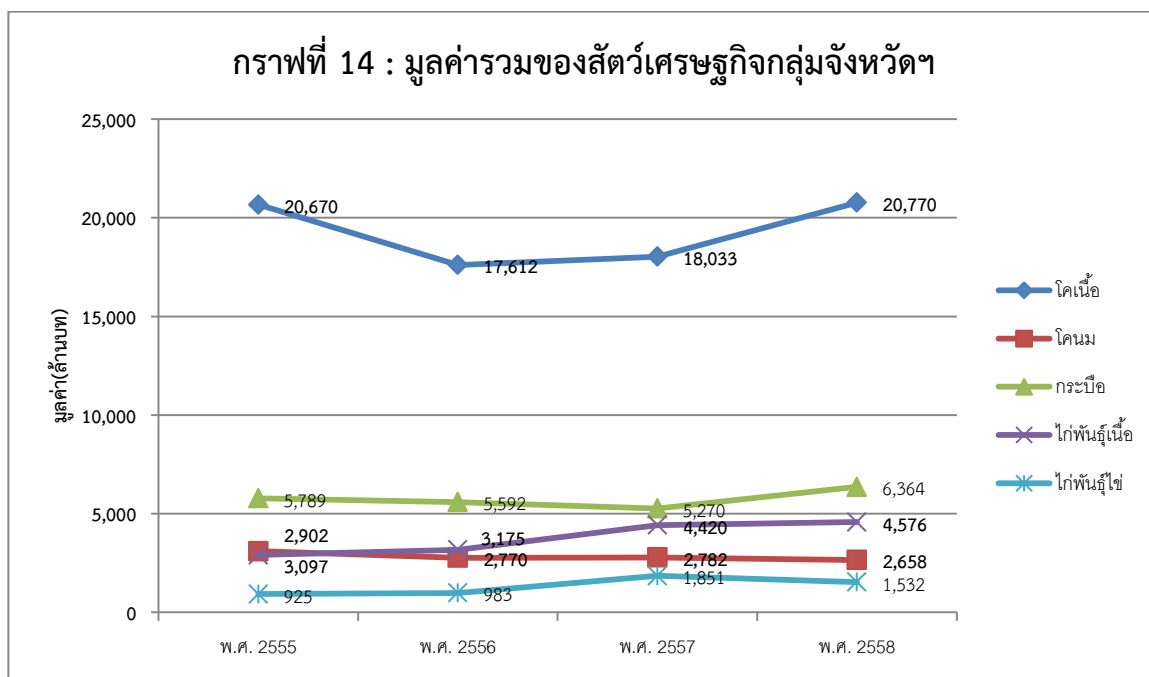
รายการ	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	634,500	687,940	524,020	655,211	661,556
เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	187,443	205,863	217,384	406,043	403,520
ผลผลิต (กก./ไร่)	246	261	256	270	337
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	47,398	56,067	59,029	111,096	124,282
ราคา (ตัน/บาท)	117,036	99,304	65,532	52,660	53,070
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	5,547	5,568	3,868	5,766	8,451
จำนวนเกษตรกร (ราย)	25,545	41,196	39,252	45,768	41,295

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

(3.2) ผลผลิตของ 5 สัตว์เศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศ พบว่าในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนไก่พันธุ์เนื้อมากที่สุด รองลงมาคือ ไก่พันธุ์ไข่ และโคเนื้อ ตามลำดับ โดยภาพรวมของจำนวนสัตว์เมื่อเทียบปี พ.ศ. 2557 และปี พ.ศ. 2558 ลดลง ยกเว้นไก่พันธุ์เนื้อที่เพิ่มจำนวน

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่ารวมของสัตว์แต่ละประเภท ในปี พ.ศ. 2558 พบว่าโคเนื้อมีมูลค่ารวมมากที่สุด รองลงมาคือกระบือ เนื่องจากราคาเฉลี่ยสูงกว่าสัตว์ประเภทอื่นๆ ปรากฏตามกราฟที่ 13 และ 14 ข้างทำนองนี้

โคเนื้อ ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณโคเนื้อ 684,957 ตัว ลดลงจากปีก่อนที่มีโคเนื้อ จำนวน 685,042 ตัว โดยลดลงทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ ถึงแม้ว่าจำนวนโคที่เลี้ยงจะลดลง แต่จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อกลับเพิ่มขึ้นถึง 130,744 ราย จากปีก่อน เนื่องจากราคาโคเนื้อมีชีวิตปรับราคาขึ้นจากปีก่อนที่ 25,750 บาท/ตัว เป็น 30,350 บาท/ตัว ส่งผลให้โคเนื้อที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 18,033 ล้านบาท เป็น 20,770 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2555 – 2558 จะเห็นได้ว่า จำนวนโคเนื้อปรับตัวลดลง แต่ราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในอนาคต มีแนวโน้มว่า โคเนื้อจะมีมูลค่าสูงขึ้น เนื่องจากราคาปรับตัวสูงขึ้นตามความต้องการบริโภคของตลาด ปรากฏตามตารางที่ 39 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 39 : แสดงข้อมูลโคเนื้อ

รายการ	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ. 2558
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	4	0	0	1
จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยง (ตัว)	1,022,988	740,401	685,042	684,957
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	175,608	138,736	125,819	130,744
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว (บาท/กก.)	200	225	265	285
ราคาเฉลี่ยโคมีชีวิต (บาท/ตัว)	20,299	24,325	25,750	30,350
มูลค่ารวม (บาท) (โคมีชีวิต)	20,670,813,846	17,612,881,746	18,033,840,000	20,770,699,000
จำนวนโรงฆ่าสัตว์ (แห่ง)	58	58	58	52

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

โคนม ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณโคนม จำนวน 86,456 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีโคนม จำนวน 82,184 ตัว เนื่องจากจำนวนฟาร์มโคนม เพิ่มขึ้นปีก่อนจำนวน 501 แห่ง และราคาเพิ่มขึ้นจาก 17 บาท/กิโลกรัม เป็น 18.45 บาท/กิโลกรัม แต่ปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้มีปริมาณลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณ 162,791,272 กิโลกรัม เป็น 146,653,872 กิโลกรัม ส่งผลให้มูลค่าลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 2,782 ล้านบาท เป็น 2,658 ล้านบาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2555 – 2558 จะเห็นได้ว่า จำนวนโคนมเริ่มมีปริมาณเพิ่มขึ้น จากการที่กรมปศุสัตว์ได้กำหนดมาตรฐานฟาร์มโคนมขณะนี้ฟาร์มที่ผ่านเกณฑ์ถึง 501 แห่ง ถึงแม้ว่าราคาเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่ปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้มีจำนวนลดลงจากปีก่อนจึงทำให้มูลค่ารวมลดลงตาม หากโคนมให้ปริมาณน้ำนมดิบมากขึ้น คาดว่ามูลค่าจะเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 40 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 40 : แสดงข้อมูลโคนม

รายการ	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ. 2558
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	197	4	3	501
จำนวนโคนมที่เลี้ยง (ตัว)	105,558	83,718	82,184	86,456
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	3,535	2,620	2,792	2,701
ปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้ทั้งปี (กก.)	186,717,869	162,616,126	162,791,272	146,653,872
ราคาเฉลี่ย (บาท/ก.ก.)	16.28	16.88	17	18.45
มูลค่ารวม (บาท)	3,097,056,606	2,770,096,555	2,782,353,353	2,658,098,671

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

กระบือ ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณกระบือ 186,601 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีกระบือ จำนวน 171,414 ตัว เนื่องจากจำนวนผู้เลี้ยงเพิ่มจำนวนขึ้นจากปีก่อนที่มี 42,550 ราย คงเหลือเป็น 45,099 ราย และราคากระบือมีชีวิตจะปรับราคาขึ้นจากปีก่อนที่ 34,000 บาท/ตัว เป็น 37,125 บาท/ตัว ทำให้มูลค่ากระบือก็ยิ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 5,270 ล้านบาท เป็น 6,364 ล้านบาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2555 – 2558 จะเห็นได้ว่า จำนวนกระบือปรับตัวเพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้เลี้ยงกระบือ และราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในอนาคตมีแนวโน้มว่า กระบือจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 41 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 41 : แสดงข้อมูลกระบือ

รายการ	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ. 2558
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	0	0	0	0
จำนวนกระบือที่เลี้ยง (ตัว)	261,231	186,040	171,414	186,601
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	63,724	48,059	42,550	45,099
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว (บาท/กก.)	200	248	1,100	1,180
ราคาเฉลี่ยกระบือมีชีวิต (บาท/ตัว)	24,500	31,875	34,000	37,125
มูลค่ารวม (บาท) (กระบือมีชีวิต)	5,789,742,000	5,592,338,000	5,270,836,000	6,364,395,500
จำนวนโรงฆ่าสัตว์ (แห่ง)	58	58	59	53

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

ไถ่พันธุ์เนื้อ ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณไถ่เนื้อ 52,561,338 ตัว ลดลงจากปีก่อนที่มีไถ่เนื้อ จำนวน 49,685,549 ตัว เนื่องจากจำนวนผู้เลี้ยงไถ่เนื้อเพิ่มขึ้นจำนวนจากปีก่อนที่มี 4,812 ราย เป็น 5,302 ราย แม้ว่าจำนวนฟาร์มตามมาตรฐานจะลดลงไปเล็กน้อย และราคาไถ่เนื้อมีชีวิตจะปรับราคาลดลงจากปีก่อนที่ราคา 91 บาท/ตัว เป็น 90 บาท/ตัว แต่ก็ยังส่งผลให้ไถ่เนื้อมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 4,420 ล้านบาท ขึ้นเป็น 4,576 ล้านบาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2555 – 2558 จะเห็นได้ว่า จำนวนไถ่เนื้อปรับตัวเพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้เลี้ยงไถ่เนื้อ ดังนั้น ในอนาคตมีแนวโน้มว่า ไถ่เนื้อจะยังคงมีมูลค่าเพิ่มขึ้นตามปริมาณไถ่เนื้อ ปรากฏตามตารางที่ 42 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 42 : แสดงข้อมูลไถ่พันธุ์เนื้อ

รายการ	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558
จำนวนฟาร์มตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (แห่ง)	722	696	574	560
จำนวนไถ่ที่เลี้ยง (ตัว)	35,635,070	38,981,814	49,685,549	52,561,338
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง(ราย)	3,219	1,937	4,812	5,302
ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	38	39	40	40
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	84	81	91	90
มูลค่ารวม (บาท)	2,902,032,139	3,175,040,098	4,420,559,881	4,576,094,878

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

ไถ่พันธุ์ไข่ ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณไถ่พันธุ์ไข่ 1,589,614 ตัว ลดลงจากปีก่อนที่มีไถ่พันธุ์ไข่ จำนวน 1,845,103 ตัว เนื่องจากจำนวนฟาร์มไถ่พันธุ์ไข่ลดลง ปีก่อนที่มี 66 แห่ง เป็น 62 แห่ง ประกอบกับปริมาณไข่ไถ่ลดลงจากปีก่อนที่มี จำนวน 546 ล้านฟอง เป็น 465 ล้านฟอง และราคาไข่ไถ่ปรับตัวลดลงทำให้มูลค่าไข่ไถ่ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 1,851.34 ล้านบาท เป็น 1,532.36 ล้านบาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2555 – 2557 จะเห็นได้ว่า ปริมาณไก่พันธุ์ไข่ และปริมาณไข่ไก่ รวมทั้งราคาปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากราคาไข่ไก่ และจำนวนไก่ที่เลี้ยงลดลง ทำให้มูลค่าไข่ไก่รวมจึงลดลงตาม มีแนวโน้มเกษตรกรที่เลี้ยง อาจลดลง ปรากฏตามตารางที่ 43 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 43 : แสดงข้อมูลไก่พันธุ์ไข่

รายการ	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558
จำนวนฟาร์มตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (แห่ง)	53	61	66	62
จำนวนไก่ที่เลี้ยง (ตัว)	1,060,125	1,151,630	1,845,103	1,589,614
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง(ราย)	4,205	4,571	4,412	9,023
ปริมาณไข่ไก่ (ฟอง)	311,327,109	345,345,191	546,566,574	465,614,625
ราคาเฉลี่ย (บาท/ฟอง)	2.93	3.24	3.37	3.23
มูลค่าไข่ไก่รวม (บาท/ปี)	925,427,930	983,223,996	1,851,340,321	1,532,366,455

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

แพะ ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแพะที่เลี้ยง 14,502 ตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 13,305 ตัว เนื่องจากจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 363 ราย เป็น 424 ราย ประกอบกับราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้วเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 295 บาท/กิโลกรัม เป็น 325 บาท/กิโลกรัม ทำให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 30,488,700 บาท เป็น 36,329,040 บาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2558 จะเห็นได้ว่า ปริมาณแพะ และจำนวนเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งราคาปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ในปี พ.ศ. 2558 ทำให้มูลค่าแพะรวมเพิ่มขึ้น คาดว่ามีแนวโน้มเกษตรกรที่เลี้ยงจะเพิ่มขึ้นตามปัจจัยที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 44 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 44 : แสดงข้อมูลแพะ

รายการ	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558
จำนวนฟาร์มตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (แห่ง)	-	-	1
จำนวนแพะที่เลี้ยง (ตัว)	11,051	13,305	14,502
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง(ราย)	363	363	424
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว(บาท/กก.)	293	295	325
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	2,121	2,189	2,430
มูลค่ารวม (เฉลี่ย/ตัว xจำนวนแพะ) (บาท)	23,703,695	30,488,700	36,329,040

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

ผลิตภัณฑ์ไหม ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เกษตรกรที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีจำนวน 64,845 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 30,249 ราย ทำให้ผลผลิตเส้นไหมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี 173,848 กิโลกรัม/ปี เป็น 183,029 กิโลกรัม/ปี ถึงแม้ว่าพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมจะลดลงจากปีก่อนที่มีพื้นที่ ๓ จำนวน 20,517 ไร่ เหลือจำนวน 16,780 ไร่ แสดงถึงประสิทธิภาพของการผลิต แต่เนื่องจากราคาซื้อเส้นไหมปรับตัวลงจากปีก่อน เหลือ 1,438 บาท/กิโลกรัม จึงทำให้กลุ่มจังหวัด ๓ มีมูลค่าผลผลิตเส้นไหมลดลงจากปีก่อนโดยมีมูลค่า 215,568,800 บาท ปรากฏตามตารางที่ 45 แนบท้ายนี้

ตารางที่ 45 : แสดงข้อมูลพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและรายได้จากเส้นไหม

รายการ	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ. 2558
พื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (ไร่)	22,687	23,567.20	20,517.20	16,780
เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (ราย)	32,801	31,672	30,249	64,845
ผู้ผลิตผ้าไหมและหรือผลิตภัณฑ์ไหม (ราย)	29,656	19,796	16,691	15,881
ผลผลิตเส้นไหม (กก./ปี)	227,497	231,848	173,848	183,029
ราคาเส้นไหมเฉลี่ย (บาท/กก.)	1,550	1,500	1,500	1,438
มูลค่าผลผลิตเส้นไหมรวม (บาท)	311,409,853	310,992,400	243,218,600	215,568,800

ที่มา : ข้อมูลจากการรายงานของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ๓

สำหรับรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหมในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ๓ ในปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่า 5,593 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 4,374.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.86 เนื่องจากยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมในพื้นที่ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ๓ เพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองเริ่มคลี่คลาย เป็นผลให้สภาพเศรษฐกิจเริ่มดีขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 46 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 46 : ข้อมูลค่าจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ. (ล้านบาท)					ร้อยละที่เพิ่มขึ้น	
	2554	2555	2556	2557	2558	2557	2558
กลุ่มจังหวัด ๓	5,029.41	5,484.54	4,961.77	4,374.22	5,593	- 13.43	27.86
นครราชสีมา	3,783.71	4,202.38	3,535.55	2,853.91	3,624.99	- 23.88	27.02
ชัยภูมิ	436.24	492.22	506.98	597.52	758.32	15.15	26.91
บุรีรัมย์	391.26	321.83	416.16	404.27	506.97	- 2.94	25.41
สุรินทร์	418.20	468.11	503.08	518.52	702.46	2.98	35.47

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ๓ พ.ศ.2558

แต่เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ปี พ.ศ. 2558 ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับประทานยกย่องพระราชทานลดลงจากปีก่อน ซึ่งกลุ่มจังหวัด ๓ จะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมให้มีมาตรฐานมากขึ้น ส่งผลกับการจำหน่ายที่จะขยายไปสู่ตลาดต่างประเทศได้ ปรากฏตามตารางที่ 47 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 47 : ผลผลิตภัณฑของจังหวัดที่ได้รับดวงตรานกยูงพระราชทาน

ตรานกยูงพระราชทาน (ดวง)	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1		
	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
นกยูงสีทอง(ดวง)	5,381	9,943	2,143
นกยูงสีน้ำเงิน(ดวง)	19,244	17,653	11,085
นกยูงสีเขียว(ดวง)	4,765	5,167	4,928
รวม (ดวง)	31,946	35,320	20,714

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯในกลุ่มจังหวัดฯ

2.2.3 ด้านอุตสาหกรรม

(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ฯ สาขาอุตสาหกรรม ณ ราคาประจำปี พ.ศ.2557 มีมูลค่ารวม 97,757 ล้านบาท (จังหวัดนครราชสีมา 72,368 ล้านบาท จังหวัดชัยภูมิ 7,808 ล้านบาท จังหวัดบุรีรัมย์ 10,465 ล้านบาท และจังหวัดสุรินทร์ 7,116 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 89,882 ล้านบาท (จังหวัดนครราชสีมา 65,575 ล้านบาท จังหวัดชัยภูมิ 7,616 ล้านบาท จังหวัดบุรีรัมย์ 10,095 ล้านบาท และจังหวัดสุรินทร์ 6,596 ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ 8.76 เป็นผลมาจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

(2) แนวโน้มการลงทุนภาคอุตสาหกรรม

กลุ่มจังหวัด ฯ คาดว่า แนวโน้มการลงทุนภาคอุตสาหกรรมจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และผู้ประกอบการสินค้า OTOP ทุกตำบลทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด ฯ ดีขึ้นอย่างแน่นอน

(3) ข้อมูลด้านอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

จากข้อมูลของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ ในปี พ.ศ.2557 พบว่า กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนโรงงานทุกประเภทและเงินทุน สรุปได้ ดังนี้

- โรงงานทุกประเภท รวม 3,916 โรงงาน ลดลงจากปีก่อนที่มี จำนวน 4,205 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 6.87 (ลดลง 289 โรงงาน)

- ด้านจำนวนเงินทุนปรับเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนเงินลงทุนรวมทั้งกลุ่มจังหวัด จำนวน 263,541 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี 213,260 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.57 (เพิ่มขึ้น 50,281 ล้านบาท)

(4) สถานการณ์อุตสาหกรรมรายจังหวัด (ข้อมูล ปี 2557)

1. จังหวัดนครราชสีมา มีโรงงานทั้งสิ้น 2,293 โรงงาน มีมูลค่าการลงทุนรวม 194,954 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีเงินลงทุน 154,378 ล้านบาท ประเภทโรงงานที่มีเงินลงทุนมากที่สุด คือ โรงงานประเภทเคมี มีมูลค่าการลงทุน 98,939.62 ล้านบาท

2. **จังหวัดชัยภูมิ** มีโรงงานทั้งสิ้น 621 โรง มีมูลค่าการลงทุน 28,130 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่าการลงทุน 25,829 ล้านบาท ประเภทโรงงานที่มีเงินลงทุนมากที่สุด คือ โรงงานประเภทอื่น ๆ มีมูลค่าการลงทุน 18,502.34 ล้านบาท

3. **จังหวัดบุรีรัมย์** มีโรงงานทั้งสิ้น 528 โรง มีมูลค่าการลงทุน 22,431 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่าการลงทุน 17,437 ล้านบาท ประเภทโรงงานที่มีเงินลงทุนมากที่สุด คือ โรงงานประเภทไฟฟ้า

4. **จังหวัดสุรินทร์** มีโรงงานทั้งสิ้น 474 โรง มูลค่าการลงทุนรวม 18,026 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่าการลงทุน 15,616 ล้านบาท ประเภทโรงงานที่มีเงินลงทุนมากที่สุด คือ โรงงานประเภทอื่น ๆ มีมูลค่าการลงทุน 7,171.21 ล้านบาท

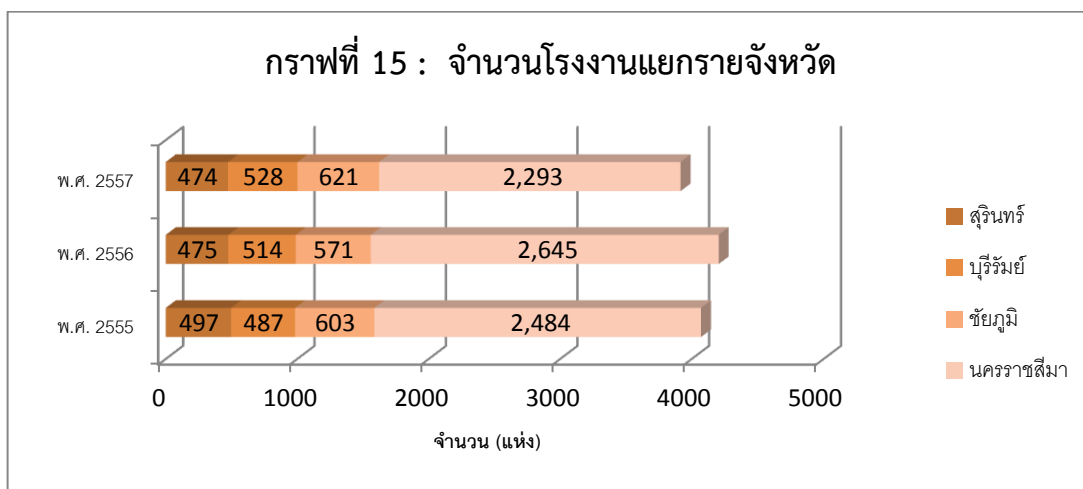
จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ และมีจำนวนมากเกินครึ่งหนึ่งของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด ฯ และมีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนมากขึ้นเรื่อยๆ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดฯ เป็นอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องการพึ่งพาเมืองในการเลือกทำเลที่ตั้ง เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมใน 3 ช่วงปี ระหว่างปี พ.ศ.2555 – 2557 แล้ว พบว่า ทั้ง 4 จังหวัดมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแกว่งตัวขึ้นลง โดยลดลงมากในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 352 โรงงาน และเพิ่มขึ้นมากในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 50 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 8.75 ปรากฏตามตารางที่ 48 และกราฟที่ 15 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 48 : แสดงข้อมูลจำนวนและมูลค่าการลงทุนของโรงงานอุตสาหกรรม

จังหวัด	โรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1							
	ปี พ.ศ.2555		ปี พ.ศ.2556		ปี พ.ศ.2557		ปี 57 เพิ่ม/ลดจากปีก่อน	
	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)
จังหวัดนครราชสีมา	2,484	150,953	2,645	154,378	2,293	194,954	- 352	40,576
จังหวัดชัยภูมิ	603	14,412	571	25,829	621	28,130	50	2,301
จังหวัดบุรีรัมย์	487	13,767	514	17,437	528	22,431	14	4,994
จังหวัดสุรินทร์	497	15,251	475	15,616	474	18,026	- 1	2,410
รวม	4,071	194,383	4,205	213,260	3,916	263,541	- 289	50,281

ที่มา : ข้อมูลจากการรายงานของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

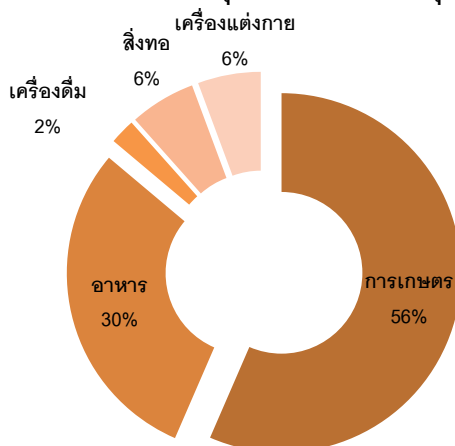
(5) อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ทั้ง 3 ประเด็น ยุทธศาสตร์ ที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร อาหาร เครื่องดื่ม และเครื่องแต่งกาย โดยมีสัดส่วนของ อุตสาหกรรมการเกษตรเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 56 ปรากฏตามตารางที่ 49 และกราฟที่ 16 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 49 : แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ฯ

ประเภท/สาขา อุตสาหกรรม	พ.ศ.2555		พ.ศ.2556		พ.ศ.2557	
	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)
การเกษตร	746	21,518.95	703	22,862.05	668	20,801.64
อาหาร	357	26,461.27	373	27,814.11	350	25,337.00
เครื่องดื่ม	29	11,151.45	29	11,244.03	27	11,107.44
สิ่งทอ	64	3,566.33	66	3,716.33	70	3,370.86
เครื่องแต่งกาย	66	3,278.19	70	3,346.29	67	3,395.11
รวม	1,262	65,976.19	1,241	68,982.81	1,182	64,012.05

ที่มา : ข้อมูลจากการรายงานของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

กราฟที่ 16 : แสดงสัดส่วนประเภทอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2557

นอกจากนี้ การแปรรูปอุตสาหกรรมเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา เป็นต้น มีจำนวนมาก โดยเฉพาะการแปรรูปมันสำปะหลังมีมากที่สุด รองลงมาเป็น โรงสีข้าว การแปรรูป ยางพารา โรงน้ำตาล และโรงงานเอทานอล ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 50 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 50 : แสดงจำนวนอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ที่เชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ฯ

จังหวัด	โรงสี		แปรรูปมัน		แปรรูปยางพารา		น้ำตาล		เอทานอล	
	ประเภท 2*	ประเภท 3**	ประเภท 2*	ประเภท 3**	ประเภท 2*	ประเภท 3**	ประเภท 2*	ประเภท 3**	ประเภท 2*	ประเภท 3**
	นครราชสีมา	81	78	21	200	-	4	-	5	-
ชัยภูมิ	3	23	4	125	3	23	-	3	-	2
บุรีรัมย์	4	39	3	19	-	7	-	1	-	-
สุรินทร์	3	54	-	2	-	1	-	1	-	-
กลุ่มจังหวัด ฯ	91	194	28	346	3	35	0	10	0	2

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557

หมายเหตุ : * เครื่องจักรจำพวกไม่เกิน 50 แรงม้า และ/หรือ คนงานจำนวนไม่เกิน 50 คน

** เครื่องจักรเกิน 50 แรงม้า

(6) ด้านผลิตภาพแรงงาน

ผลิตภาพแรงงานกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ 146,476 บาท/คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี 109,591 บาท/คน อยู่ที่ 36,885 บาท/คน คิดเป็นร้อยละ 33.66 และมีค่ามากกว่าค่ากลางของประเทศ คิดเป็นลำดับที่ 7 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 51 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 51 : แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน) กลุ่มจังหวัด

ผลิตภาพแรงงาน	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	การเปลี่ยนแปลง	อัตราการเปลี่ยนแปลง
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 1	64,746	67,696	95,989	28,293	41.79
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 2	51,955	53,133	70,365	17,232	32.43
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1	110,169	109,591	146,476	36,885	33.66
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 2	33,306	35,046	42,786	7,740	22.09
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนตอนกลาง	77,863	76,933	97,232	20,299	26.39
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1	445,137	486,298	326,011	- 160,287	- 32.96
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2	117,799	114,402	123,882	9,480	8.29
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	173,097	174,540	189,844	15,304	8.77
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	334,837	333,923	274,995	- 58,928	- 17.65
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง	570,087	520,421	401,337	- 119,084	- 22.88
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	114,489	113,369	128,011	14,642	12.92
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	61,316	60,933	123,882	62,949	103.31
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1	80,685	78,787	88,519	9,732	12.35
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2	101,724	104,301	71,778	- 32,523	- 31.18
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	651,992	686,191	525,398	- 160,793	- 23.43
กลุ่มจังหวัดภาคใต้อาวุไทย	110,755	112,234	123,603	11,369	10.13
กลุ่มจังหวัดภาคใต้อันดามัน	202,553	211,257	199,241	- 12,016	- 5.69
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	123,611	123,698	136,605	12,907	10.43
ค่ากลางประเทศ	N/A	112,801	125,946		

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาดูเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดนครราชสีมามากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงแล้วจะพบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 44.83 รองลงมาเป็นจังหวัดสุรินทร์ ปรากฏตามตารางที่ 52 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 52 : แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี) รายจังหวัด

จังหวัด	แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี)			
	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	การเปลี่ยนแปลง	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
นครราชสีมา	103,366	114,298	10,932	10.58
ชัยภูมิ	51,480	65,140	13,660	26.53
บุรีรัมย์	55,341	80,149	24,808	44.83
สุรินทร์	54,696	74,818	20,122	36.79
ค่ากลางประเทศ	40,857	52,687	11,830	28.95

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2.4 ด้านบริการ

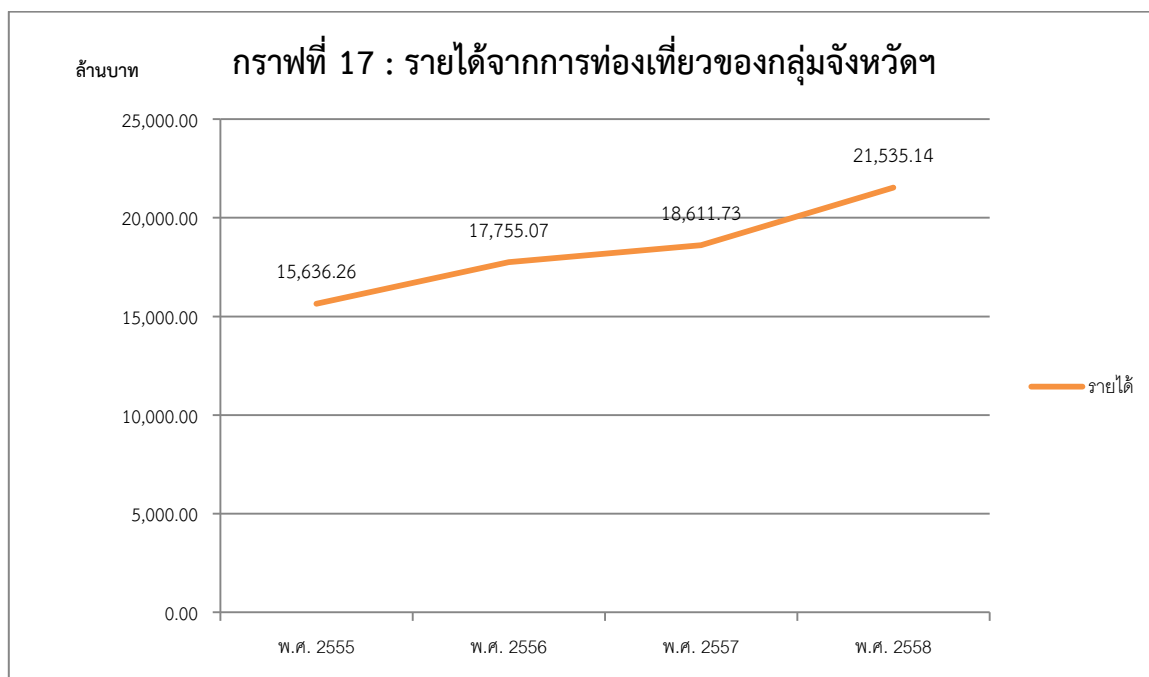
(1) จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อหัว

ในปี พ.ศ.2558 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ รวม 19,724,409 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว รวม 17,760,638 คน คิดเป็นร้อยละ 11.06 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวคนไทย 19,377,504 คน และเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 346,905 คน แต่รายได้จากการท่องเที่ยวรวมเพิ่มขึ้นถึง 21,535.14 ล้านบาท เมื่อเทียบจากปีก่อนที่มีรายได้รวม 18,611.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.71 และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มมากขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 53 และกราฟที่ 17 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 53 : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด ฯ ปี 55 - 58

รายการ	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1					
	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558	จำนวนที่เพิ่ม/ลด	ร้อยละที่เพิ่ม/ลด
นักท่องเที่ยวรวม (คน)	15,452,708	17,130,226	17,760,638	19,724,409	1,963,771	11.06
- คนไทย (คน)	15,166,960	16,816,204	17,436,639	19,377,504	1,940,865	11.13
- คนต่างประเทศ (คน)	285,748	314,022	323,999	346,905	22,906	7.07
โรงแรม/ที่พัก (แห่ง)	693	722	783	799	16	2.04
ห้องพัก (ห้อง)	20,728	23,103	23,473	24,290	817	3.48
ค่าใช้จ่าย/คน/วัน (บาท)	819	905	993	967	-26	-2.52
รายได้ (ล้านบาท)	15,636.26	17,755.07	18,611.73	21,535.14	2,923.41	15.71

ที่มา : ข้อมูลจากการรายงานของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ หากจำแนกจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ฯ ในปี พ.ศ.2558 จะพบว่า

- นักท่องเที่ยว (รวม) มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา มีนักท่องเที่ยวรวม 15,475,668 คน รองลงไป คือ สูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ
- รายได้จากการท่องเที่ยว มากที่สุด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 15,818.21 ล้านบาท รองลงไป คือ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดชัยภูมิ ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 54 ข้างทำนี้

ตารางที่ 54 : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด ฯ ปี 2558

จังหวัด	นักท่องเที่ยว (คน)			รายได้	
	คนไทย	คนต่างประเทศ	รวม	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน (บาท)	รายได้ (ล้านบาท)
จังหวัดนครราชสีมา	15,475,668	283,474	15,759,142	1,367.11	15,818.21
จังหวัดชัยภูมิ	1,410,613	8,220	1,418,833	695.15	1,467.85
จังหวัดบุรีรัมย์	1,387,624	32,209	1,419,833	858.85	2,039.37
จังหวัดสุรินทร์	1,103,599	23,002	1,126,601	947.10	2,209.71
รวม	19,377,504	346,905	19,724,409	3,868.21	21,535.14

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

(2) ข้อมูลด้านบริการที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด

กลุ่มจังหวัด ฯ มีธุรกิจบริการที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ฯ เช่น กลุ่มบริษัทนำเที่ยว กลุ่มที่พัก กลุ่มร้านอาหาร กลุ่มร้านค้าที่ระลึก OTOP กระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 55 - 56 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 55 : เครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	บริษัทนำเที่ยว	ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้าที่ระลึก	แรงงานในภาคท่องเที่ยว
นครราชสีมา	73	312	256	70	95,179
บุรีรัมย์	10	106	52	28	38,933
สุรินทร์	12	74	46	46	28,362
ชัยภูมิ	4	77	18	20	N/a

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พาณิชย์จังหวัด

ตารางที่ 56 : ผลิตภัณฑ์ OTOP จำแนกตามประเภทและรายจังหวัด

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ประเภทอาหาร	55	20	13	16	6
ประเภทเครื่องดื่ม	12	7	2	3	0
ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย	59	13	12	18	16
ประเภทของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก	17	7	1	6	3
ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	25	11	3	5	6
รวม	143	58	31	48	31

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทำการสำรวจและสรุปข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีศักยภาพของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 57 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 57 : ข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	รายการ
นครราชสีมา	<u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u> อาทิ ข้าวตังข้าวกล้องหมูหยอง ขนมเปี๊ยะไส้ถั่วทองไข่แดง ผักไร้สารพิษ ไข่เค็มใบเตย ข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษ หมี่โคราช หมูหยอง องุ่นสดไร้เมล็ดปลอดสาร น้ำอุ่น 100% <u>ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย</u> อาทิ ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าไหมหางกระรอก ผ้าไหมบาติก ผ้าพันคอ เสื้อผ้าสตรีสำเร็จรูป <u>ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก</u> อาทิ เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน เสื้อบุฟองน้ำ ดอกไม้รังไหม พรหมทอมือ มีด <u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u> อาทิ ลูกประคบสมุนไพรแห้ง น้ำมันเขียว สบู่หัวน้ำมันแพะผสมทองคำ
ชัยภูมิ	<u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u> อาทิ กระจ่างสารท กล้วยทอดกรอบ ขนมทองม้วน ข้าวกล้อง ข้าวกล้องเพาะงอก ปลาสามไร่กาง ไส้กรอกอีสาน หม่าเนื้อ-หมู มะขามหวาน ไข่เค็มพอกดินสอพอง น้ำมะเมา <u>ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย</u> อาทิ ผ้าทอมือลายขัดพื้นฐาน ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าเกล็ดเต่า ผ้าขิด จี๊สะเกิดดาว <u>ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก</u> อาทิ เต่าประหยัดพื้นประหยัดถ่าน <u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u> อาทิ ภูขี้ผึ้งเนื้อทอง ยาหม่องหวาน 108 โพล แชมพูสมุนไพร เจียวกู่หลาน
บุรีรัมย์	<u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u> อาทิ ข้าวแต่น ข้าวภูเขาไฟ กุ้งจ่อม หมูเส้น น้ำพริกตาแดง น้ำแร่ธรรมชาติ ชาใบหม่อน น้ำเสาวรสเข้มข้น <u>ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย</u> อาทิ ชุดสตรี ผ้าขาวม้าลายขิด ผ้ายกดอกพิกุล ผ้าคลุมไหมมัดหมี่ ผ้าสไบ ผ้าไหมมัดหมี่เขียนทอง รองเท้าฝักตบสมุนไพรจากใยพืช <u>ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก</u> อาทิ ไม้nard เต่าอย่างปลอดควีน เสื้อกยกกลาย กล่องใส่จิ๋วเวลรี่ <u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u> อาทิ ครีมบำรุงผิวจากโปรตีนไหมธรรมชาติ โคลนพอกตัวดินภูเขาไฟ สบู่โปรตีนไหม สบู่กวาวเครือผสมสมุนไพร แฮร์โทนิค ซีรัม
สุรินทร์	<u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u> อาทิ กาละแมสด ข้าวหอมมะลิ ข้าวหอมมะลิแดงอินทรี ไข่เค็ม ไอโอดีน <u>ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย</u> อาทิ ผ้าโฮล ผ้าคลุมไหล่ไหม เครื่องประดับทองเหลืองลายไทย ผ้าพันคอไหม ผ้ายกลายโคมหลวง ผ้าทอมือลายขัด ผ้าสไบ ผ้าโสร่งหางกระรอก สร้อยงาช้าง ประคำ สร้อยหินมณีหยดทิพย์ <u>ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก</u> อาทิ ตะกร้าหวาย โต๊ะชุด กระเป๋าอเนกประสงค์ <u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u> อาทิ ครีมอาบน้ำผสมขมิ้น-โพล เซรัมโปรตีนไหมทอง ยากษัยเส้น

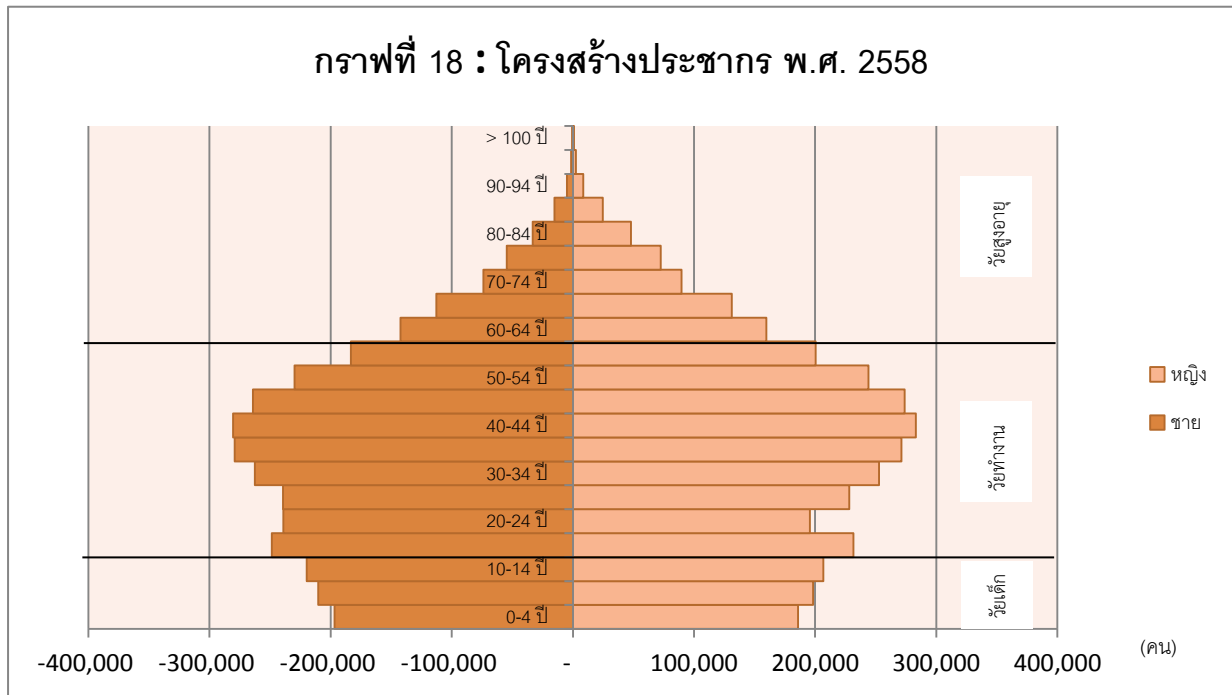
ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสังคมและความมั่นคง

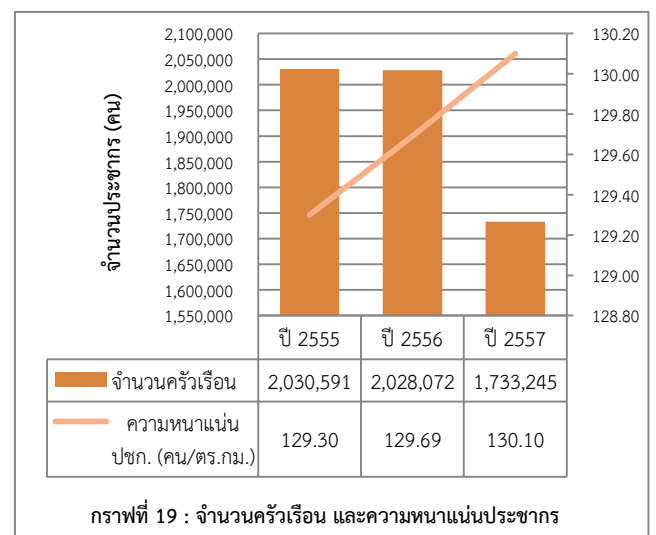
2.2.1 ด้านสังคม

(1) โครงสร้างประชากร

ในปี พ.ศ. 2558 กลุ่มจังหวัดมีจำนวนประชากรรวม 6,746,755 คน โดยส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยแรงงาน มีแนวโน้มว่าประชากรผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปรากฏตามกราฟที่ 18 ข้างทำนองนี้

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนครัวเรือนลดลง แต่มีความหนาแน่นประชากรเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 130.10 คน/ตารางกิโลเมตร ปรากฏตามกราฟที่ 19 นี้

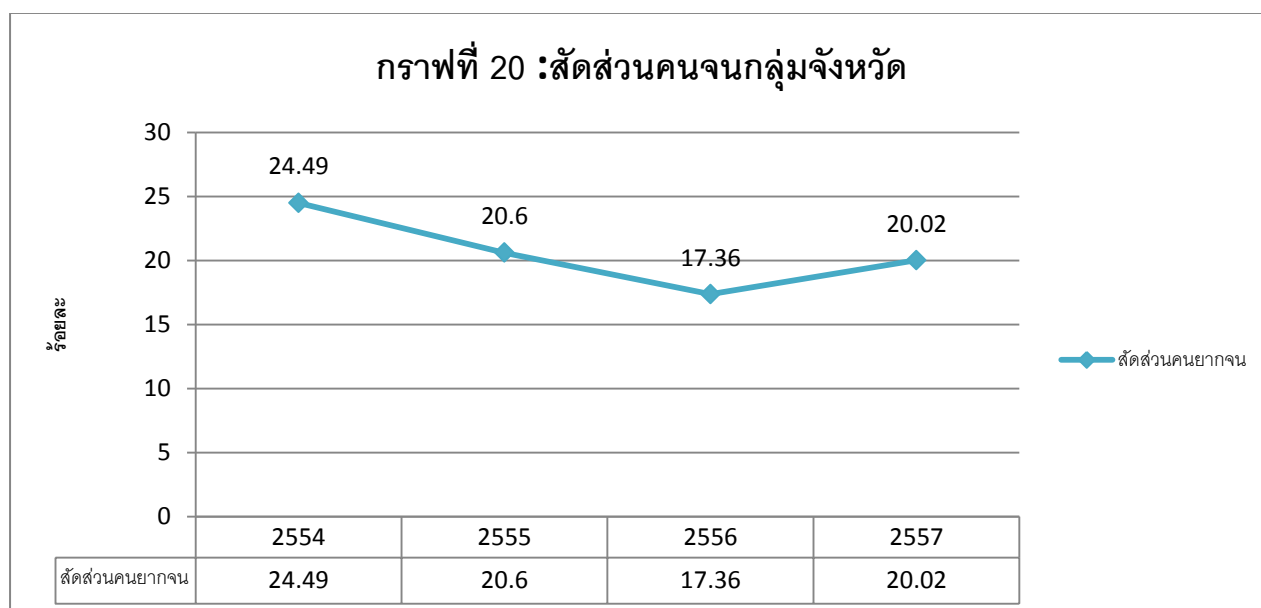

ข้อมูลสัดส่วนคนยากจนสามปีย้อนหลัง จากปี พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2556 มีสัดส่วนคนยากจนลดลงทุกปี แต่เมื่อปี พ.ศ. 2557 มีสัดส่วนคนยากจนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.02 ของประชากรทั้งกลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัด บุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ที่มีสัดส่วนคนยากจนเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 58 และกราฟที่ 20 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 58 : แสดงสัดส่วนคนยากจน

จังหวัด	สัดส่วนคนยากจน (ร้อยละ)			
	2554	2555	2556	2557
นครราชสีมา	14.64	16.05	17.43	17.06
ชัยภูมิ	23.74	16.32	15.83	9.48
บุรีรัมย์	33.67	31.61	25.35	39.13
สุรินทร์	25.90	18.42	10.82	14.40
กลุ่มจังหวัด	24.49	20.60	17.36	20.02
ภาคอีสาน	7.74	1.91	1.06	1.64
ประเทศ	13.22	12.64	12.49	10.43

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) การทำงาน

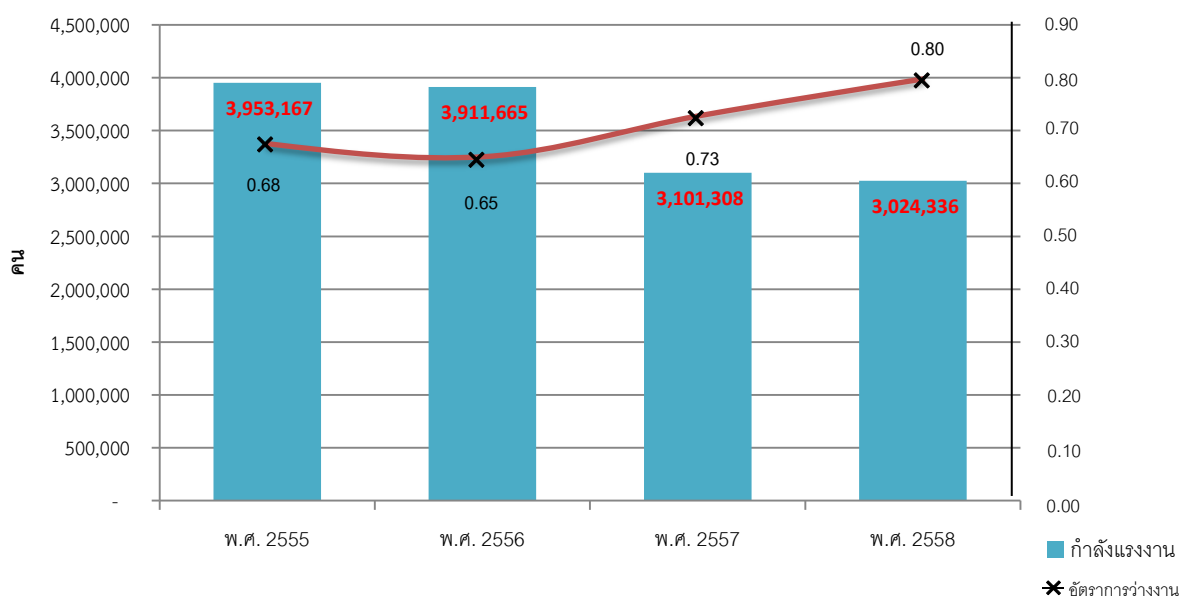
กำลังแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนลดลง ในขณะที่อัตราว่างงานกลับเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 59 และกราฟที่ 21 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 59 : แสดงสถานภาพแรงงาน และอัตราการว่างงาน

สถานภาพแรงงาน	สถานภาพแรงงาน (คน)			
	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	5,649,524	5,676,990	4,587,018	4,608,368
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	3,953,167	3,911,665	3,101,308	3,024,336
ผู้มีงานทำ	3,865,287	3,839,886	3,047,204	2,970,491
ผู้ว่างงาน	29,633	29,152	29,531	31,423
ผู้ที่รอฤดูกาล	58,248	42,626	24,574	22,422
ผู้ทีนอกกำลังแรงงาน	1,696,357	1,765,324	1,485,709	1,584,033
รวม	15,252,216	15,265,643	12,275,344	12,241,073
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0.7	0.7	0.7	0.8

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กราฟที่ 21 : กำลังแรงงานและอัตราว่างงานกลุ่มจังหวัด

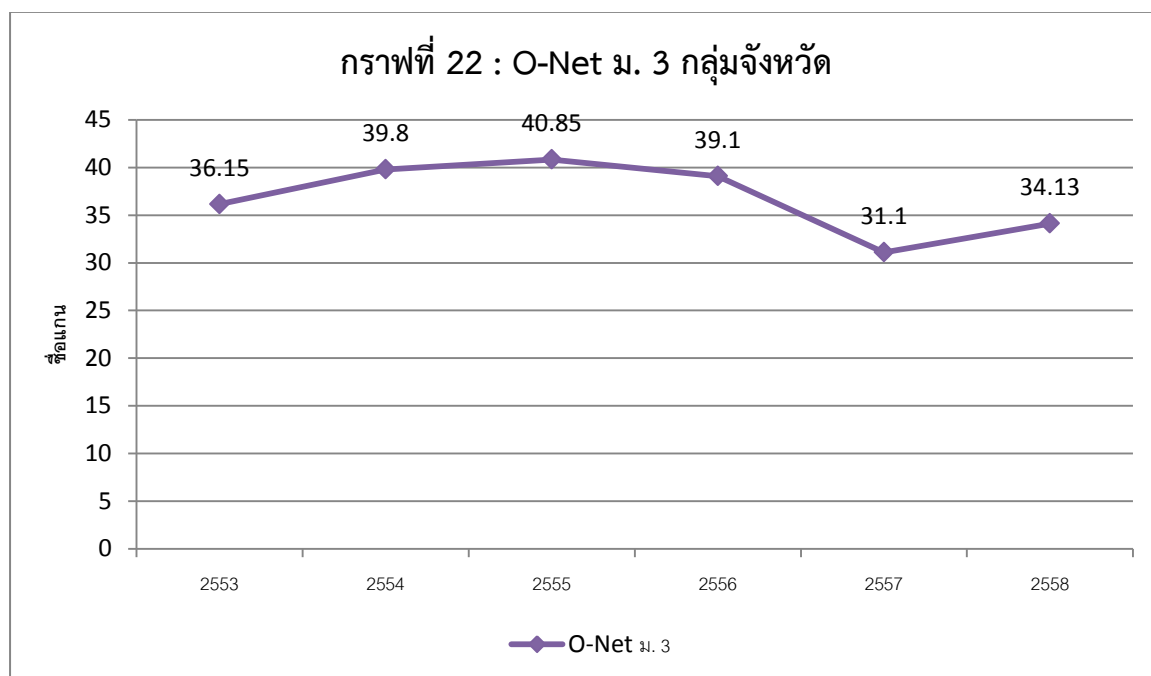
(3) การศึกษา

ผลสัมฤทธิ์การศึกษา O-net มัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2555 พบว่า กลุ่มจังหวัดฯ สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเมื่อปี พ.ศ. 2556 – 2557 ผลสัมฤทธิ์การศึกษา O-net ม.3 ลดลง และกลับขึ้นสูงในปี พ.ศ. 2558 โดยมีผลสัมฤทธิ์ที่ 34.13 แต่ยังคงต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ที่มีผลสัมฤทธิ์ที่ 34.95 ปรากฏตามตารางที่ 60 และกราฟที่ 22 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 60 : ผลสัมฤทธิ์การศึกษา O-Net มัธยมศึกษาปีที่ 3

จังหวัด	ผลสัมฤทธิ์การศึกษา O-Net มัธยมศึกษาปีที่ 3					
	2553	2554	2555	2556	2557	2558
นครราชสีมา	36.50	40.40	41.40	39.5	31.53	34.43
ชัยภูมิ	36.80	39.80	40.50	38.7	30.62	33.24
บุรีรัมย์	35.60	39.10	40.50	38.70	30.90	34.19
สุรินทร์	35.70	39.90	41.00	39.50	31.35	34.67
กลุ่มจังหวัด	36.15	39.80	40.85	39.10	31.10	34.13
ประเทศ	37.60	40.9	42.85	N/A	32.3	34.95

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

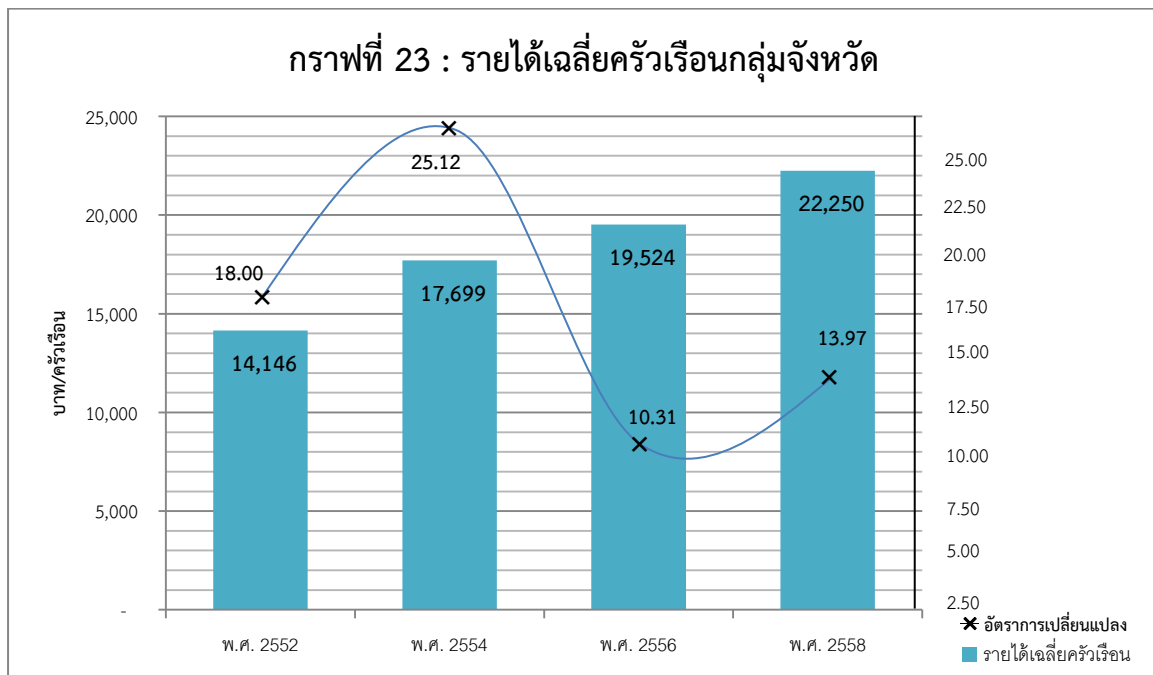
(4) รายได้/รายจ่ายภาคครัวเรือน

ระหว่างปี พ.ศ. 2552 - 2558 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี พ.ศ. 2558 อยู่ที่ประมาณ 22,250 บาท/เดือน โดยปี พ.ศ. 2554 มีอัตราการการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 25.12 ปรากฏตามตารางที่ 61 และกราฟที่ 23 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 61 : แสดงรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน/อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย

จังหวัด	รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (บาท/ครัวเรือน)			
	2552	2554	2556	2558
นครราชสีมา	19,158	19,399	22,479	26,376
ชัยภูมิ	12,380	15,794	18,641	23,830
บุรีรัมย์	13,734	17,316	15,624	18,480
สุรินทร์	11,310	18,287	21,351	20,315
กลุ่มจังหวัด	14,146	17,699	19,524	22,250
ภาคอีสาน	15,358	18,217	19,181	21,094
ประเทศ	20,904	23,236	25,194	26,915
อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย	18.00	25.12	10.31	13.97

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ระหว่างปี พ.ศ. 2552 - 2558 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี พ.ศ. 2558 อยู่ที่ประมาณ 17,400 บาท/เดือน ส่วนหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีลดลงในปี พ.ศ. 2554 แต่หลังจากนั้นกลับเพิ่มขึ้นสูง โดยในปี พ.ศ. 2558 อยู่ที่ประมาณ 206,444 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 927.83 ปรากฏตามตารางที่ 62 - 63 และกราฟที่ 24 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 62 : แสดงรายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน

จังหวัด	รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (บาท/ครัวเรือน)				
	2554	2555	2556	2557	2558
นครราชสีมา	14,251	15,397	15,618	17,771	18,645
ชัยภูมิ	12,145	16,090	15,022	17,163	16,332
บุรีรัมย์	13,629	12,939	14,343	13,952	16,087
สุรินทร์	14,401	14,746	18,584	17,069	18,537
กลุ่มจังหวัด	13,607	14,793	15,892	16,489	17,400
ภาคอีสาน	14,375	14,277	15,092	16,284	17,032
ประเทศ	17,403	18,766	19,061	20,892	21,157

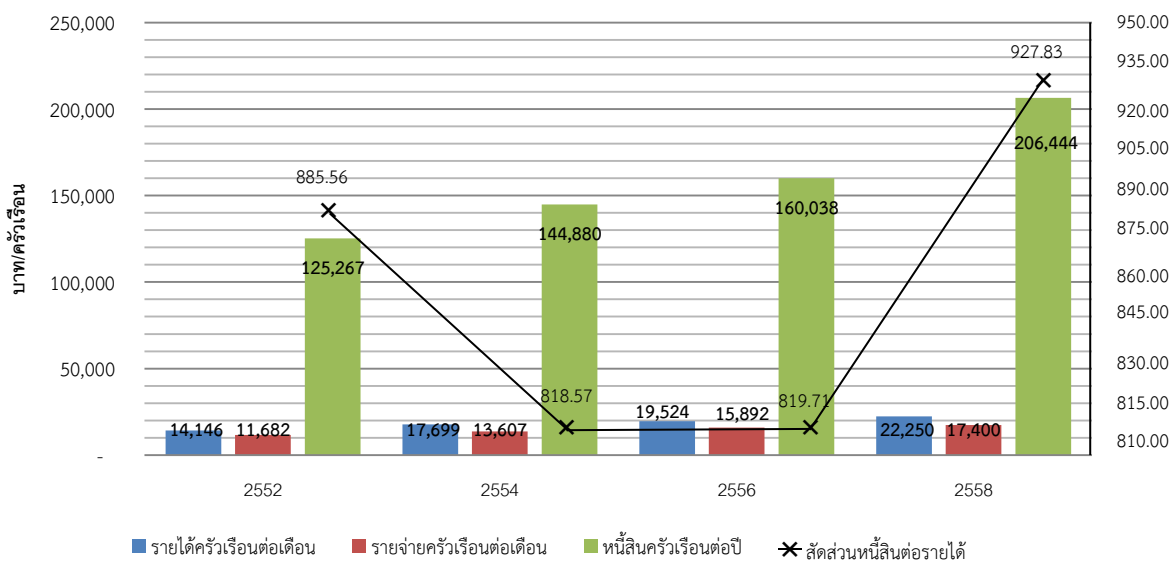
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตารางที่ 63 : แสดงหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี

จังหวัด	หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี (บาท/ครัวเรือน)			
	2552	2554	2556	2558
นครราชสีมา	134,654	116,108	170,703	245,760
ชัยภูมิ	130,092	105,134	164,135	155,902
บุรีรัมย์	117,943	161,895	117,814	159,766
สุรินทร์	118,378	196,381	187,498	264,348
กลุ่มจังหวัด	125,267	144,880	160,038	206,444
ภาคอีสาน	118,308	137,663	146,307	160,675
ประเทศ	134,699	134,900	163,087	156,770
สัดส่วนหนี้เฉลี่ยสินต่อรายได้เฉลี่ย (ร้อยละ)	885.56	818.57	819.71	927.83

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กราฟที่ 24 : หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มจังหวัด

(5) การสาธารณสุข

อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ระหว่างปี 2552 – 2557 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าจำนวนแพทย์มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2557 แพทย์ 1 คน ต้องรับผิดชอบประชากรของกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน 4,287 คน ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดฯ ยังมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรมากกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งมีจำนวนอยู่ที่ 2,980 คน ปรากฏตามตารางที่ 64 ข้างทำนองนี้

จังหวัด	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร (คน)			
	2552	2554	2556	2557
นครราชสีมา	3,868	3,658	3,261	3,166
ชัยภูมิ	7,648	7,015	5,507	5,213
บุรีรัมย์	6,381	6,904	4,673	4,453
สุรินทร์	6,119	5,842	4,640	4,317
กลุ่มจังหวัด	6,004	5,855	4,520	4,287
ประเทศ	3,325	3,028	3,262	2,980

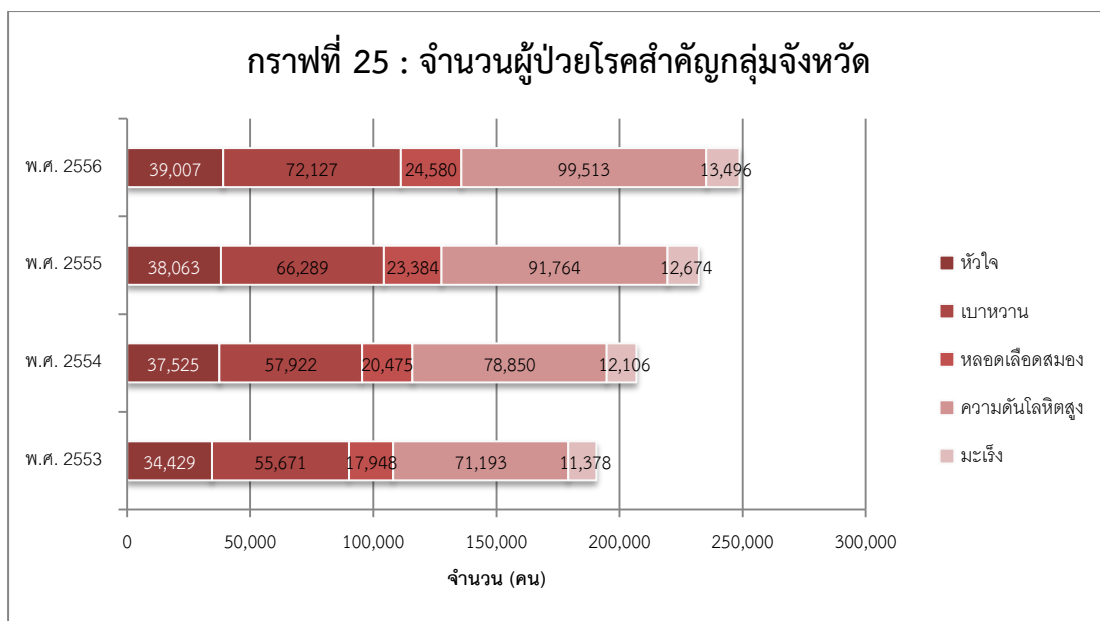
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ 5 โรค ได้แก่ โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็ง ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2553 – 2557 มีผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยมีผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมากที่สุด รองลงมาคือเบาหวาน และโรคหัวใจตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 65 และกราฟที่ 25 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 65 : จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ

โรค	จังหวัด	จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ (คน)			
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556
โรคหัวใจ	นครราชสีมา	15,779	17,340	17,482	18,211
	ชัยภูมิ	4,481	5,286	5,834	6,120
	บุรีรัมย์	7,611	7,834	7,698	7,741
	สุรินทร์	6,538	7,065	7,049	6,935
	กลุ่มจังหวัด	34,429	37,525	38,063	39,007
โรคเบาหวาน	นครราชสีมา	22,959	23,747	27,132	29,411
	ชัยภูมิ	10,658	10,307	12,552	13,993
	บุรีรัมย์	12,463	13,578	15,583	16,894
	สุรินทร์	9,591	10,290	11,022	11,829
	กลุ่มจังหวัด	55,671	57,922	66,289	72,127
โรคหลอดเลือดสมอง	นครราชสีมา	8,964	10,132	10,923	12,119
	ชัยภูมิ	2,174	2,440	2,891	3,254
	บุรีรัมย์	3,540	3,988	4,117	4,644
	สุรินทร์	3,270	3,915	4,295	4,563
	กลุ่มจังหวัด	17,948	20,475	23,384	24,580
โรคความดันโลหิตสูง	นครราชสีมา	33,315	35,295	41,239	44,420
	ชัยภูมิ	10,173	10,605	13,494	15,314
	บุรีรัมย์	15,771	18,461	21,000	23,008
	สุรินทร์	11,934	14,489	16,031	16,771
	กลุ่มจังหวัด	71,193	78,850	91,764	99,513
โรคมะเร็ง	นครราชสีมา	6,046	6,315	6,469	6,608
	ชัยภูมิ	1,764	1,840	1,877	2,257
	บุรีรัมย์	2,063	2,392	2,571	2,884
	สุรินทร์	1,505	1,559	1,757	1,747
	กลุ่มจังหวัด	11,378	12,106	12,674	13,496
รวม 5 โรค		190,619	169,431	233,370	248,723

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย

ด้านสุขภาพจิต กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2552 – 2556 มีจำนวนผู้ป่วยทางสุขภาพจิตไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงทุกปี สำหรับปี พ.ศ. 2556 ทุกจังหวัดใน กลุ่มจังหวัดมีจำนวนผู้ป่วยลดลง โดยเฉพาะจังหวัดชัยภูมิ มีจำนวนลดลงมาก ปรากฏตามตารางที่ 66 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 66 : ผู้ป่วยทางสุขภาพจิต

จังหวัด	จำนวนผู้ป่วยทางสุขภาพจิต (คน)				
	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556
นครราชสีมา	48,029	67,426	58,106	104,491	84,768
ชัยภูมิ	25,630	19,512	18,664	25,942	2,946
บุรีรัมย์	48,352	39,146	29,643	30,645	25,697
สุรินทร์	51,196	69,452	64,457	31,440	20,759
กลุ่มจังหวัด	173,207	195,536	170,870	192,518	134,170

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย

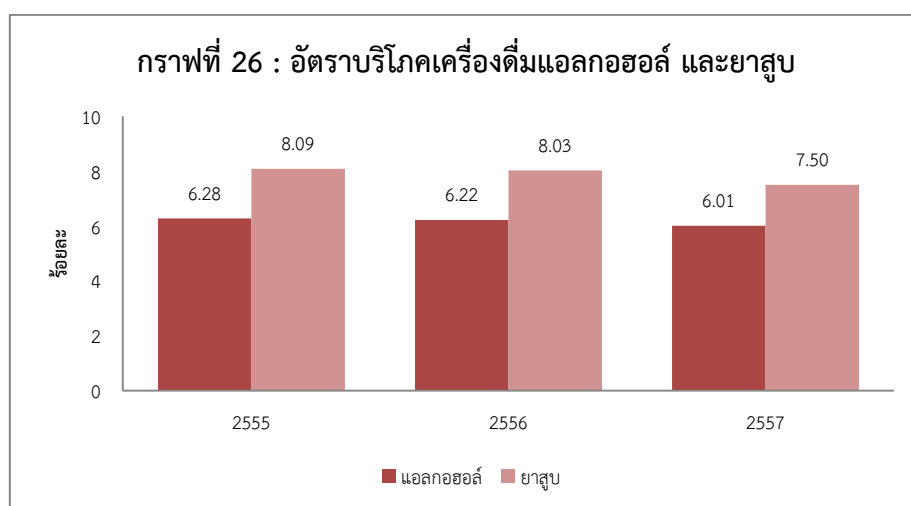
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2557 มีอัตราลดลง ซึ่งเป็นไปในทางที่ดีมากขึ้น เนื่องจากรัฐบาลมีการรณรงค์ในเรื่องการลดเหล้าเข้าพรรษา การไม่สูบบุหรี่ในที่สาธารณะ และให้บริษัทผลิตยาสูบใส่ภาพอันตรายที่มีขึ้นทางสุขภาพของผู้สูบบุหรี่บนซองยาสูบ ปรากฏตามตารางที่ 67 และกราฟที่ 26 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 67 : อัตราบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ

อัตราบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ และยาสูบ	2555		2556		2557	
	แอลกอฮอล์	ยาสูบ	แอลกอฮอล์	ยาสูบ	แอลกอฮอล์	ยาสูบ
จังหวัดนครราชสีมา	6.01	8.01	5.53	7.63	5.61	7.18
จังหวัดชัยภูมิ	6.46	9.61	6.17	8.99	6.53	8.89
จังหวัดบุรีรัมย์	7.69	8.81	1.58	8.78	6.41	7.29
จังหวัดสุรินทร์	5.08	6.25	5.97	7.15	5.87	7.12
กลุ่มจังหวัด ฯ	6.28	8.09	6.22	8.03	6.01	7.50

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย

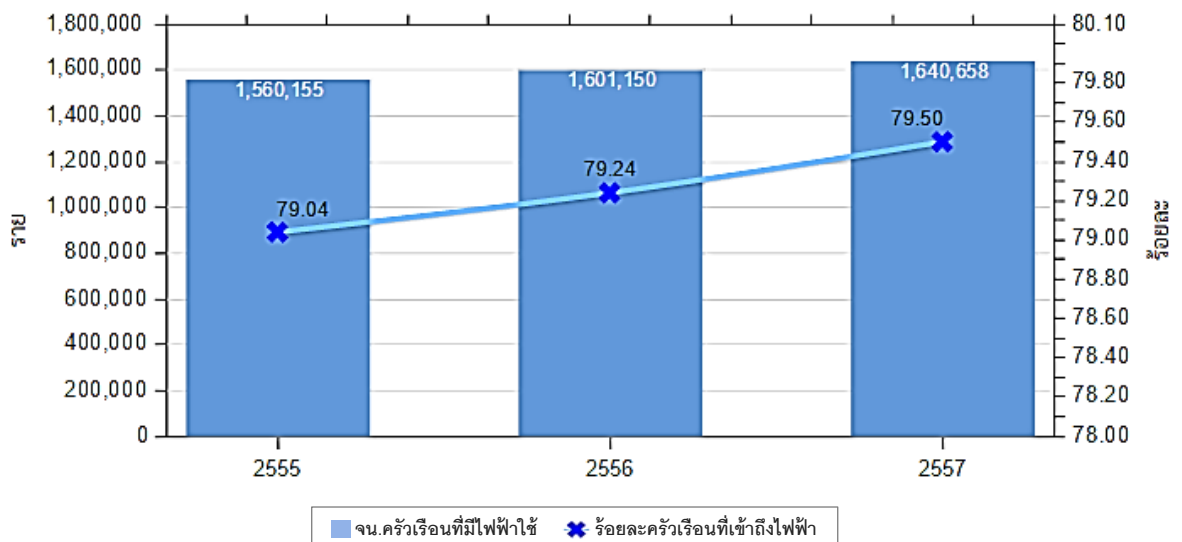

2.2.2 ความมั่นคง

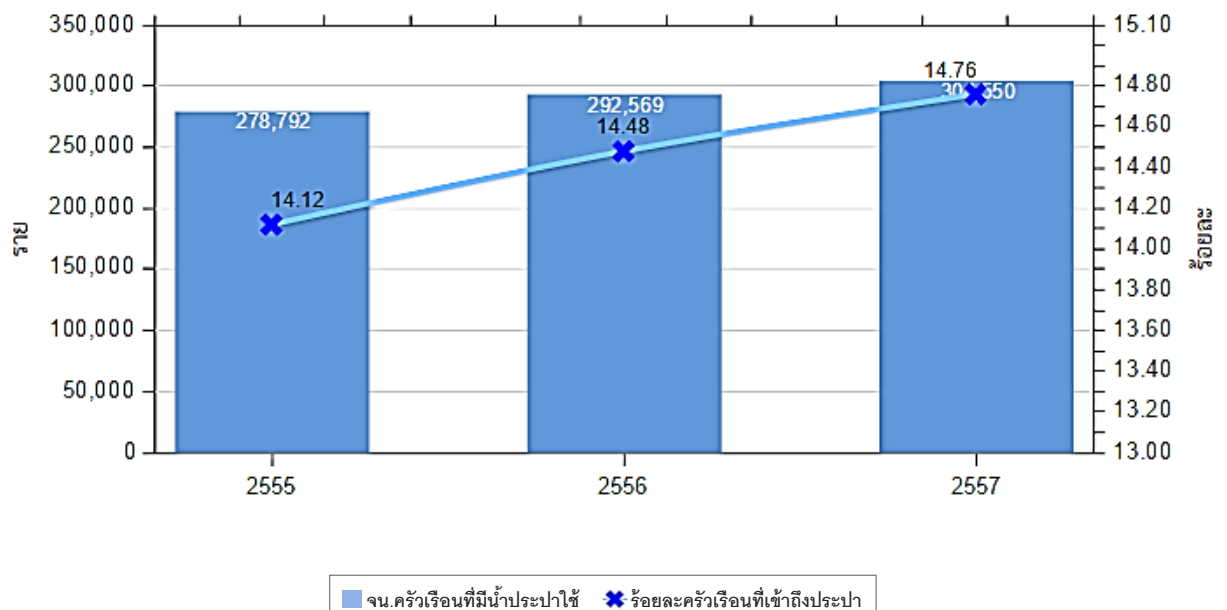
(1) การเข้าถึงบริการสาธารณะ และข่าวสารเทคโนโลยี

จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ และข้อมูลจากโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย จำนวนครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า/น้ำประปา ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ครัวเรือนเข้าถึงไฟฟ้าและน้ำประปามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่การเข้าถึงไฟฟ้าค่อนข้างครอบคลุมเกือบทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2557 คิดเป็นร้อยละ 79.50 แต่การเข้าถึงน้ำประปายังมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2557 คิดเป็นร้อยละ 14.76 ปรากฏตามกราฟที่ 27 และกราฟที่ 28 ข้างท้ายนี้

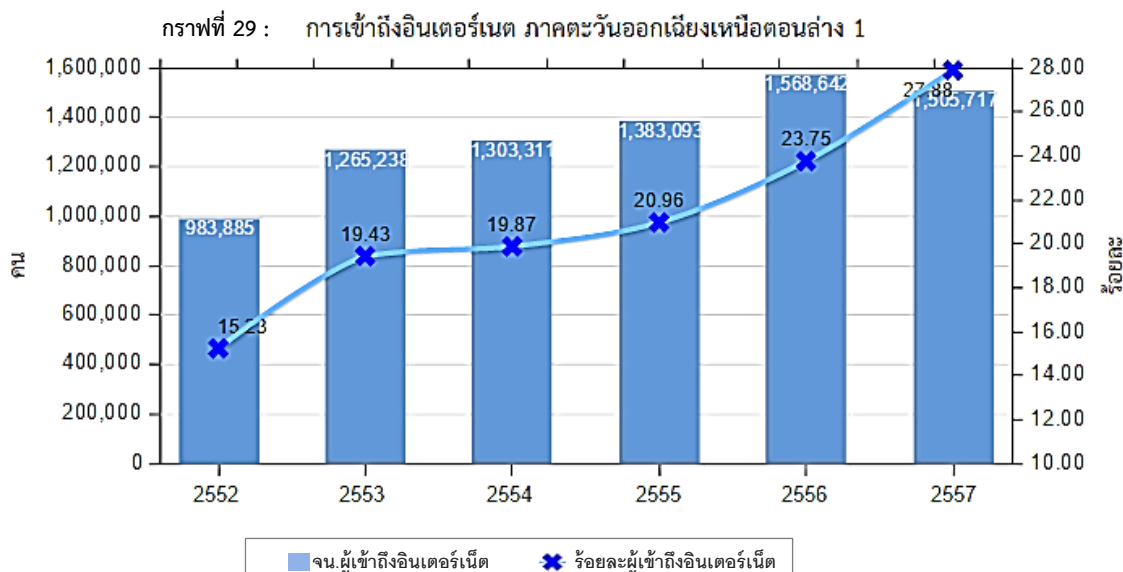
กราฟที่ 27 : การเข้าถึงไฟฟ้า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กราฟที่ 28 : การเข้าถึงน้ำประปา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ และข้อมูลจากโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย สัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตยังมีค่อนข้างน้อย แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวน 1,505,717 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.88 ปรากฏตามกราฟที่ 29 ข้างทำยนี้

(2) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากข้อมูลจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีกลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจ ประกอบด้วย การโจรกรรมรถจักรยานยนต์ – รถยนต์ โจรกรรมโค – กระบือ โจรกรรมเครื่องมือเกษตร ปล้น – ชิงรถโดยสาร ปล้น – ชิงรถยนต์แท็กซี่ ข่มขืนและฆ่า ลักพาเรียกค่าไถ่ ฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์สิน เกิดขึ้นและจับกุมได้ระหว่าง พ.ศ. 2556 – 2558 ดังนี้

- คดีที่เกิดขึ้น ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2557 ลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี พ.ศ. 2558 กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเป็นคดียักยอกทรัพย์สินถึง 919 คดี จากปีก่อนที่มีจำนวน 396 คดี รองลงมาคือคดี ฉ้อโกง และการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ อาจเป็นผลมาจากสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ที่มากขึ้น (ข้อมูลหนี้สินต่อรายได้ จากตารางที่ 53 และกราฟที่ 24) และจริยธรรมในจิตใจตกต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้ว พบว่าจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนคดีที่รับแจ้งเพิ่มมากที่สุด

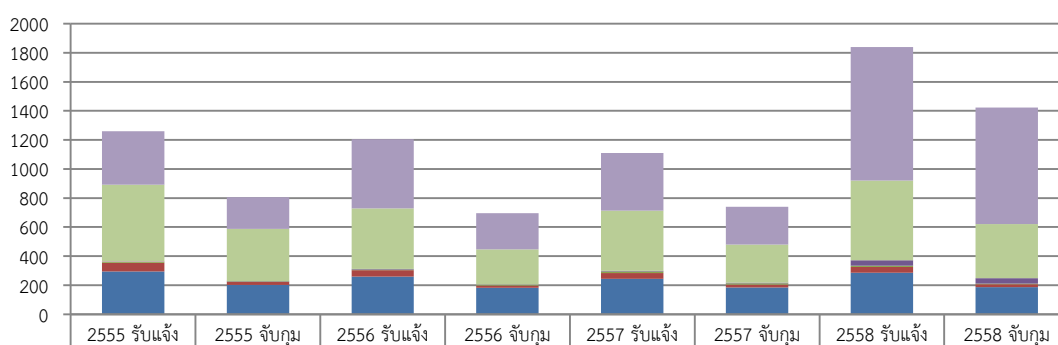
- คดีที่จับกุมได้ ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2558 เมื่อเทียบกับการรับแจ้ง เฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 60 สามารถจับกุมได้ โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2558 ได้รับแจ้ง 1,840 คดี สามารถจับกุมได้ 1,422 คดี คิดเป็นร้อยละ 77.28 ปรากฏตามตารางที่ 68 และกราฟที่ 30 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 68 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจ

จังหวัด	รวมคดีอาญาที่น่าสนใจ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)							
	2555		2556		2557		2558	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
นครราชสีมา	766	505	676	350	413	367	1,065	919
ชัยภูมิ	154	79	149	95	156	93	180	133
บุรีรัมย์	183	120	207	144	243	155	312	201
สุรินทร์	157	103	173	106	193	125	283	169
กลุ่มจังหวัด	1,260	807	1,205	695	1,109	750	1,840	1,422

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กราฟที่ 30 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)

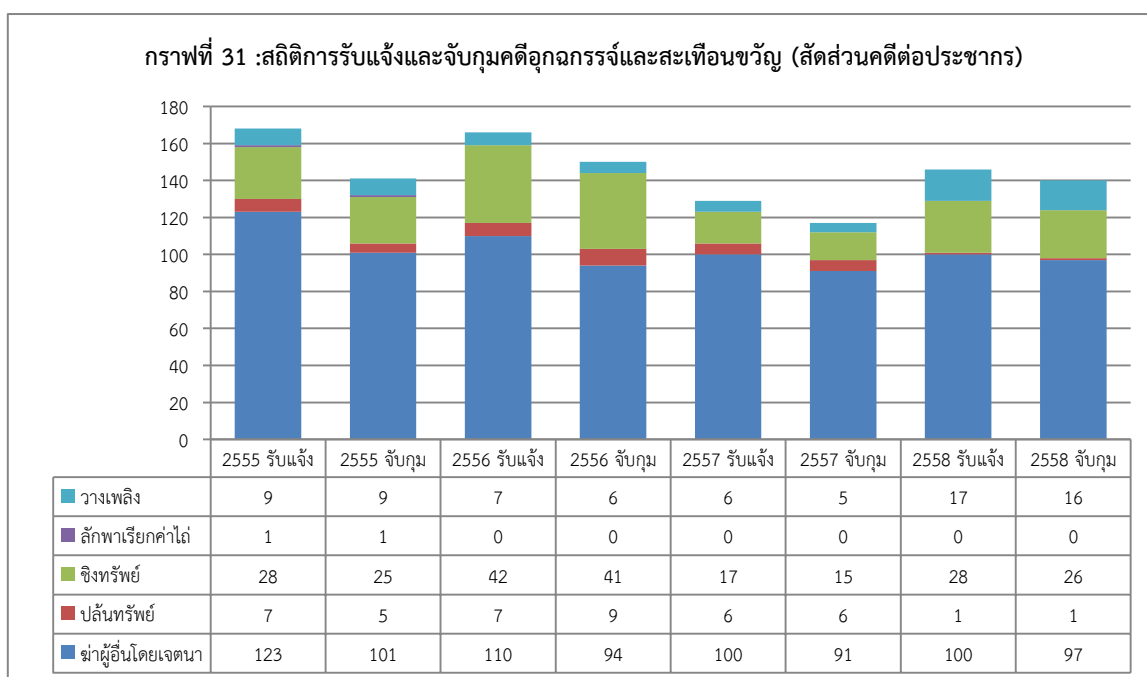
	2555 รับแจ้ง	2555 จับกุม	2556 รับแจ้ง	2556 จับกุม	2557 รับแจ้ง	2557 จับกุม	2558 รับแจ้ง	2558 จับกุม
ยักยอกทรัพย์สิน	368	219	476	248	396	260	919	801
ฉ้อโกง	527	359	416	242	413	263	548	373
ลักพาเรียกค่าไถ่	1	1	0	0	0	0	0	0
ช่มชู้และฆ่า	0	0	0	0	0	0	0	0
ปล้น-ชิงรถยนต์แท็กซี่	0	0	0	0	0	0	0	0
ปล้น-ชิงรถยนต์โดยสาร	0	0	0	0	0	0	0	0
โจรกรรมเครื่องมือเกษตร	4	2	5	3	6	3	39	36
โจรกรรมโค-กระบือ	5	4	5	4	10	9	8	6
โจรกรรมรถยนต์	61	20	43	15	39	20	39	19
โจรกรรมรถจักรยานยนต์	294	202	260	183	245	185	287	187

เมื่อมาพิจารณาคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2557 ลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี พ.ศ. 2558 มีการรับแจ้งเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับสถิติของกลุ่มคดีที่น่าสนใจ โดยคดีส่วนใหญ่เป็นคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา และการชิงทรัพย์ ซึ่งสะท้อนความรุนแรงในสังคม สำหรับข้อมูลการจับกุมพบว่า มีการจับกุมเปรียบเทียบกับการรับแจ้งได้ค่อนข้างมากเกือบ 100 % เนื่องจากเป็นคดีที่สะเทือนขวัญและอยู่ในความสนใจของประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงให้ความสำคัญและเร่งรัดในการจับกุม ปรากฏตามตารางที่ 69 และกราฟที่ 31 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 69 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ

จังหวัด	รวมคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)							
	2555		2556		2557		2558	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
นครราชสีมา	78	59	66	57	52	48	57	53
ชัยภูมิ	29	27	33	29	27	23	29	28
บุรีรัมย์	26	23	38	36	23	21	35	34
สุรินทร์	35	32	29	28	27	25	25	25
กลุ่มจังหวัด	168	141	166	150	129	117	146	140

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ปัญหายาเสพติด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเกิดขึ้นเช่นเดียวกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทย โดยในปี พ.ศ.2558 มีการจับกุมคดีเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวนทั้งสิ้น 19,100 คดี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2557 ที่มีการจับกุม 14,166 คดี โดยจังหวัดที่มีสถิติการจับกุมได้มากที่สุดในปี พ.ศ. 2558 คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 10,136 คดี รองลงไป คือ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ฯ ว่า ปัญหายาเสพติดยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เมื่อพิจารณาข้อมูลระหว่าง ปี พ.ศ. 2555 – 2558 สถิติการจับกุมของกลุ่มจังหวัดแกว่งตัวขึ้นลงอยู่เสมอ ดังนั้น การรณรงค์ การเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับยาเสพติด จึงต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 70 - 71 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 70 : แสดงสถิติการจับกุมคดียาเสพติด

จังหวัด	สถิติการจับกุมคดียาเสพติด			
	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558
นครราชสีมา	6,276	10,046	2,329	10,136
ชัยภูมิ	2,293	3,282	6,561	3,168
บุรีรัมย์	2,162	4,690	3,078	3,828
สุรินทร์	1,640	1,991	2,198	1,968
กลุ่มจังหวัด	12,371	20,009	14,166	19,100
ประเทศ	213,648	245,555	203,302	149,805

ที่มา : จากหนังสือผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ปี 55 ,56 และ 57

ข้อมูลสถิติยาเสพติดที่จับกุมได้ แบ่งตามประเภทใหญ่ๆ 6 ประเภท ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2558 จับกุมได้มากที่สุดคือยาบ้า รองลงมาคือกัญชา สารระเหย และยาไอซ์ ตามลำดับ

ตารางที่ 71 : แสดงสถิติการประเภทยาเสพติดที่จับกุม

ประเภทของยาเสพติดที่จับกุม	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558
ยาบ้า	16,274	19,640	14,317	17,918
กัญชา	399	600	726	910
เฮโรอีน	-	-	1	2
ยาไอซ์	282	221	241	228
สารระเหย	404	465	428	417
อื่นๆ	45	37	55	138

ที่มา : ตำรวจภูธรภาค 3 และรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงาน ปปส.

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ

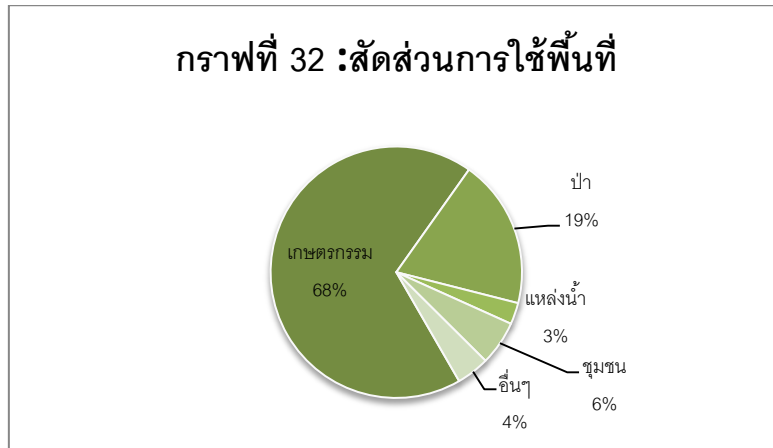
การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2558 พื้นที่เกษตรกรรม มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 22.025 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 22.029 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.01 โดยเฉพาะการทำพืชไร่ และไม้ยืนต้น มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.45 และร้อยละ 14.98 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจคือการทำเกษตรผสมผสานที่มีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงเพิ่มสูงมาก ทั้งนี้ มีการปรับเปลี่ยนจากการทำนาทำไร่ การปลูกไม้ยืนต้น เช่น ยางพารา มีการเลี้ยงสัตว์น้ำ และการทำเกษตรผสมผสาน นอกจากนี้มีการปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรม โดยมีพื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2558 มีพื้นที่ 95,340 ไร่ จากเดิมมีพื้นที่ 73,117 ไร่ ในปี พ.ศ. 2554 คิดเป็นร้อยละ 30.39 พื้นที่ชุมชนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 2.68 และพื้นที่ร้างมีจำนวนมากขึ้นจากปี 2554 จำนวน 84,628 ไร่ เป็น 139,630 ไร่ ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 64.99 ปรากฏตามตารางที่ 72 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 72 : แสดงการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ

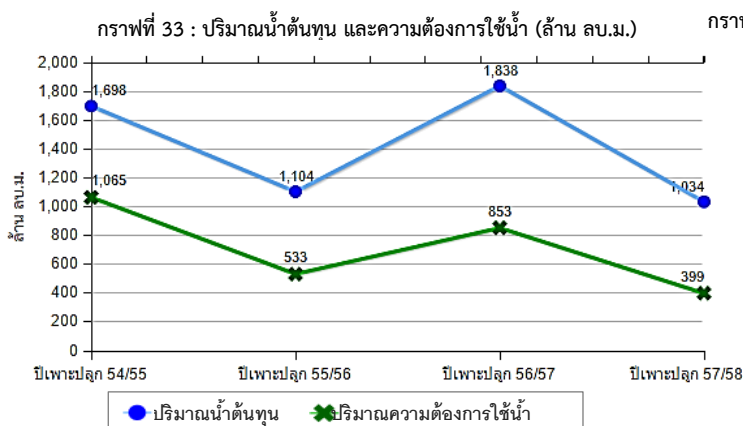
การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)		การเปลี่ยนแปลง (ไร่)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง
	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2554		
พื้นที่เกษตรกรรม	22,029,220	22,025,961	3,259	0.01
พื้นที่นา	12,689,651	13,429,465	- 739,814	- 5.51
พืชสวน/ไม้ผล	335,836	368,096	- 32,260	- 8.76
พืชไร่	7,117,904	6,563,315	554,589	8.45
ไม้ยืนต้น	1,632,769	1,420,071	212,698	14.98
พืชน้ำ	165	162	3	1.85
ปศุสัตว์	181,025	207,039	- 26,014	- 12.56
สถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ	32,428	26,843	5,585	20.81
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	39,442	10,970	28,472	259.54
พื้นที่ป่าไม้	6,188,083	6,283,648	- 95,565	- 1.52
พื้นที่แหล่งน้ำ	894,971	865,648	29,323	3.39
น้ำธรรมชาติ	421,935	410,523	11,412	2.78
น้ำที่สร้างขึ้น	473,036	455,125	17,911	3.94
พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	1,845,937	1,797,831	48,106	2.68
ตัวเมืองและย่านการค้า	142,455	140,827	1,628	1.16
สถานที่ราชการและสถาบัน	246,279	235,326	10,953	4.65
นันทนาการ	77,178	73,281	3,897	5.32
สิ่งก่อสร้าง	1,376,190	1,344,624	31,566	2.35
สุสาน ป่าช้า	3,835	3,773	62	1.64
พื้นที่อุตสาหกรรม	95,340	73,117	22,223	30.39
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,130,689	1,193,037	- 62,348	- 5.23
พื้นที่ว่าง	139,630	84,628	55,002	64.99
รวม	32,323,870	32,323,870	-	-

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการคำนวณของกลุ่มจังหวัดฯ

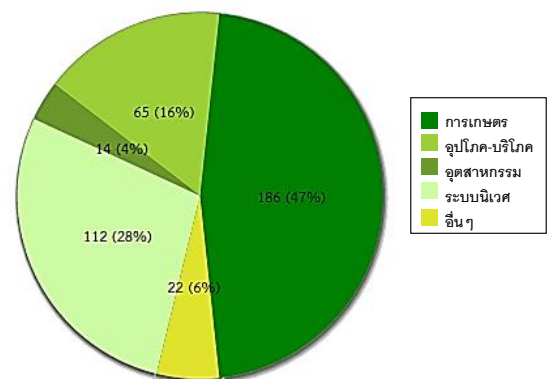
สำหรับพื้นที่ป่าไม้ ช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2558 มีการเปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. 2554 จำนวน 6,283,648 ไร่ ลดลงเหลือจำนวน 6,188,083 ไร่ ในปี พ.ศ. 2558 โดยลดลงไปจำนวน 95,565 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.52 และเมื่อเทียบสัดส่วนของพื้นที่กลุ่มจังหวัดแล้วพบว่า สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้คิดเป็นร้อยละ 19 ปรากฏตามกราฟที่ 32 ข้างท้ายนี้

ปริมาณน้ำต้นทุน จากข้อมูลของกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอต่อความต้องการใช้ในแต่ละปี ทั้งนี้ **ความต้องการใช้น้ำของกลุ่มจังหวัดส่วนใหญ่เป็นความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 47 ของความต้องการใช้น้ำทั้งหมด** ปรากฏตามกราฟที่ 33 และกราฟที่ 34 ข้างท้ายนี้

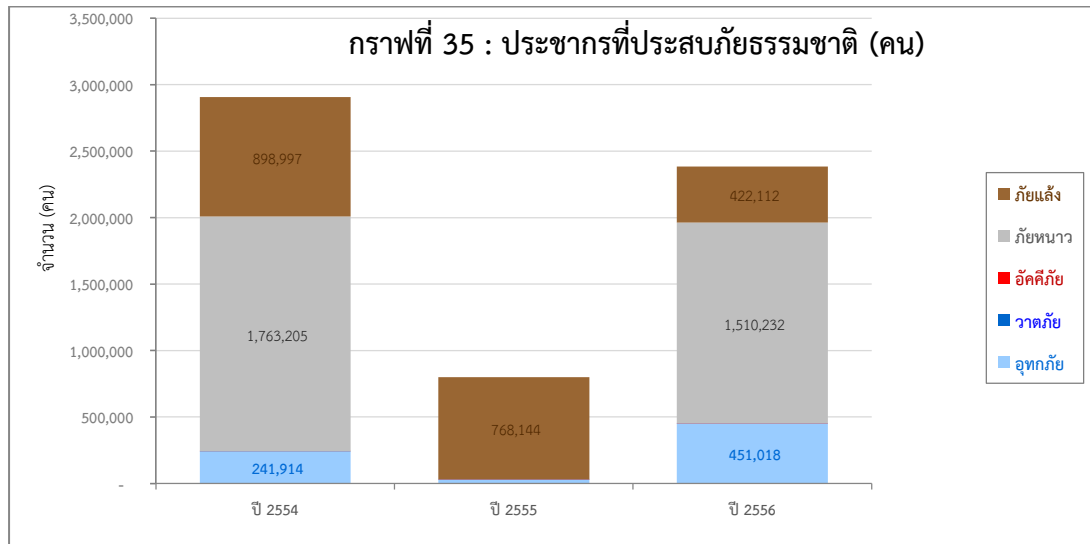

กราฟที่ 34 : สัดส่วนความต้องการใช้น้ำในฤดูแล้งปีเพาะปลูก 2557/58 (ล้าน ลบ.ม.)

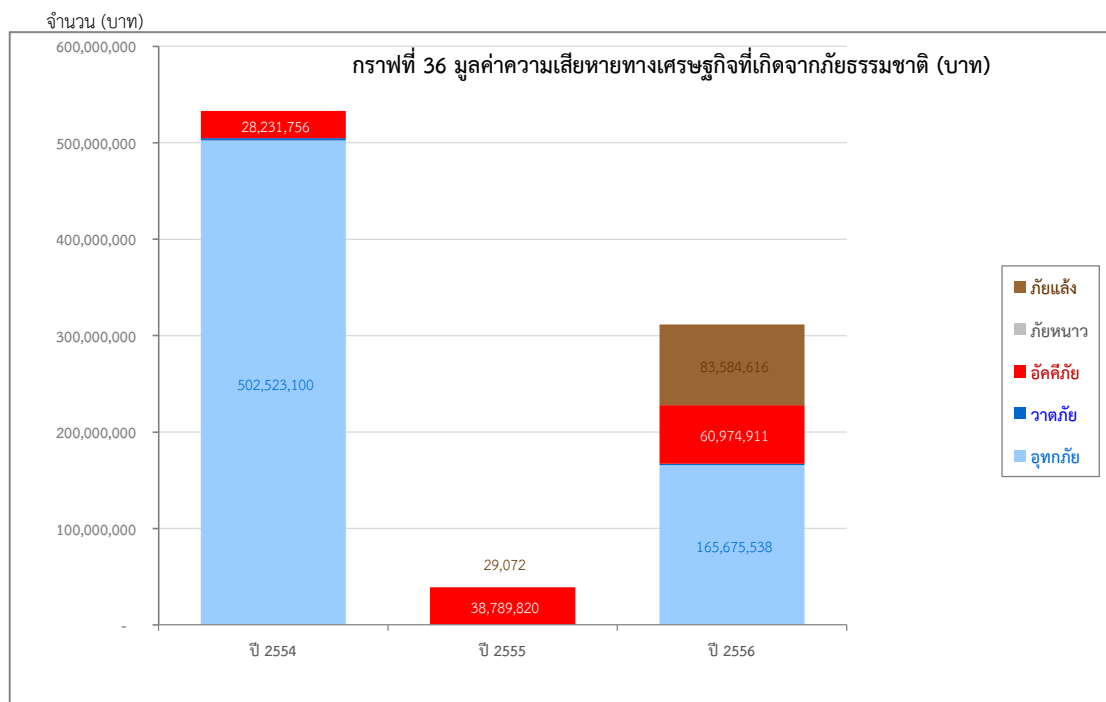

(2) ภัยธรรมชาติ

จากข้อมูลของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย และข้อมูลจากโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย ภัยหนาว เป็นภัยธรรมชาติที่ประชาชนต้องประสบมากในทุกปี โดยมีจำนวนผู้ประสบภัย 1,510,232 คน รองลงมาคือ อุทกภัย 451,018 คน และภัยแล้ง 422,112 คน ปรากฏตามกราฟที่ 35 ข้างทำยนี้

มูลค่าความเสียหาย ในปี 2556 มีมูลค่าความเสียหายจากอุทกภัย 165 ล้านบาท และจากภัยแล้ง 83 ล้านบาท ปรากฏตามกราฟที่ 36 ข้างทำยนี้

จากข้อมูลแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) พ.ศ. 2558 ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 5 นครราชสีมา ได้จัดทำข้อมูลการเกิดภัยธรรมชาติเป็นเชิงพื้นที่ ดังนี้

สถิติการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มในกลุ่มจังหวัดฯ ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2557 พบว่ามีจำนวนการเกิดเพิ่มขึ้นมากในปี พ.ศ. 2556 แต่ลดลงมากในปี พ.ศ. 2557 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่าจังหวัดนครราชสีมาเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มบ่อยที่สุด แต่มีจำนวนครัวเรือนที่ประสบภัยน้อยกว่าเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น และผู้เสียชีวิตไม่มีหรือน้อยกว่าจังหวัดอื่น คาดการณ์ว่าเหตุอุทกภัยฯ อาจจะไม่รุนแรงเมื่อเทียบกับจังหวัดชัยภูมิ ถึงแม้จะเกิดภัยน้อยกว่าจังหวัดนครราชสีมา แต่จำนวนครัวเรือน และมูลค่าความเสียหายมีมากปรากฏตามตารางที่ 73 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 73 : สถิติการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

ปี พ.ศ.	จังหวัดที่เกิดภัย	จำนวนครั้งที่เกิด (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
2555	นครราชสีมา	29	-	43,860	-	-	41,881,450
	ชัยภูมิ	9	12	93,376	9	-	43,100,000
	บุรีรัมย์	1	2	7,532	5	-	248,500
	สุรินทร์	1	1	2,820	-	-	230,000
	กลุ่มจังหวัด	40	15	248,588	14	-	85,459,950
2556	นครราชสีมา	36	32	91,114	8	1	27,664,950
	ชัยภูมิ	24	16	104,230	2	-	53,546,320
	บุรีรัมย์	1	22	81,888	-	-	2,882,000
	สุรินทร์	1	17	252,780	17	-	535,670,372
	กลุ่มจังหวัด	62	87	530,012	27	1	619,763,571
2557	นครราชสีมา	14	9	1,127	-	-	-
	ชัยภูมิ	3	2	1,252	-	-	4,862,000
	บุรีรัมย์	1	2	1,912	10	-	425,000
	สุรินทร์	-	-	-	-	-	-
	กลุ่มจังหวัด	18	13	4,291	10	-	5,287,000

ที่มา : แผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) พ.ศ. 2558 ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 5 นครราชสีมา

สถิติการเกิดภัยแล้งถล่มในกลุ่มจังหวัดฯ ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2557 พบว่ามีจำนวนการเกิดเพิ่มขึ้นมากในปี พ.ศ. 2556 แต่ลดลงมากในปี พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม จังหวัดนครราชสีมาเกิดภัยแล้งบ่อยที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ใหญ่และภูมิประเทศหลากหลาย และพบว่าจังหวัดชัยภูมิมีครัวเรือนที่ประสบภัยมากที่สุด ปรากฏตามตารางที่ 74 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 74 : สถิติเกิดภัยแล้งในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

ปี พ.ศ.	จังหวัดที่เกิดภัย	จำนวนครั้งที่เกิด (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่เกษตรเสียหาย (ไร่)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
2555	นครราชสีมา	32	32	284,968	73,326	6,000
	ชัยภูมิ	1	16	172,714	51,480	12,000,000
	บุรีรัมย์	1	23	227,745	-	-
	สุรินทร์	1	1	3,065	-	3,590,000
	กลุ่มจังหวัด	36	72	688,492	124,806	15,650,000
2556	นครราชสีมา	52	29	144,341	866,189	170,924,340
	ชัยภูมิ	20	16	458,891	-	-
	บุรีรัมย์	1	23	169,432	-	-
	สุรินทร์	1	17	252,780	139,727	3,104,600
	กลุ่มจังหวัด	74	85	1,016,444	1,005,916	174,028,940
2557	นครราชสีมา	25	25	48,548	2,769,288	161,650,960
	ชัยภูมิ	17	16	354,838	-	55,141,300
	บุรีรัมย์	1	7	64,636	-	-
	สุรินทร์	1	5	16,413	-	250,000
	กลุ่มจังหวัด	44	53	484,435	2,769,288	217,042,260

ที่มา : แผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) พ.ศ. 2558
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 5 นครราชสีมา

สถิติการเกิดวาตภัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2557 มีจำนวนการเกิดเพิ่มขึ้นและลดลงไม่คงที่ สร้างมูลค่าความเสียหายให้กับกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมาก การเกิดวาตภัยมีจำนวนบ่อยครั้งเมื่อเทียบกับการเกิดอุทกภัย ดินโคลนถล่ม และภัยแล้ง โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ที่ความถี่ในการเกิดบ่อยมาก ปรากฏตามตารางที่ 75 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 75 : สถิติการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

ปี พ.ศ.	จังหวัดที่เกิดภัย	จำนวนครั้งที่เกิด (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครุฑเรือนที่ประสบภัย (ครุฑเรือน)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
2555	นครราชสีมา	301	28	372	-	-	20,130,932,
	ชัยภูมิ	42	26	1,743	-	-	2,139,245
	บุรีรัมย์	92	23	4,772	-	-	18,127,508
	สุรินทร์	108	10	2,524	-	-	3,370,200
	กลุ่มจังหวัด	543	77	9,411	-	-	43,767,445
2556	นครราชสีมา	20	13	444	-	-	584,350
	ชัยภูมิ	64	15	1,176	-	-	640,250
	บุรีรัมย์	70	23	1,978	-	-	5,838,621
	สุรินทร์	110	27	2,418	-	-	3,983,909
	กลุ่มจังหวัด	264	68	6,026	-	-	11,047,148
2557	นครราชสีมา	262	-	3,416	-	-	18,630,280
	ชัยภูมิ	26	15	4,255	-	-	6,043,654
	บุรีรัมย์	52	23	2,204	-	-	4,159,839
	สุรินทร์	117	16	4,175	-	-	1,773,000
	กลุ่มจังหวัด	457	54	14,050	-	-	30,606,773

ที่มา : แผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) พ.ศ. 2558

ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 5 นครราชสีมา

สถิติการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2557 มีแนวโน้มจำนวนการเกิดลดลง ทำให้พื้นที่ประสบภัย จำนวนครุฑเรือน และมูลค่าความเสียหายลดลงด้วย รวมทั้งจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตก็น้อยลงเช่นกัน เนื่องจากการรณรงค์ด้านความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการอบรม และซักซ้อมแผนการป้องกัน และแผนการช่วยเหลือด้านอุบัติเหตุทุกปี ปรากฏตามตารางที่ 76 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 76 : สถิติการเกิดอัคคีภัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

ปี พ.ศ.	จังหวัดที่เกิดภัย	จำนวนครั้งที่เกิด (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
2555	นครราชสีมา	119	27	101	2	3	22,839,089
	ชัยภูมิ	38	12	53	-	-	3,436,300
	บุรีรัมย์	42	10	50	-	-	20,690,982
	สุรินทร์	65	17	68	3	6	29,287,000
	กลุ่มจังหวัด	264	66	272	5	9	76,253,371
2556	นครราชสีมา	56	23	41	1	-	3,850,100
	ชัยภูมิ	37	25	89	-	-	4,093,000
	บุรีรัมย์	29	10	50	-	-	52,234,646
	สุรินทร์	43	24	50	-	-	1,075,899
	กลุ่มจังหวัด	165	62	230	1	-	61,253,645
2557	นครราชสีมา	64	24	73	-	-	6,745,883
	ชัยภูมิ	3	3	4	-	-	250,000
	บุรีรัมย์	1	1	2	-	-	1,011,280
	สุรินทร์	23	17	45	-	-	3,174,264
	กลุ่มจังหวัด	91	45	124	-	-	11,181,427

ที่มา : แผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) พ.ศ. 2558
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 5 นครราชสีมา

(3) สิ่งแวดล้อม

ขยะมูลฝอย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณขยะมูลฝอยในปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 2.26 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณขยะมูลฝอย จำนวน 2.43 ล้านตัน แต่จำนวนที่นำขยะกลับไปใช้น้อยลงจากปีก่อนที่มีจำนวน 252,195 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 10.37 ปี ส่วนปี พ.ศ. 2557 มีจำนวน 182,979 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 8.09

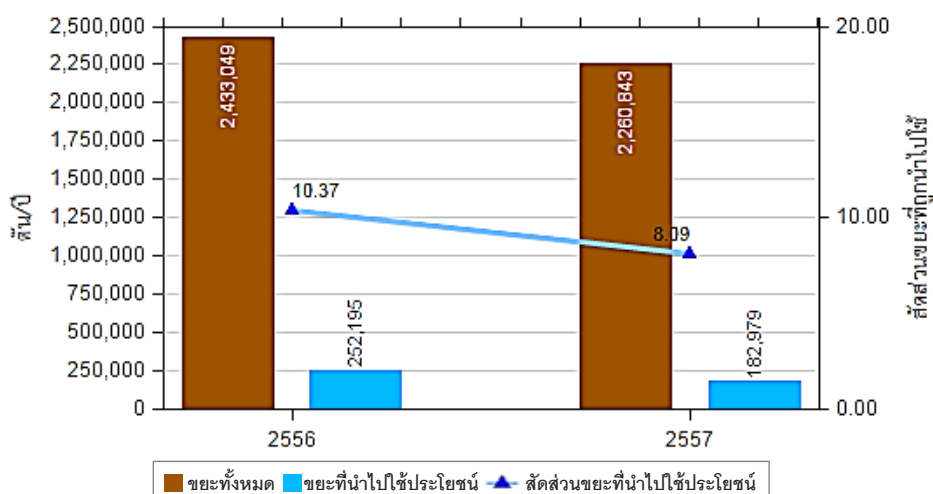
เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดนครราชสีมาปริมาณขยะมูลฝอยมากที่สุด รองลงมา เป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และชัยภูมิ ตามลำดับ แต่จังหวัดที่มีการนำขยะกลับมาใช้มากที่สุดคือ จังหวัดชัยภูมิ โดยมีสัดส่วนขยะที่นำกลับไปใช้มากถึงร้อยละ 22.78 ปรากฏตามตารางที่ 77 และกราฟที่ 37 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 77 : แสดงปริมาณขยะมูลฝอยแยกรายจังหวัด

ปริมาณขยะ แยกรายจังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอย พ.ศ. 2556			ปริมาณขยะมูลฝอย พ.ศ. 2557		
	ขยะทั้งหมด (ตัน/ปี)	ขยะที่นำไปใช้ ประโยชน์(ตัน/ ปี)	สัดส่วนขยะ ที่ถูกนำไปใช้ (ร้อยละ)	ขยะทั้งหมด (ตัน/ปี)	ขยะที่นำไปใช้ ประโยชน์ (ตัน/ปี)	สัดส่วนขยะที่ ถูกนำไปใช้ (ร้อยละ)
กลุ่มจังหวัด ฯ	2,433,049	252,195	10.37	2,260,843	182,979	8.09
จังหวัด นครราชสีมา	982,760	102,193	10.40	826,451	24,700	2.99
จังหวัดชัยภูมิ	400,091	105,236	26.30	391,308	89,151	22.78
จังหวัดบุรีรัมย์	574,907	34,565	6.01	566,988	56,307	9.93
จังหวัดสุรินทร์	475,290	10,203	2.15	476,096	12,822	2.69

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย

กราฟที่ 37 : ปริมาณขยะมูลฝอยของกลุ่มจังหวัด

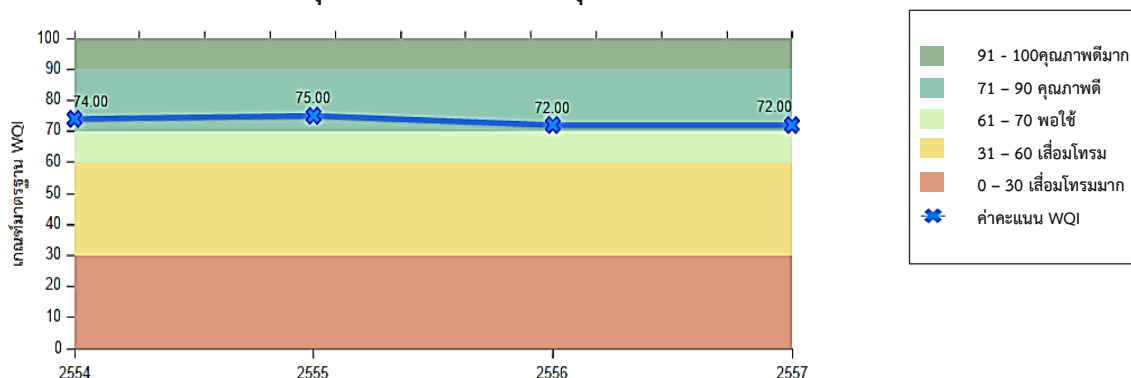
คุณภาพน้ำผิวดิน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีคุณภาพน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาแยกรายจังหวัดพบว่า จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์มีคุณภาพดี สำหรับจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชัยภูมิมียังมีคุณภาพพอใช้ ควรมีมาตรการเฝ้าระวังไม่ให้คุณภาพน้ำลดต่ำกว่าปัจจุบัน ปรากฏตารางที่ 78 และกราฟที่ 38 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 78 : แสดงคุณภาพน้ำผิวดินแยกรายจังหวัด

ปี พ.ศ.	เกณฑ์มาตรฐาน WOI				
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด
2554	69	65	81	81	74
2555	69	66	81	83	75
2556	65	68	74	80	72
2557	67	62	79	81	72

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย

กราฟที่ 38 : คุณภาพน้ำผิวดินของกลุ่มจังหวัด

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยในปี พ.ศ. 2556 มีการปล่อยก๊าซฯ ประมาณ 9 ล้าน ตัน คิดเป็นอัตราการปล่อยก๊าซฯ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด เท่ากับ 31.46 ตัน/ล้านบาท แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้วพบว่า ช่วงปี พ.ศ. 2553 – 2556 จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชัยภูมิ มีแนวโน้มของการปล่อยก๊าซฯ ลดลง จึงทำให้ภาพรวมทั้งกลุ่มจังหวัดฯ มีการปล่อยก๊าซฯ ลดลงไปด้วยปรากฏตามตารางที่ 79 - 80 และกราฟที่ 39 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 79 : แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแยกรายจังหวัด

ปี พ.ศ.	ปริมาณ (พันตัน/ปี)				
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด
2554	7,933	4,389	1,790	869	14,982
2555	5,307	1,729	1,876	1,376	10,288
2556	6,620	1,547	1,650	1,109	10,927
2557	4,618	1,402	1,820	1,124	8,965

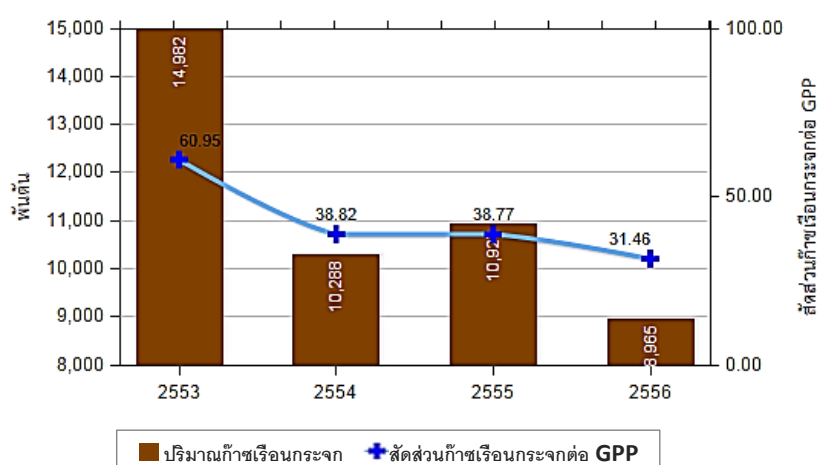
ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 80 : แสดงสัดส่วนก๊าซเรือนกระจกต่อ GPP แยกรายจังหวัด

ปี พ.ศ.	สัดส่วนก๊าซเรือนกระจกต่อ GPP (ตัน/ล้านบาท)				
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด
2554	58.21	143.04	41.75	24.16	60.95
2555	35.97	51.61	41.15	35.83	38.82
2556	41.75	44.08	34.93	27.10	38.77
2557	29.14	39.61	37.14	26.71	31.46

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย

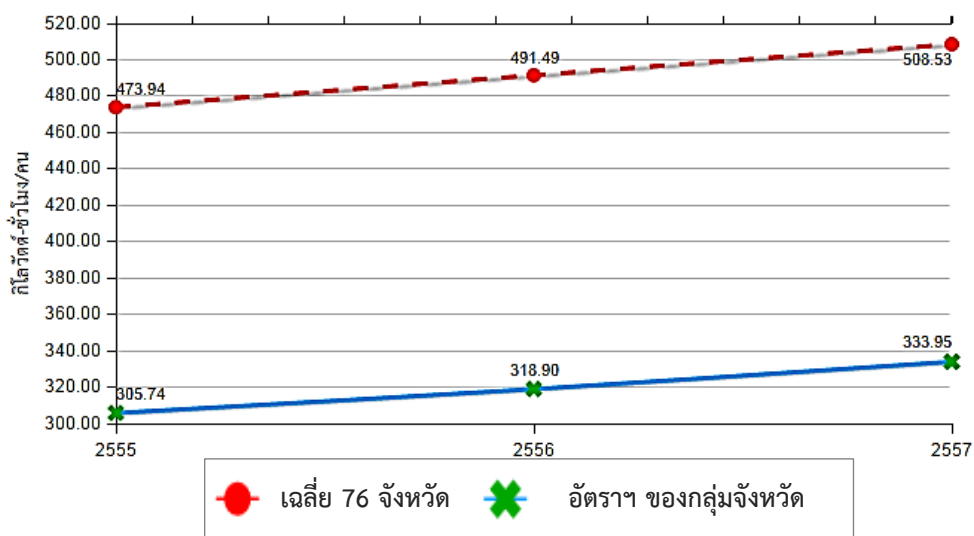
กราฟที่ 39 : การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของกลุ่มจังหวัด

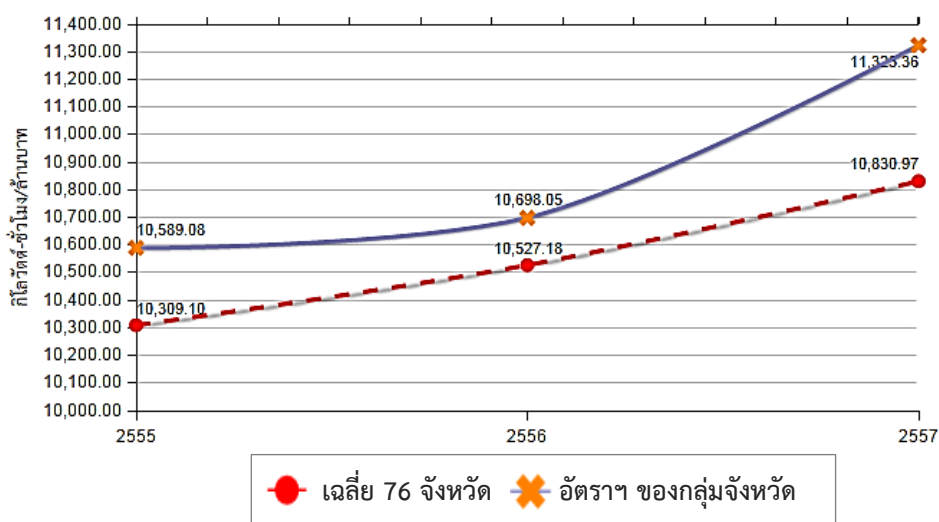
(4) การใช้พลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิง

อัตราการใช้ไฟฟ้า อัตราการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ 333.95 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อคน ส่วนในภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนมีอัตราการใช้ไฟฟ้าต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดอยู่ที่ 11,325.36 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 5.86 (ข้อมูลจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง และสำนักงานสถิติแห่งชาติ และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย) ปรากฏตามกราฟที่ 40 และกราฟที่ 41 ข้างทำนองนี้

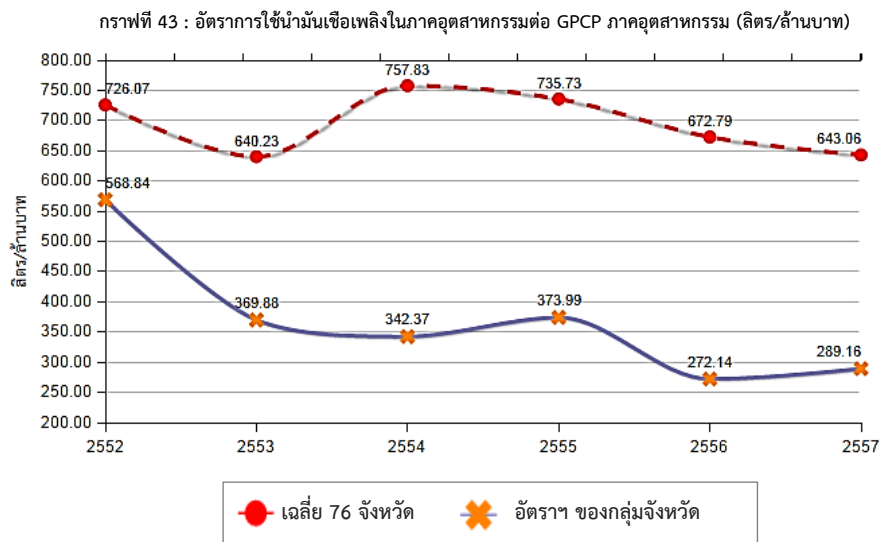
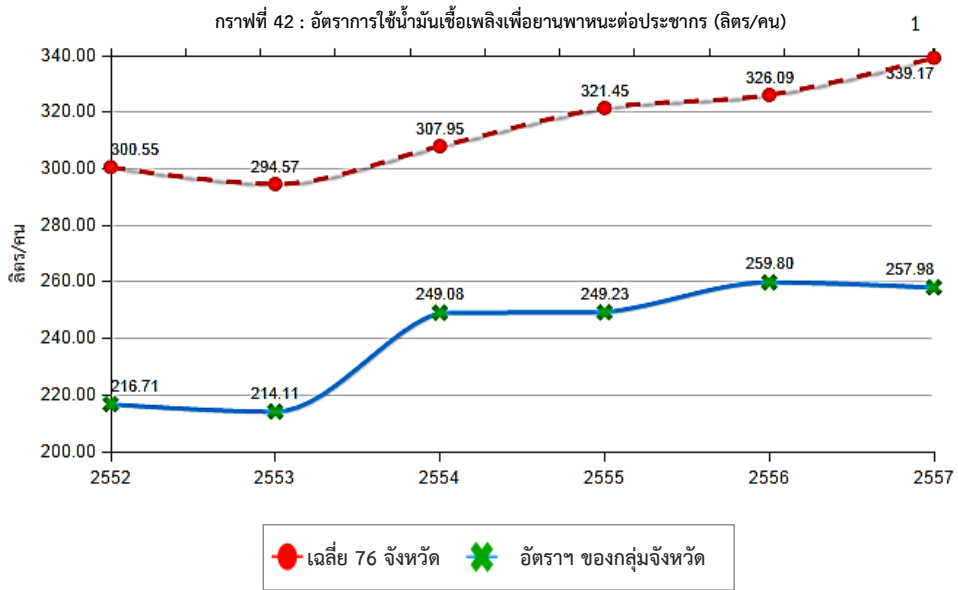
กราฟที่ 40 : อัตราการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร (กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน)

กราฟที่ 41 : อัตราการใช้ไฟฟ้าในภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPCP (กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท)

อัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ขยับลดลงในปี พ.ศ. 2557 อยู่ที่ 257.98 ลิตรต่อคน ส่วนในภาคอุตสาหกรรมใช้น้ำมันเชื้อเพลิงต่อ GPCP ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง แต่ปรับลดลงในปี 2557 มีอัตราการใช้ อยู่ที่ 289.16 ลิตรต่อล้านบาท (ข้อมูลจากกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน และโครงการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกระทรวงมหาดไทย) ปรากฏตามกราฟที่ 42 และกราฟที่ 43 ข้างทำยนี้

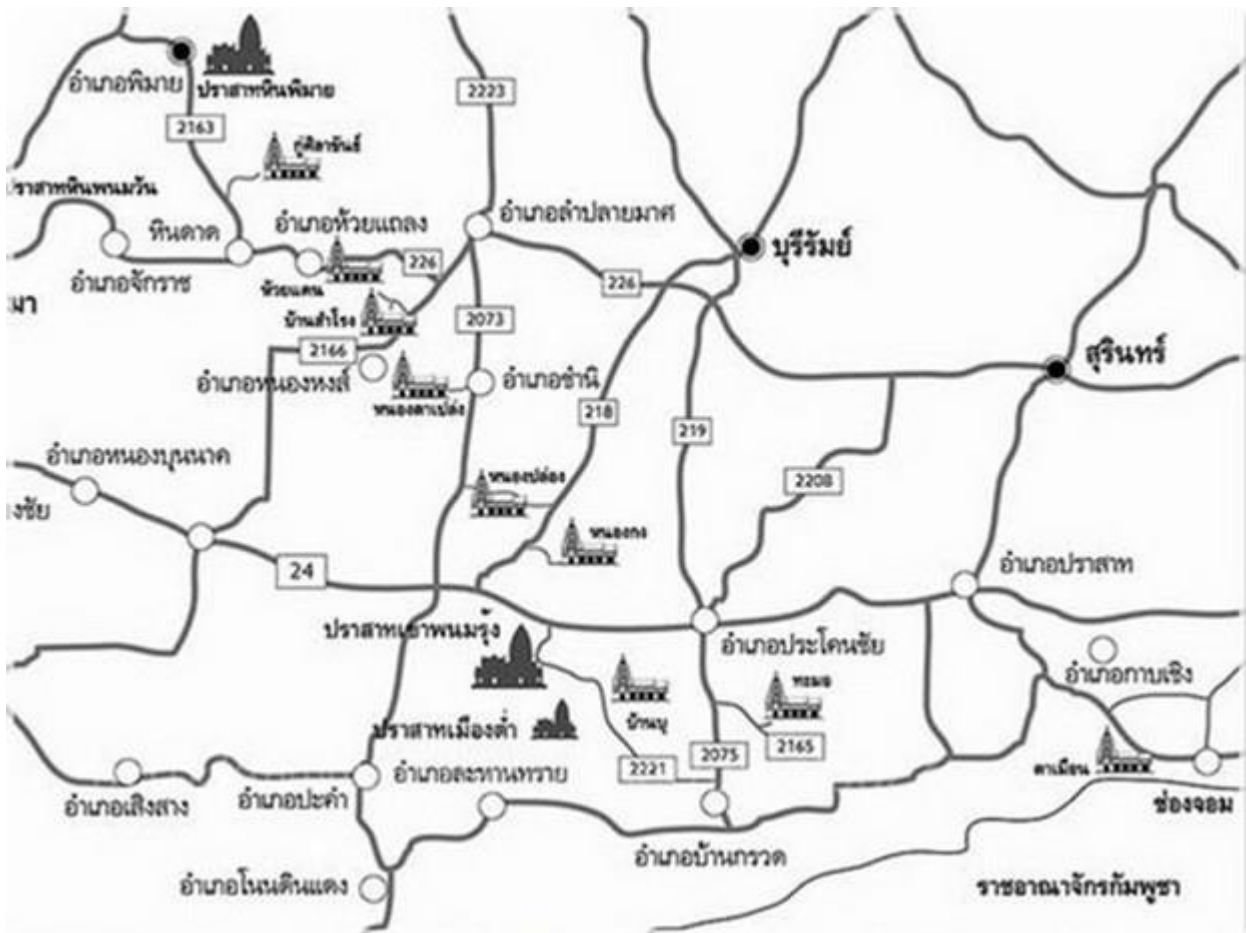

2.4 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชนเชิงพื้นที่

จากรายงานการสัมมนา การพัฒนาขีดความสามารถการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 โดยศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สถาบันยุทธศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ประจำปี พ.ศ. 2558 ได้รวบรวมประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดฯ และจังหวัดในกลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) โดยมีประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ดังนี้

1) ความต้องการเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

1.1) การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวตามอารยธรรมขอมภายในกลุ่มจังหวัด เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและความเชื่อ แหล่งท่องเที่ยวสันตนาการและบันเทิง แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและมรดกโลก โดยมีความโดดเด่นเกี่ยวกับอารยธรรมขอม ที่เป็นเอกลักษณ์ในกลุ่มจังหวัด สามารถเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด

ภาพที่ 1 : แสดงเส้นทางการท่องเที่ยวตามรอยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (เส้นทางราชมรรคา)

1.2 การเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด จากข้อมูลที่ผู้ประกอบการเข้าไปลงทุนในจังหวัดเสียมเรียบ กลุ่มจังหวัดควรมีการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว ระหว่าง 2 ประเทศ โดยเดินทางด้วยรถไฟตู้นอนที่สร้างปรับปรุงเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะระหว่างจังหวัด และเดินทางด้วยรถยนต์ไปจังหวัดเสียมเรียบ โดยนำจุดเด่นของจังหวัดสุรินทร์ คือ ช้าง เข้ามาประชาสัมพันธ์ และมีการใช้รถไฟโบราณชนิดเครื่องจักรไอน้ำ วิ่งจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ถึง จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น

1.3 การเชื่อมโยงเส้นทางตามรอยทัพ รัชกาลที่ 1 ในสมัยกรุงธนบุรี ที่กองทัพของพระยาอภัยรณฤทธิ์ และพระยาอนุชิตราชาในการสงครามกับล้านนาและประเทศกัมพูชา ในคราวสงครามตีเมืองเวียงจันทน์ มีการอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานที่กรุงรัตนโกสินทร์ และในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ยกให้เมืองนครราชสีมา มีฐานะเป็นเมืองขึ้นเอกกำกับตรวจตราเมืองประเทศราช 3 เมือง คือ เวียงจันทน์ นครพนม จำปาสัก ให้รวมทั้งปกครองหัวเมืองเขมรได้ และมีการสร้างอนุสาวรีย์ยกย่องรัชกาลที่ 1 ณ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นเส้นทางประวัติศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด

1.4 การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยววิบูลบุรุษและวีรสตรีในทุกจังหวัด พบว่ากลุ่มจังหวัดมีวิบูลบุรุษและวีรสตรีที่สำคัญในแต่ละจังหวัด ที่ปกป้องการรุกรานจากข้าศึกกรุกรานจากข้าศึกศัตรูจนได้รับชัยชนะ สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดได้ โดยแต่ละจังหวัดมีการสร้างอนุสาวรีย์เชิดชูเกียรติให้ผู้กล้า ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล) จังหวัดชัยภูมิ พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จังหวัดบุรีรัมย์ และอนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีณรงค์จางวาง (ปุม) จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งแต่ละจังหวัดมีการจัดงานเฉลิมฉลองเป็นประจำทุกปี

2) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา

2.1 การส่งเสริมอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์รวมข้าวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Rice Center) เพราะจังหวัดนครราชสีมา มีผลผลิตข้าวจำนวนมาก โดยผลผลิตข้าวนาปีจังหวัดนครราชสีมา ปี 2557 มีจำนวน 1.64 ล้านตัน (ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2558) และมีการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีเป็นจำนวนมาก จึงต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมข้าว เป็นศูนย์รวมข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 การสร้างถนนประวัติศาสตร์ของเมืองโคราช (นครราชสีมา) ช่วงกลางวันจังหวัดนครราชสีมาที่ถือเป็นเมืองใหญ่มีรถจำนวนมาก แต่กลางวันเงียบสงบหากมีการสร้างถนนประวัติศาสตร์เมืองโคราช มีถนนคนเดินที่มีการเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ ร้านค้าเก่าๆ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งควรใช้สถานที่จัดตั้งบริเวณประตูชัยอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี

3) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดชัยภูมิ

3.1 โครงการศึกษาความเหมาะสมของการก่อสร้างทางรถไฟ 2 สายทาง (เส้นทางที่ 1 สายจัตุรัส-ชัยภูมิ-หนองบัวลำภู-เลย และเส้นทางที่ 2 สายลำานารายณ์-เพชรบูรณ์-เลย-หนองบัวลำภู) โดยการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ได้ว่าจ้างที่ปรึกษา เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการก่อสร้างทางรถไฟ 2 สายทาง จากการประชุมภาคเอกชนในจังหวัดชัยภูมิ มีมติเห็นด้วยกับเส้นทางที่ 1 คือ โครงการก่อสร้างทางรถไฟ สายจัตุรัส-ชัยภูมิ-หนองบัวลำภู-เลย ที่ผ่าน 4 จังหวัด 15 อำเภอ ระยะทาง 333 กิโลเมตร ประชาชนได้รับประโยชน์จำนวนประมาณ 26 ล้านคน เส้นทางที่ผ่านจังหวัดชัยภูมิ ในด้านการขนส่งอุตสาหกรรม มีสินค้าสำคัญที่สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้ เช่น เหมืองแร่โปแตสที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ โรงงานแป้งมันขนาดใหญ่ที่อำเภอบำเหน็จณรงค์

อำเภอจตุรัส อำเภอเมืองชัยภูมิ ประมาณ 4 โรงงาน โรงงานน้ำตาลอย่างน้อย 3 โรงงาน เป็นต้น อีกทั้งเส้นทางดังกล่าวมีสภาพเป็นที่ราบ ไม่มีพื้นที่อุทยาน

3.2 โอกาสจากแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิเป็นแหล่งต้นน้ำหลายแห่ง ประมาณ 6 แห่ง ได้แก่ ต้นน้ำชี ลำน้ำพรม ลำห้วยสีลอง ลำปะทาว ลำต้นฉลู บึงละหาน ซึ่งบึงละหาน อำเภอจัตุรัส เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ สามารถใช้ประโยชน์จากน้ำเพื่อการเกษตรได้มากขึ้น

3.3 การเปิดเหมืองแร่โปแตส จังหวัดชัยภูมิ ในปี 2547 บริษัทเหมืองแร่โปแตสอาเซียน จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการยื่นคำขอประทานบัตรเหมืองแร่โปแตส พื้นที่รวมประมาณ 9,707 ไร่ ในเขตท้องถื่นตำบลบ้านตาล ตำบลบ้านเพชร และตำบลห้วยทะเล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถผลิตปุ๋ยโปแตสออกจำหน่ายได้ในต้นปี 2561 ซึ่งการเปิดเหมืองแร่โปแตสช่วยให้เกิดประโยชน์หลายด้าน เช่น ลดการพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศได้ถึงปีละ 9,000 ล้านบาท สามารถสร้างเสถียรภาพด้านราคาปุ๋ยให้ภาคเกษตรกรรมภายในประเทศ

4) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์

4.1 การยกระดับด้านการค้าชายแดนและจุดผ่อนปรนการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อพัฒนาโครงข่ายศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และเปิดเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ภายในจังหวัดและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ระยะทางจากจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูไปเสียมเรียบประมาณ 193 กิโลเมตร เป็นระยะทางที่ไกลกว่าด่านช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ ไปเสียมเรียบ ระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร และระยะทางจากด่านสะง่า จังหวัดสุรินทร์ ไปจังหวัดเสียมเรียบประมาณ 130 กิโลเมตร จุดเด่นของจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู คือ ถนนเรียบ ไม่มีภูเขา จึงเป็นความได้เปรียบด่านช่องจอมและด่านสะง่า

4.2 การยกระดับสนามบินบุรีรัมย์เป็นสนามบินศุลกากร จังหวัดบุรีรัมย์มีอาณาเขตติดต่อหลายจังหวัด เช่น สุรินทร์ มหาสารคาม นครราชสีมา ขอนแก่น และประเทศกัมพูชา ตั้งอยู่บน Gate way ระหว่างเขตประกอบการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกและท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี สู่อินโดจีน (จังหวัดมุกดาหาร) จังหวัดบุรีรัมย์มีสนามบินพาณิชย์ 1 แห่ง ตั้งอยู่อำเภอสตึก ห่างจากอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ประมาณ 30 กิโลเมตร มีจำนวนเครื่องบินรองรับได้ 12 เที่ยวบินต่อวัน จำนวนผู้โดยสารรองรับได้ 2,160 คนต่อวัน ปัจจุบันเปิดให้บริการทุกวันๆ ละ 2 เที่ยวบินขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการคลังและกรมศุลกากรในเรื่องเงื่อนไของค์ประกอบต่างๆ เกี่ยวกับสนามบิน ตลอดจนจรรยาบรรณและพื้นที่ที่เหมาะสม

จังหวัดบุรีรัมย์มีความโดดเด่นเรื่องการท่องเที่ยวด้านกีฬา ได้แก่ สนามฟุตบอลที่ได้มาตรฐานสากลและสนามแข่งรถยนต์สปอร์ตระดับมาตรฐานโลก (Chang International Circuit) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและนักแข่งรถมาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ และอำนวยความสะดวกให้นักกีฬาในการขนส่งอุปกรณ์ในการแข่งขัน โดยไม่ต้องผ่านพิธีศุลกากรที่สนามบินดอนเมือง หรือสุวรรณภูมิ ทำให้ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายในการขนส่งทางรถยนต์ จึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะยกระดับเป็นสนามบินศุลกากร เพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวต่อไป

4.3 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน 2 จังหวัด (จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์) ปัจจุบันมีการเพาะปลูกมันสำปะหลังจำนวนมาก และฝั่งกัมพูชาได้มีการนำเข้าเส้นมันจำนวนมากแบบทวีคูณ ผ่านชายแดนไทย เพื่อส่งออกไปประเทศจีน

4.4 รถไฟระหว่างจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ เพื่อลดปัญหาจราจรติดขัด จึงต้องการให้การส่งเสริมการใช้รถไฟมากขึ้น

5) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์

5.1 มีความต้องการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจแปรรูปสินค้าเกษตร โดยนำวัตถุดิบทางการเกษตรทั้งในพื้นที่จังหวัดและวัตถุดิบทางการเกษตรของประเทศกัมพูชา เช่น มันสำปะหลัง ยางพารา มาแปรรูปให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนสามารถสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร และองค์การส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการตลาด

5.2 ควรมีการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จากวัสดุเหลือจากโรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง เพื่อส่งออกไปประเทศกัมพูชา เนื่องจากจังหวัดสุรินทร์ได้ชื่อว่ามีหมู่บ้านเลี้ยงช้างที่ใหญ่ที่สุดในโลกจึงต้องการนำมูลช้าง มาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อนำไปใส่ในนาข้าว แล้วส่งเสริมข้าวอินทรีย์จากมูลช้าง

5.3 ต้องการให้มีการส่งเสริมการแปรรูปยางพาราให้มากขึ้น

การประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2558 ได้มีมติขอรับสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการเพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างถนน 4 ช่อง จราจร ทางหลวงหมายเลข 205 (นครราชสีมา-ชัยภูมิ) และทางหลวงหมายเลข 226 (นครราชสีมา-บุรีรัมย์) เพื่อลดปัญหาการจราจร เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ และรองรับการเติบโตของการทำอุตสาหกรรมเหมืองแร่โปแตส

นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้รวบรวมความปัญหาและต้องการของประชาชนเชิงพื้นที่ของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด จากการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นทุกภาคส่วน เวทีจังหวัดเคลื่อนที่ของจังหวัด สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ

- ความต้องการด้านแหล่งน้ำ เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ในกลุ่มจังหวัดประกอบการอาชีพเกษตรกรรม จึงต้องการแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร อีกทั้งต้องการให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค เพียงพอในทุกฤดูกาล

- ความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง โดยเฉพาะถนนสายรองที่เชื่อมโยงไปยังถนนสายหลัก จากเขตชนบทไปสู่เขตเมือง และเส้นทางคมนาคมในหมู่บ้าน การปรับปรุงสภาพผิวทางให้ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ เพื่อการขนส่งและกระจายสินค้าเกษตรด้วย การพัฒนาสนามบินในพื้นที่ เพื่อรองรับการเติบโตของเมืองและสนับสนุนการท่องเที่ยว

ระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อรองรับการขนส่งจากรถไฟทางคู่ และทางหลวงสายพิเศษที่จะเข้ามาในพื้นที่ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการแข่งขัน

- ความต้องการส่งเสริมทางด้านเกษตรกรรม การพัฒนาทักษะเกษตรกร การทำเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ การแปรรูปอาหารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้มีมาตรฐาน และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการผลิต ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพ การจัดหาช่องทางการตลาดเพื่อเป้าหมายการส่งออก

- แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงเชื่อมโยง มาตรการประชาสัมพันธ์ ต้องการให้มีการบริหารจัดการและพัฒนาด้านการบริการ พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

2) ด้านสังคม

- ปัญหาของเด็กและเยาวชน เช่น การติดยาเสพติด ติดเกมส์ การตั้งครุฑก่อนวัยอันควร ต้องการส่งเสริมด้านจริยธรรมและศาสนา การส่งเสริมด้านการศึกษา ระบบการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานเทียบเท่ากับโรงเรียนในเมือง กรุงเทพ หรือปริมณฑล การได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

- ความต้องการบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

- ความต้องการในด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ระบบกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ การคัดแยกขยะ การจัดทำบ่อบำบัดน้ำเสีย
 - การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
 - การปลูกจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) ด้านความมั่นคง
 - การสร้างความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สร้างจิตสำนึกในการรักชาติ
 - การปราบปรามยาเสพติด การค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ การบุกรุกทำลายป่าไม้

2.5 นโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ

ภาคเกษตร

- เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน
- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร
- ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ
- พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขัน

ภาคอุตสาหกรรม

- พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ

ภาคบริการ

- สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

2) พัฒนาผู้ประกอบการ/เศรษฐกิจชุมชน

- ยกกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากล
- พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกลุ่มประชาชน/เกษตรกรในชุมชน ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

3) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก

- สนับสนุนการเปิดเสรีทางการค้า
- สร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- 1) จัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- 2) วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยแบ่งตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

- การพัฒนาภาคเกษตร โดยการพัฒนาแหล่งน้ำ ขยายโอกาสการเข้าถึงพื้นที่ทำกิน เสริมสร้างความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร เร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตร
- การพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว โดยเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการให้เติบโตและสนับสนุนภาคการผลิต ส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาปัจจัยสนับสนุนภาคบริการและการท่องเที่ยว และปรับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

ส่วนที่ 6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ยุทธศาสตร์ข้าว
- ยุทธศาสตร์ด้านความรู้ และเทคโนโลยีการผลิตการเกษตร
- ยุทธศาสตร์การเพิ่มผลผลิตอ้อย
- ยุทธศาสตร์การเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง
- ยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมการเกษตร
- ยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถการค้าชายแดน
- ยุทธศาสตร์ด้านแหล่งท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ด้านการตลาดท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์โครงสร้างพื้นฐานและความเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์
- ยุทธศาสตร์ผลิตพลังงานทดแทน

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พัฒนาให้เป็นฐานการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง มาตรฐานปลอดภัยและอินทรีย์ และศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและเอทานอลของประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ อารยธรรมขอม วัฒนธรรมประเพณี แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับนานาชาติ

แนวทางการพัฒนา

1. เพิ่มศักยภาพการผลิตไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย

1.1. พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (ยโสธร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ศรีสะเกษ) ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง โดยการปรับกระบวนการผลิตให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย พร้อมทั้งยกระดับเกษตรอินทรีย์ และยกระดับการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ไทยให้เท่าเทียมและเป็นที่ยอมรับของตลาด

ต่างประเทศ พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต โดยการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมใหม่ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและการส่งออก จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งภายในและต่างประเทศ

2. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง

2.1. พัฒนาให้นครราชสีมาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร โดยสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรมอาหารของภาค สร้างเครือข่ายระหว่างภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาครัฐราชการ

2.2. ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหมในพื้นที่ขอนแก่น นครราชสีมา และสุรินทร์ กลุ่มผ้าฝ้ายย้อมครามในพื้นที่สกลนครสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค โดยการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบ และตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัยสร้างนวัตกรรมเพิ่มคุณค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ โดยยกระดับผู้ประกอบการและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

2.3. เพิ่มศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทนในพื้นที่ขอนแก่น กาฬสินธุ์ นครราชสีมา ชัยภูมิ อุบลราชธานี และให้เกิดความสมดุลระหว่างพืชอาหารและพืชพลังงาน โดยการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมที่ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชพลังงาน สนับสนุนการผลิตพลังงานทดแทนด้วยเทคโนโลยีที่ใช้งานง่าย พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพในภาคการผลิต ชุมชนและท้องถิ่นให้มากขึ้น

3. ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงประเพณีวัฒนธรรมอารยธรรมขอม ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และกีฬาสู่นานาชาติ

3.1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงประเพณีวัฒนธรรม และอารยธรรมขอมในพื้นที่จังหวัด บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา โดยเพิ่มนวัตกรรมบริการการท่องเที่ยวให้ตอบสนองความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวให้หลากหลาย ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถท่องเที่ยวได้ทั้งปี รวมทั้งพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่ายเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่เมืองรอง ชุมชนท้องถิ่น

4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.1. พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บ โดยการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณเก็บกักในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

4.2. พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำเลย ชี มูล และสร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) ขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร โดยพัฒนาระบบส่งน้ำและการกระจายน้ำให้นำไปใช้ประโยชน์ในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม

นโยบายรัฐบาล

ข้อ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ

ข้อ 6.4 ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย

ข้อ 6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย การสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ และเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชุมชน เน้นให้ความรู้ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่างๆ

ข้อ 6.8 แก้ไขปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ การขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล การจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด

ข้อ 6.16 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำ จนถึงปลายน้ำ โดยพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา ส่งเสริมการวิจัยเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ข้อ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

ข้อ 7.4 เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน

ข้อ 7.5 ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน

นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายของรัฐบาลที่มอบให้ดูแลกระทรวงเกษตรฯ ในปีงบประมาณ 2559 ทั้ง 6 ด้าน เป็นกรอบการดำเนินงาน ได้แก่ 1) ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ 2) ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ 3) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ 4) สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผล/แปรรูป/ส่งออกได้ 5) ป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และ 6) ปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ พร้อมทั้งเร่งรัดดำเนินการในเรื่องเร่งด่วน โดยมีนโยบายที่สอดคล้อง ดังนี้

1.การลดต้นทุนการผลิต

2.การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

3.การส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์เป็นโอกาสในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้กับเกษตรกร และผู้บริโภคจะได้บริโภคสินค้าที่มีความปลอดภัย

งานเพื่อความยั่งยืน ต้องเร่งผลักดันงานวิจัยสนับสนุนเพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ตรงตามความต้องการของตลาด การจัดโซนนิ่งการปลูกพืช มีผลผลิตที่ตรงกับความต้องการทั้งปริมาณและคุณภาพ จัดหาแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อ พัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็งรวมกลุ่มสมาชิกดูแลช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิต

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

1. สนับสนุนให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปทั้งด้านอาหารและพลังงานทดแทน

2. สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตที่เอื้อต่อการลงทุนภาคอุตสาหกรรม

3. สนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อการอยู่ร่วมกันในชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ดี
ยุทธศาสตร์ภาคของหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. การสร้างมาตรฐานและประสิทธิภาพของเกษตรกร และเกษตรกรปลอดภัย กรณี การเกษตรอินทรีย์ / ThaiGAP

2. การสร้างการค้าการลงทุนด้วยการรวมกลุ่ม (Cluster Development) กรณีเขตเศรษฐกิจพิเศษ
3. การสร้างบริการเชิงสร้างสรรค์ด้วยวัฒนธรรมอีสาน (Creative Service by Esan Culture)
4. การเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะ North South Corridor เลาะ ระเบียงอีสาน Esan Corridor

5. การพัฒนาเครือข่ายหอการค้าและเสริมสร้างความเข้มแข็งโดยเฉพาะ SMEs

6. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ

7. การส่งเสริมการศึกษา และการศึกษาแบบทวิภาคี

8. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะน้ำ Resource Management (water)

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์) ของหอการค้าไทย

1. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรประเภทข้าวหอมมะลิ ไหม และผลิตภัณฑ์จากไหม ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2. ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลเกษตร (มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด) เป็นพลังงานทดแทน

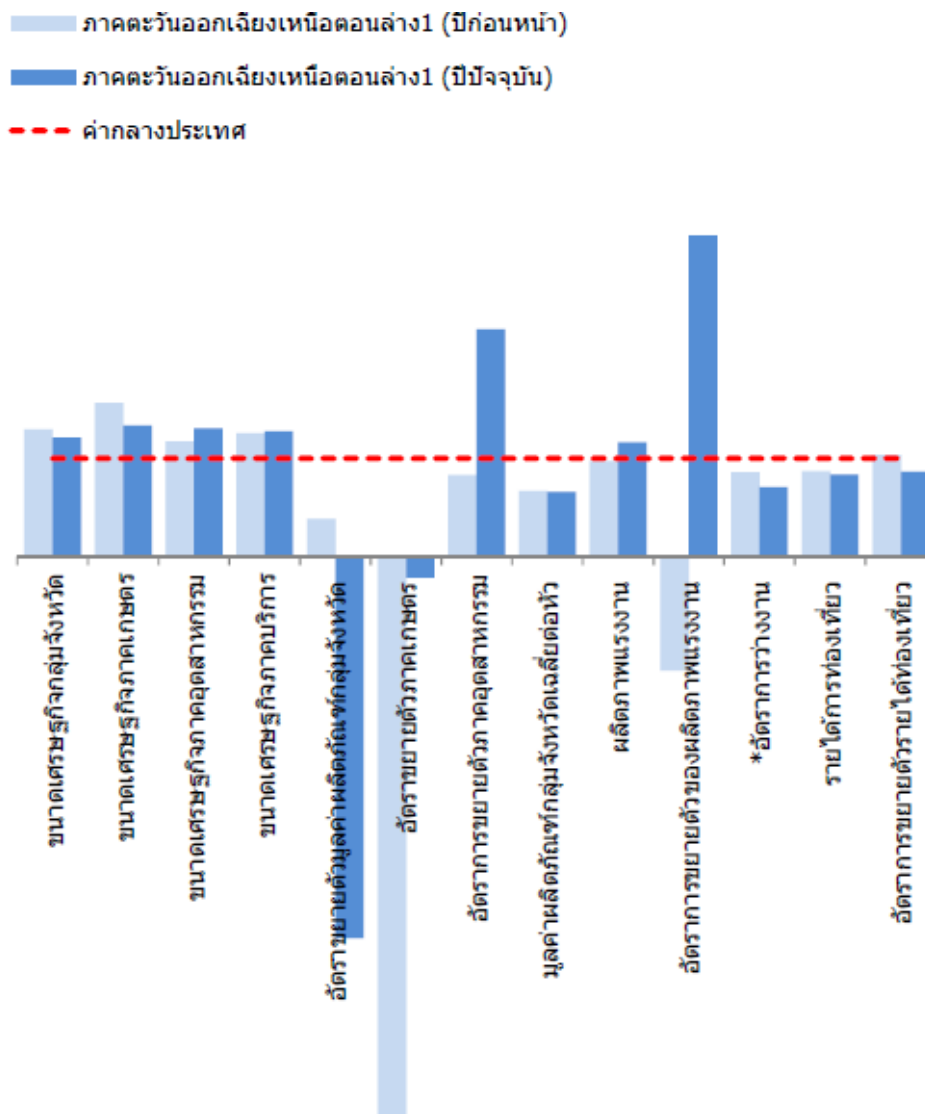
3. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และอารยธรรมขอม

4. พัฒนา และปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์

2.6 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้วิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ ได้แก่ ขนาดและอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ แรงงาน และการท่องเที่ยว ปรากฏตามข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนด ตามกราฟที่ 44 และตารางที่ 81 ข้างทำยนี้

กราฟที่ 44 : กราฟตัวชี้วัดการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ตารางที่ 81 : ข้อมูลประกอบกราฟตัวชี้วัดการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ตัวชี้วัด	ค่ากลางของประเทศ		ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1		หน่วย
	ปีก่อนหน้า (2556)	ปีปัจจุบัน (2557)	ปีก่อนหน้า (2556)	ปีปัจจุบัน (2557)	
ขนาดเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด	349,282	363,720	452,048	441,414	ล้านบาท
ขนาดเศรษฐกิจภาคเกษตร	74,312	72,792	116,434	97,274	ล้านบาท
ขนาดเศรษฐกิจสาขาอุตสาหกรรม	79,283	77,161	92,856	100,647	ล้านบาท
ขนาดเศรษฐกิจภาคการบริการ	192,846	191,230	242,758	243,493	ล้านบาท
อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์ กลุ่มจังหวัด	1.51	-0.26	0.58	-1.00	ร้อยละ
อัตราการขยายตัวภาคเกษตร	0.38	0.98	-3.11	-0.21	ร้อยละ
อัตราการขยายตัวสาขา อุตสาหกรรม	2.14	1.25	1.77	2.90	ร้อยละ
มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ย ต่อหัว	115,392	114,939	77,293	75,630	บาท/คน
ผลิตภาพแรงงาน	112,801	125,946	109,591	146,476	บาท/คน
อัตราการขยายตัวของผลิตภาพ แรงงาน	0.45	10.28	-0.52	33.66	ร้อยละ
อัตราการว่างงาน	0.83	0.75	0.95	1.04	ร้อยละ
รายได้การท่องเที่ยว	20,405	22,313	17,755	18,612	ล้านบาท
อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว	13.010	5.57	13.55	4.82	ร้อยละ

จากกราฟและข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า

1) ขนาดเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ใหญ่กว่าค่ากลางของประเทศ มีมูลค่า 441,414 ล้านบาท มากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีมูลค่า 363,720 ล้านบาท เนื่องจากเป็นแหล่งที่ตั้งของ อุตสาหกรรมและการบริการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีขยายการลงทุนนอกภาคเกษตรอย่างต่อเนื่องและมี แนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ส่วนการผลิตในภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากขาดแคลนน้ำ ส่งผลต่ออัตราการ ขยายตัวของผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดต่อหัวลดลงจากปีที่ผ่านมา รวมทั้งอัตราการว่างงาน ปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย ซึ่งเป็นภาวการณ์เปลี่ยนแปลงระยะสั้น ส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวลดลงจากปีก่อนหน้า เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมือง

2) ขนาดเศรษฐกิจภาคเกษตรมีขนาดใหญ่กว่าค่ากลางของประเทศ มีมูลค่า 97,274 ล้านบาท มีขนาด มากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีมูลค่า 72,792 ล้านบาท เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัด ฯ ประกอบ อาชีพเกษตรกรรม

3) ขนาดเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม มีมูลค่า 100,647 ล้านบาท มีขนาดมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีมูลค่า 77,161 ล้านบาท เนื่องจากเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมและการบริการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4) ขนาดเศรษฐกิจภาคการบริการ มีมูลค่า 243,493 ล้านบาท มีขนาดมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีมูลค่าเฉลี่ย 191,230 ล้านบาท เนื่องจากมีสถานบริการให้กับผู้เข้ามาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด ฯ เป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีคุณภาพในการบริการที่ดี

5) อัตราขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัด มีอัตราติดลบร้อยละ 1.00 มีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีอัตราติดลบร้อยละ 0.26

6) อัตราขยายตัวภาคเกษตร มีอัตราติดลบร้อยละ 0.21 มีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีอัตรา 0.98 เนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมอย่างต่อเนื่อง

7) อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม มีอัตราร้อยละ 2.90 ขยายตัวมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.25 เนื่องจากมีการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่มากขึ้น

8) มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว มีมูลค่า 75,630 บาท/คน/ปี น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีค่าเฉลี่ย 114,939 บาท/คน/ปี

9) ผลิตภาพแรงงาน มีมูลค่า 146,476 บาท/คน/ปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีมูลค่า 125,946 บาท/คน/ปี แสดงให้เห็นว่าแรงงานมีความสามารถในการผลิตสูง

10) อัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.04 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 0.75 และเมื่อเทียบกับปีก่อนมีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเข้ามาของแรงงานต่างด้าวที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับการศึกษาของประชากรมุ่งเน้นไปทางสายวิชาการมากกว่าสายอาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากกว่า

11) รายได้การท่องเที่ยว มีมูลค่า 18,612 ล้านบาท น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีมูลค่า 22,313 ล้านบาท

12) อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว ร้อยละ 4.82 น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีอัตราร้อยละ 5.57

จุดเน้นการพัฒนาที่กลุ่มจังหวัดควรให้ความสำคัญ

- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตรให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย
- ส่งเสริมการแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจร โดยพัฒนาอุตสาหกรรมกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น
- การบริหารจัดการน้ำ โดยจัดหาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ
- ส่งเสริมอาชีพ และพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการหารายได้จากภาคการเกษตรและภาคนอกเกษตร รวมทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประวัติศาสตร์และสินค้าชุมชน
- การสร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของกลุ่มได้แก่ ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและอารยธรรมขอม รวมทั้งใหม่ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะอาด สะดวกและความปลอดภัยได้มาตรฐานและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

2.7 SWOT การวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลของภาครัฐ เพื่อค้นหาจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ โอกาสที่จะดำเนินการได้ และข้อจำกัดหรืออุปสรรค ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในกลุ่มจังหวัด

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ป จ จ ย ภายใน	จุดแข็ง (Strengths) มีขนาดเศรษฐกิจที่มีค่ามากกว่าค่ากลางของประเทศ โดยเป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภาพแรงงานสูงกว่าค่ากลางของประเทศ มีแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน และการท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับนานาชาติ เช่น สนามแข่งรถมาตรฐานระดับโลกที่จังหวัดบุรีรัมย์ การแข่งขันวอลเลย์บอลระดับนานาชาติที่จังหวัดนครราชสีมา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถานที่มีประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม ที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน มีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ประเพณีอันโดดเด่น ภาษาท้องถิ่น ประชาชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการผลิตสาขาการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา (ด้านเกวียน) เครื่องจักสาน การถักทอผ้าไหม เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำสำคัญที่มีผลต่อวิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัด และภูมิภาค ได้แก่ ลุ่มน้ำลำตะคอง ลุ่มน้ำมูล ลุ่มน้ำลำปาว ลุ่มน้ำลำจันทรา ลุ่มน้ำลำเชียงไกร ลุ่มน้ำลำสะแกก ลุ่มน้ำชี สามารถกระจายไปสู่แหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่รองรับการผลิต ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม รวมทั้งการอุปโภค บริโภคตลอดปี มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด และเหมาะสมในการทำเกษตร เช่น การปลูกข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ฯลฯ ปศุสัตว์ โดยเฉพาะโคเนื้อ กระบือ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	จุดอ่อน (Weaknesses) อัตราขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัด มีค่าน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวต่ำ เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม มีรายได้น้อยและไม่แน่นอน ผลผลิตทางการเกษตรเพื่อใช้ในการบริโภคยังผ่านเกณฑ์มาตรฐานน้อย ประชากรมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การอพยพย้ายถิ่นของแรงงานภาคเกษตรกรรมเข้ามาทำงานในเมือง ทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ชุมชนแออัดในเมืองใหญ่ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ขาดระบบเชื่อมต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่ภาคการตลาดและอุตสาหกรรม ผลผลิตทางการเกษตรขาดการสนับสนุน และการเพิ่มมูลค่า การกระจายสินค้าตลาดรองรับ ยังขาดการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมและผลการวิจัยไปพัฒนากิจกรรมทางการเกษตร และอุตสาหกรรม เทคโนโลยีต่างๆ ยังคงต้องพึ่งพิงต่างประเทศ เส้นทางผ่านสู่ภาคอีสาน มีระยะทางยาว ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนค่อนข้างสูง การบริหารจัดการและการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่ยังขาดความพร้อม องค์กรความรู้ที่เท่าทันกับกระแสเปลี่ยนแปลง ขาดการนำระบบ(Zoning) มาใช้ประโยชน์ในการผลิตอย่างจริงจัง

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (Strengths) 9. มีแร่ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก เช่น เกลือหินโปแตส ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้มาก เช่น ปุ๋ยเคมี เกลืออุตสาหกรรม และเคมีภัณฑ์อื่นๆ 10. มีจุดผ่านแดนถาวร (ช่องจอม จังหวัดสุรินทร์) และจุดผ่อนปรนเพื่อนุชยธรรม (ช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์) เพื่อส่งเสริมการค้าชายแดน 11. มีความได้เปรียบทางด้านทรัพยากร เนื่องจากมีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานมาก สามารถเป็นแรงงานในการผลิตที่มีคุณภาพและปริมาณได้ในอนาคต 12. มีสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการ	จุดอ่อน (Weaknesses) 10. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบครบวงจร ยังไม่ได้มาตรฐาน แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดยังคงบริหารจัดการแบบต่างคนต่างทำ ขาดการวางแผนเชื่อมโยงเครือข่ายกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ และยังขาดการพัฒนาองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ระบบคมนาคมขนส่ง ส่งผลให้การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดยังไม่เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในกลุ่มนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง
ปัจจัยภายนอก	โอกาส (Opportunities) 1. การรวมกลุ่มกันของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) จะสร้างเอกภาพและอัตลักษณ์ของภูมิภาค ส่งผลให้เกิดเคลื่อนย้ายทุนและแรงงานอย่างเสรี 2. มีเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก (East – West Economic Corridor) ส่งผลให้การค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านมีโอกาสมากยิ่งขึ้น 3. มีโครงการพัฒนาภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในด้านโลจิสติกส์ลงในกลุ่มจังหวัด (รถไฟทางคู่ สายมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ สายถนนจิระ-ขอนแก่น รถไฟความเร็วสูงสายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา) 4. โครงการก่อสร้างมอเตอร์เวย์สายบางปะอิน-โคราช ระยะทาง 196 กิโลเมตร ทำให้การคมนาคม การขนส่งสะดวกยิ่งขึ้น 5. กระแสท่องเที่ยวในอนาคตได้ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อนุรักษ์ และประวัติศาสตร์ อารยธรรม สูงขึ้น ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับในระดับสากลทั้ง 3 ประเภท 6. ยุคสังคมออนไลน์ที่นักท่องเที่ยวแบ่งปันข้อมูลได้ตลอดเวลา เน้นการใช้งานผ่านแอปพลิเคชัน และเสาะหาข้อมูลการท่องเที่ยวทางเว็บไซต์	อุปสรรค (Threats) 1. ความผันผวนราคาสินค้าการเกษตร และสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัดมีคู่แข่งทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก 2. การใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของชาติตะวันตก เช่น มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าสำคัญ ประเภทสินค้าเกษตรแปรรูป 3. ผลกระทบจาก FTA , AEC ที่ทำให้เกิดการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีต้นทุนหรือค่าแรงงานต่ำกว่า 4. ปัญหาโลกร้อนทำให้เกิดภัยธรรมชาติ ปรากฏการณ์เอลนีโญ ลานินญา (น้ำท่วม ฝนแล้ง) มีผลต่อเสถียรภาพการผลิตภาคการเกษตร 5. โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกตามเมืองและด่านชายแดนยังไม่เอื้อต่อการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6. สินค้าราคาถูกจากประเทศจีนจะเข้ามาสู่ตลาดอินโดจีนมากขึ้น มีการแข่งขันสูง

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายนอก	โอกาส (Opportunities) 7. พฤติกรรมการบริโภค ของคนยุคปัจจุบัน เน้นไปที่ความสะดวกสบาย เพื่อสุขภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมปลอดภัย 8. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 มีแนวทางจะพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นฐานการผลิตข้าวหอมมะลิ คุณภาพสูง มาตรฐานปลอดภัยและอินทรีย์ และศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและเอทานอลของประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ อารยธรรมขอม วัฒนธรรมประเพณี แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับนานาชาติ	อุปสรรค (Threats)

การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับปัจจัยภายในและภายนอก

จากการวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยยึดประเด็นที่เป็นศักยภาพและปัญหาสำคัญที่ปรากฏตามตัวชี้วัด และนำมาสนับสนุนการวิเคราะห์ SWOT เพื่อให้เชื่อมโยงไปสู่ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ ได้ ดังนี้

ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก Strength & Opportunity (SO) 1) ขนาดเศรษฐกิจที่มากกว่าค่ากลางของประเทศ โดยเป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม สามารถเชื่อมโยงสินค้าการลงทุนไปสู่ประเทศอินโดจีน ตามเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ ตะวันตก-ตะวันออก : ถนน EWEC 2) แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งเชิงนิเวศน์ อารยธรรม ขอมโบราณ วัฒนธรรมประเพณี ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สามารถสนองต่อกระแสการท่องเที่ยวในปัจจุบัน 3) จุดผ่านแดนถาวร (ช่องจอม จังหวัดสุรินทร์) และ จุดผ่อนปรนเพื่อนุชชธรรม (ช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์) จะเป็นช่องทางในการ ส่งเสริมการค้าชายแดน และเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านมายังกลุ่มจังหวัด	ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข Weakness & Opportunity (WO) 1) พฤติกรรมการบริโภค ของคนยุคปัจจุบัน เน้นอาหารเพื่อสุขภาพและปลอดภัย แต่ผลผลิตทางการเกษตรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานหรือปลอดภัยยังมีน้อย 2) การรวมกลุ่มกันของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ส่งผลให้เกิดเคลื่อนย้ายทุนและแรงงานอย่างเสรี ทำให้งานใช้แรงงานส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ เนื่องจากค่าแรงต่ำกว่าให้เกิดปัญหาอัตราว่างงานภายในกลุ่มจังหวัดฯ สูงขึ้น 3) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันตก-ตะวันออก (East – West Economic Corridor) ส่งผลให้การค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านมีโอกาสมากยิ่งขึ้น แต่ยังไม่มียระบบที่จะเชื่อมต่อ

ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก Strength & Opportunity (SO) 4) ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ระยะ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 มีแนวทางจะพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น ฐานการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง มาตรฐานปลอดภัยและ อินทรีย์ และศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและ เอทานอลของประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทาง โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ อารยธรรมขอม วัฒนธรรม ประเพณี แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา ระดับนานาชาติ ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาเป็น Food Valley ได้ถูกประกาศเป็นนโยบายระดับประเทศ	ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข Weakness & Opportunity (WO) 4) ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ระยะ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 มีแนวทางจะพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น ฐานการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง มาตรฐานปลอดภัยและ อินทรีย์ และศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและเอทา นอลของประเทศ แต่ปัญหาโลกร้อนทำให้เกิดภัยธรรมชาติ (น้ำ ท่วม ฝนแล้ง) ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการผลิตสินค้าเกษตร 5) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก (East – West Economic Corridor) ส่งผลให้การค้าการลงทุนกับ ประเทศเพื่อนบ้านมีโอกาสมากยิ่งขึ้น แต่สินค้าราคาถูกจาก ประเทศจีนจะเข้ามาสู่ตลาดอินโดจีนมากขึ้น ทำให้มีการแข่งขัน สูง
ประเด็นที่ต้องการการปรับเปลี่ยน Strength & Threat (ST) 1) แหล่งต้นน้ำที่สำคัญ ที่รองรับการผลิต ภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม แต่ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง ทำให้ เป็นอุปสรรคต่อการผลิต รวมทั้งการอุปโภค บริโภค ของ ประชาชน 2) เป็นกลุ่มจังหวัดที่ทำการเกษตร มีพืชเศรษฐกิจและสัตว์ เศรษฐกิจที่ทำรายได้ค่อนข้างสูง แต่มาตรการที่กีดกันทาง การค้า เช่น มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย Food Safety ส่งผลต่อการส่งออกสินค้า 3) มีจุดผ่านแดนถาวร (ช่องจอม จังหวัดสุรินทร์) และ จุดผ่อนปรนเพื่อมนุษยธรรม (ช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์) จะ เป็นช่องทางในการ ส่งเสริมการค้าชายแดน และเชื่อมโยง เส้นทางการท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านมายังกลุ่มจังหวัด แต่โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกตามเมืองและ ด่านชายแดนยังไม่เอื้อต่อการค้า และประโยชน์ของการค้า ชายแดนไม่ได้ส่งผลดีมายังเจ้าของพื้นที่ ด่านชายแดนจึง เสมือนช่องทางผ่านเข้าออก	ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย Weakness & Threat (WT) 1) การแข่งขันด้านการตลาดสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สินค้าการเกษตร สินค้าสิ่งทอราคาถูกจากจีน เวียดนาม 2) ข้อจำกัดด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ระหว่าง ประเทศที่อยู่ยาก ซับซ้อน ไม่เอื้ออำนวย ต่อการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว 3) มีปัญหาการลักลอบเข้าเมือง สินค้าหนีภาษี ของผิด กฎหมาย ยาเสพติด แรงงาน ต่างด้าว ตามแนวชายแดน 4) การใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของชาติ ตะวันตก เช่น มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ซึ่ง ส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้าสำคัญประเภทสินค้าเกษตร แปรรูป

ส่วนที่ 3

สรุปข้อมูลแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

- 1) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- 2) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- 3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เขิงนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- 4) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

วิสัยทัศน์ (Vision)

ศูนย์กลางเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และ
การค้าชายแดน

พันธกิจ (Mission)

- 1) ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิ
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่ออุตสาหกรรมอาหารและพลังงานทดแทน
- 3) ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ และแพะ และแปรรูปเชิงคุณภาพ
- 4) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 5) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
- 6) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้ได้รับความนิยม และบริหารจัดการให้มีศักยภาพ
- 7) ส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และค้าชายแดน

เป้าประสงค์รวม (Objective)

- 1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
- 2) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- 3) รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น
- 4) มูลค่าการส่งออกสินค้าชายแดนเพิ่มขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues)

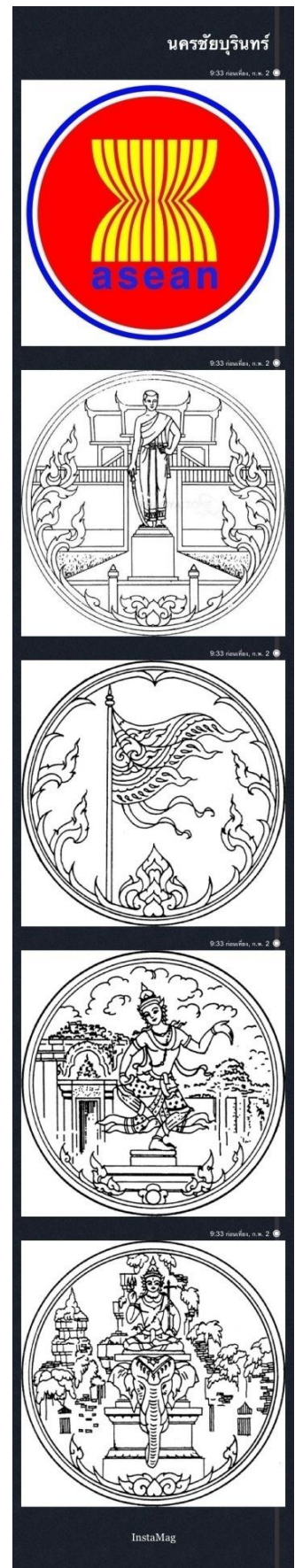
- 1) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป
- 2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และผลิตภัณฑ์ใหม่
- 3) การส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน

กลยุทธ์ (Strategy)

- 1) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูปอาหาร
 - 1.1 พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
 - 1.2 ส่งเสริมและพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าในภูมิภาค
 - 1.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
 - 1.4 ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
 - 1.5 ส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.6 ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์คุณภาพสูง
 - 1.7 ส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
 - 1.8 สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มการผลิตและจำหน่าย
 - 1.9 ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าเกษตร
- 2) การยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่
 - 2.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 2.2 พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว
 - 2.3 พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว
 - 2.4 พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
 - 2.5 สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว
 - 2.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน
 - 2.7 เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตใหม่ให้มีคุณภาพ
 - 2.8 พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
 - 2.9 ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่
- 3) การส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน
 - 3.1 ส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน และการลงทุนในประเทศ
 - 3.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์

ส่วนที่ 4

แบบ กจ.1

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป	เป้าประสงค์ที่ 1 เพิ่มมูลค่าและความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร	1. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและบริหารจัดการ (แห่ง)	15	20	25	30	30	กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
		2. ระยะทางคมนาคมขนส่งที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้ได้ตามมาตรฐาน (กิโลเมตร)	10	15	20	25	70	กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาาระบบโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าในภูมิภาค
		3. ร้อยละของจำนวนแปลงข้าวอินทรีย์ที่ผ่านการตรวจรับรอง	60	65	70	75	75	กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
		4. ร้อยละของผลผลิตมันสำปะหลังเฉลี่ยต่อไร่ (ตัน)	4	4.5	5	5.5	5.5	กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
		5. พื้นที่ปลูกพืชอื่นในเขตปลูกข้าวไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้น (ไร่)	4,000	4,000	4,000	4,000	16,000	กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
		6. ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีการนำความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในแปลงที่ดินของตนเอง	50	60	70	80	80	กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและพลังงานทดแทน

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	
		7. มูลค่าการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยในงานแสดงมหกรรมสินค้า (ล้านบาท)	10	10	10	10	10	
		8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ภาคเกษตร (ฐานข้อมูล ปี 2557 = 97,274 ล้านบาท)	1 (101,223.73 ล้านบาท)	2 (103,248.20 ล้านบาท)	3 (106,345.65 ล้านบาท)	4 (112,759.48 ล้านบาท)	4 (112,759.48 ล้านบาท)	
	เป้าประสงค์ที่ 2 การเลี้ยงสัตว์ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน รองรับตลาดระดับสูง	9. มูลค่าโคเนื้อคุณภาพ (ล้านบาท)	100	100	100	100	400	กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์คุณภาพสูง
		10. มูลค่ากระบือ (ล้านบาท)	25	28	32	40	125	
		11. มูลค่าแพะ (ล้านบาท)	3	5	6	8	22	
								กลยุทธ์ที่ 8 ส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม กลยุทธ์ที่ 9 สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มการผลิตและจำหน่าย

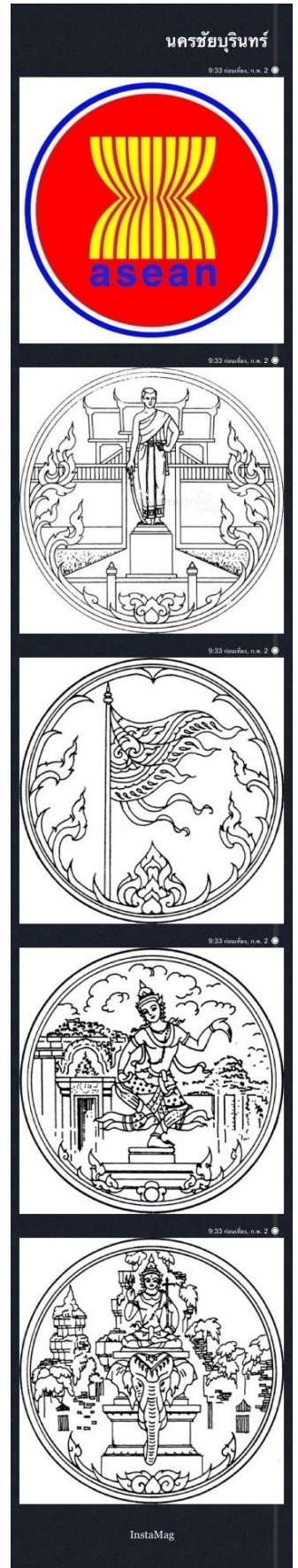
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	
								กลยุทธ์ที่ 10 ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าเกษตร
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และผลิตภัณฑ์ใหม่	เป้าประสงค์ที่ 1 แหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางอารยธรรมขอมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้รับความนิยม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ฐานข้อมูลรายได้การท่องเที่ยวปี 2558 = 21,323.49 ล้านบาท)	8 (26,861.45 ล้านบาท)	8 (29,010.37 ล้านบาท)	9 (31,621.30 ล้านบาท)	10 (34,783.43 ล้านบาท)	10 (34,783.43 ล้านบาท)	กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
								กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว
								กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว
								กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
								กลยุทธ์ที่ 5 สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	
	เป้าประสงค์ที่ 2 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้รับการฟื้นฟูให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น	2. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติได้รับการบริหารจัดการให้มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว	5	6	7	8	8	กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน
	เป้าประสงค์ที่ 3 ผลผลิตใหม่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นที่ต้องการของตลาดภายในและต่างประเทศ	3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลผลิตใหม่จากรายได้เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี (มูลค่าการจำหน่ายผลผลิตใหม่ฐานข้อมูล ปี 2556 = 4,961.71 ล้านบาท ปี 2557 = 4,374.22 ล้านบาท ปี 2558 = 5,592.75 ล้านบาท เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง = 4,976.25 ล้านบาท)	3 (5,424.12 ล้านบาท)	3 (5,573.41 ล้านบาท)	3 (5,722.70 ล้านบาท)	3 (5,871.99 ล้านบาท)	3 (5,871.99 ล้านบาท)	กลยุทธ์ที่ 7 เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตใหม่ให้มีคุณภาพ
								กลยุทธ์ที่ 8 พัฒนาผลผลิตใหม่ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
								กลยุทธ์ที่ 9 ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและผลผลิตใหม่

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน	เป้าประสงค์ที่ 1 เพื่อยกระดับการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าของการค้าชายแดนจากปีที่ผ่านมา (ฐานข้อมูลปี 58 จ.บุรีรัมย์ = 92.88 ล้านบาท จ.สุรินทร์ = 3,092.40 ล้านบาท รวมกลุ่มจังหวัด = 3,185.28 ล้านบาท)	10 (4,239.61 ล้านบาท)	10 (4,663.57 ล้านบาท)	10 (5,129.93 ล้านบาท)	10 (5,642.92 ล้านบาท)	10 (5,642.92 ล้านบาท)	กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน และการลงทุนในประเทศ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ที่จำเป็น
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ								
รวมทั้งสิ้น								

ส่วนที่ 5

แบบ กจ.1-1

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป

- กลยุทธ์ กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
 กลยุทธ์ที่ 2. ส่งเสริมและพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าในภูมิภาค
 กลยุทธ์ที่ 3. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
 กลยุทธ์ที่ 4. ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
 กลยุทธ์ที่ 5. ส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 กลยุทธ์ที่ 6. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและพลังงานทดแทน
 กลยุทธ์ที่ 7. ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์คุณภาพสูง
 กลยุทธ์ที่ 8. ส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
 กลยุทธ์ที่ 9. สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มการผลิตและจำหน่าย
 กลยุทธ์ที่ 10. ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	พัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัย กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ระบุความสำคัญ จำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ พร้อมระบุหลักการและเหตุผล ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่า ขนาดเศรษฐกิจภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 มีมูลค่า 97,274 ล้านบาท มีขนาดใหญ่มากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีมูลค่า 72,792 ล้านบาท เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัด ฯ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพืชเศรษฐกิจหลักประกอบด้วย ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย และมีสัตว์เศรษฐกิจคือ โคเนื้อ ที่หารายได้ให้กลุ่มจังหวัดฯ เป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดฯ ปี พ.ศ. 2557 ภาคเกษตรหดตัวลงไปค่อนข้างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากภัยแล้งรวมทั้งราคาเฉลี่ยของพืชเศรษฐกิจส่วนใหญ่ปรับตัวลดลง แต่การปลูกพืชเศรษฐกิจยังเป็นอาชีพหลักของประชากรส่วนใหญ่ ขณะที่การปศุสัตว์ เริ่มมีราคาเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น มูลค่าของการจำหน่ายเพิ่มสูงขึ้น ทำให้มีแนวโน้มที่จำนวนเกษตรกรจะหันมาเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจสูงขึ้น ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมาให้ความสำคัญอาหารเพื่อสุขภาพ และห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อม การผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพได้รับความสนใจและจะทวีความสำคัญยิ่งขึ้นในอนาคต อีกทั้ง นโยบายหลักของรัฐบาลที่จะดำเนินการเพื่อฟื้นฟูประเทศ ซึ่งมีนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม ให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการปรับปรุงกระบวนการผลิต การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา ส่งเสริมการวิจัยสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและแก้ไขปัญหาที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำคัญของประเทศ กลุ่มจังหวัดฯ จึงกำหนดแนวทางการทำเกษตรแบบผสมผสาน ปรับเปลี่ยนจากการผลิตข้าวธรรมดา เป็นข้าวมาตรฐานและข้าวอินทรีย์ที่ปราศจากสารเคมีในทุกกระบวนการผลิต มันสำปะหลังที่สะอาด และสามารถนำกากเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชอื่นหรือเกษตรรูปแบบอื่นบนที่นาไม่เหมาะสม การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจและแปรรูป ภายใต้อำนาจปริญญาเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ยังสนับสนุนระบบชลประทานเพื่อการเกษตร การคมนาคมขนส่ง การตลาด และส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อสร้างความเข้มแข็งและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการเกษตร สำหรับการขอรับสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ได้ขอรับการสนับสนุนในด้านของการพัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต ตลอดห่วงโซ่อุปทานเกษตรและอาหารแปรรูป พร้อมยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐานที่กำหนดตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรภายในและระหว่างประเทศ การวิจัยเพื่อการพัฒนาสินค้าอาหาร (Food Valley) การพัฒนาด้านการแปรรูปให้ได้มาตรฐาน รวมถึงการพัฒนากระบวนการขนส่ง และกระจายการขนส่งสินค้าเกษตร
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ระบุวัตถุประสงค์สำคัญของโครงการ ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ 3.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร 3.2 เพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร 3.3 เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในการลดต้นทุนการผลิต 3.4 เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวคิดตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงไปสู่การปฏิบัติ 3.5 เพื่อพัฒนาการไปสู่อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการที่สามารถวัดผลสำเร็จได้เป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ล้านบาท)
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	ระบุผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ผลผลิต - มูลค่าสินค้าและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น ผลลัพธ์ - เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุความเชื่อมโยงของโครงการกับ 1) ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ ภาคเกษตร • เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน • เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร • ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ • พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขัน 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ) แนวทางการพัฒนาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : 1. เพิ่มศักยภาพการผลิตไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย 2. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง 3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
	3) นโยบายรัฐบาล : ข้อ 6.4 ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ข้อ 6.8 แก้ไขปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ การขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล การจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด ข้อ 6.16 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา ส่งเสริมการวิจัยเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ข้อ 7.5 ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน 7) นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : 1.การลดต้นทุนการผลิต 2.การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง 3.การส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์เป็นโอกาสในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้กับเกษตรกร และผู้บริโภคจะได้บริโภคสินค้าที่มีความปลอดภัย 4) ยุทธศาสตร์ภาคของหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : 1. การสร้างมาตรฐานและประสิทธิภาพของเกษตรกร และเกษตรกรปลอดภัย กรณี การเกษตรอินทรีย์ / ThaiGAP 5) ยุทธศาสตร์หอการค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 : เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรประเภทข้าวหอมมะลิ ใหม่ และผลิตภัณฑ์จากไหมตลอดห่วงโซ่อุปทาน 6) ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 : สนับสนุนให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปทั้งด้านอาหารและพลังงานทดแทน พร้อมทั้งระบุความพร้อมของโครงการ มีความพร้อมในด้านบุคลากร พื้นที่ดำเนินการ
7. ระยะเวลา	ระยะเวลาทั้งหมดของการดำเนินโครงการที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2564)
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร งบประมาณ 600,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชลประทานภาค สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	โดยการพัฒนาแหล่งน้ำ เช่น การก่อสร้าง/ปรับปรุงแหล่งน้ำ สถานีสูบน้ำระบบผันกระจายน้ำชลประทานเพื่อการเกษตร การสร้างฝายน้ำล้น ฝายหินทิ้ง การขุดลอกแหล่งกักเก็บน้ำให้สามารถกักเก็บน้ำปริมาณเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งสินค้าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน งบประมาณ 320,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบท/ แขวงทางหลวง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	เป็นการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็น เพื่อการขนส่งและกระจายสินค้า
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 ผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล งบประมาณ 270,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดิน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ภาคประชาชน	1. การผลิตข้าวหอมมะลิตามมาตรฐานและข้าวอินทรีย์ โดยการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้การทำนาข้าวมาตรฐานและข้าวอินทรีย์ การปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การนำพลังงานทดแทนมาใช้ในการสูบน้ำ การตรวจรับรองแปลงตามมาตรฐาน และจัดตั้งห้องปฏิบัติการ พร้อมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสารชีวภัณฑ์ 2. เทคโนโลยีนวัตกรรมการแปรรูปข้าว 3. เชื่อมโยงเครือข่ายภาคการผลิต การตลาด ในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อการผลิต 4. ส่งเสริมการตลาด การเจรจาการค้า และจับคู่ธุรกิจภายในประเทศ/นอกประเทศ
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง งบประมาณ 182,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพลังงานจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	1. โดยการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ให้มีการผลิตท่อนพันธุ์สะอาด ผลิตมันสำปะหลังสะอาดปราศจากสิ่งเจือปน 2. สนับสนุนห้องปฏิบัติการ พร้อมอุปกรณ์ในการผลิตและขยายพันธุ์แมลงศัตรูธรรมชาติ 3. ปรับปรุงโครงสร้างดินโดยวิธีไถระเบิดดินดาน 4. ให้ความรู้เกษตรกรในรูปแบบของกลุ่มโดยการผสมปุ๋ยใช้เอง โดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารให้แก่ดินในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 5. ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง และให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานแก่กลุ่มเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 6. ส่งเสริมการผลิตเชื้อเพลิงจากชีวมวลและชีวภาพ 7. เชื่อมโยงเครือข่ายภาคการผลิต การตลาด และแหล่งเงินทุนในการผลิตมันสำปะหลังของเกษตรกร
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 ส่งเสริมการเกษตรหรือการปลูกพืชอื่นในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม งบประมาณ 80,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -	1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 2. ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์และปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 3. จัดแปลงเรียนรู้ต้นแบบการผลิต
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ งบประมาณ 40,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานพลังงานจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	1. เพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเลี้ยง น้ำเชื้อ เวชภัณฑ์ แปลงหญ้าอาหารสัตว์ 2. ส่งเสริมการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ 3. พัฒนาการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 เรียนรู้สู่การปฏิบัติหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ 72,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานสภรณ์จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรและสภรณ์จังหวัด	โดยการฝึกอบรมเกษตรกร ให้มีการนำความรู้ไปพัฒนาในแปลงที่ดินตนเอง และสร้างเครือข่าย
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในศูนย์ขยายผลตามแนวพระราชดำรินุ้ยงบประมาณ 25,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรและสภรณ์จังหวัด	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ศูนย์ขยายผลตามแนวพระราชดำรินุ้ย (ระบบน้ำ ไฟฟ้า) 2. ส่งเสริมการค้าเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. สนับสนุนการทำเกษตรผสมผสานทฤษฎีใหม่ งานอาชีพให้แก่เกษตรกรภายในศูนย์
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 เทศกาลอาหารนานาชาติปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 32,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และหอการค้าจังหวัด	จัดงานเทศกาลอาหารของกลุ่มจังหวัด และงานแสดงผลผลิตของดี ของเด่นภายในกลุ่มจังหวัด ตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบ การแปรรูป ไปจนถึงอาหาร
8.10 กิจกรรมหลักที่ 10 การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด งบประมาณ 12,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์หรือความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในปีต่อไป โดยการจ้างที่ปรึกษาประเมินคุณภาพการดำเนินโครงการของกลุ่มจังหวัดฯ
8.11 กิจกรรมหลักที่ 11 โครงการพระราชดำรินุ้ย : ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด งบประมาณ 40,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	งานตามพระราชดำรินุ้ย เพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัดที่เร่ร่อนในกลุ่มจังหวัด มาดูแลโดยจัดตั้งศูนย์พักพิง
8.12 กิจกรรมหลักที่ 12 ตรวจรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ งบประมาณ 55,692,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสภรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ ในการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ โดยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าปศุสัตว์ให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องของสำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์
8.13 กิจกรรมหลักที่ 13 พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ งบประมาณ 2,320,500 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสภรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล โดยการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ตามมาตรฐานฮาลาล การรับรองสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ตามมาตรฐานฮาลาล การตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์ตามมาตรฐานฮาลาล

หัวข้อ	รายละเอียด
8.14 กิจกรรมหลักที่ 14 พัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ งบประมาณ 139,230,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์
8.15 กิจกรรมหลักที่ 15 เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัดและชันสูตรโรคสัตว์ งบประมาณ 99,688,680 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัดและชันสูตรโรคสัตว์
8.16 กิจกรรมหลักที่ 16 ป้องกัน แก้ไข และเตรียมความพร้อมรับไข้หวัดนก งบประมาณ 77,040,600 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์เพื่อป้องกัน แก้ไข และเตรียมความพร้อมรับไข้หวัดนก
8.17 กิจกรรมหลักที่ 17 ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ งบประมาณ 14,619,150 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์
8.18 กิจกรรมหลักที่ 18 คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ งบประมาณ 705,432 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ภารกิจของกรมปศุสัตว์โดยให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกรตามความต้องการและความเหมาะสมของพื้นที่รวมทั้งการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เสริมสร้างความรู้และฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรหรือนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งให้คำปรึกษา ตรวจวิเคราะห์ และวินิจฉัยและให้บริการโดยการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทางห้องปฏิบัติการแก่เกษตรกร
8.19 กิจกรรมหลักที่ 19 สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งบประมาณ 352,716 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ในการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
8.20 กิจกรรมหลักที่ 20 ส่งเสริมการทำปศุสัตว์อินทรีย์ งบประมาณ 1,392,300 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ในการส่งเสริมการทำปศุสัตว์อินทรีย์
8.21 กิจกรรมหลักที่ 21 บริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าที่สำคัญ งบประมาณ 5,105,100 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ในการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าที่สำคัญ

หัวข้อ	รายละเอียด
8.22 กิจกรรมหลักที่ 22 พัฒนาเกษตรกร ปราดเปรื่อง (smart farmer) งบประมาณ 4,687,410 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ในการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (smart farmer)
8.23 กิจกรรมหลักที่ 23 พัฒนาเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร งบประมาณ 315,588 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
8.24 กิจกรรมหลักที่ 24 ส่งเสริมและพัฒนา ระบบบำบัดน้ำเสียด้านการปศุสัตว์ งบประมาณ 13,226,850 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	เป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียด้านการปศุสัตว์
8.25 กิจกรรมหลักที่ 25 ปศุสัตว์ OK งบประมาณ 4,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	เป็นการตรวจด้านสุขอนามัยของเลี้ยงขายนเนื้อสัตว์ในตลาด โดยรับสมัคร ผู้ประกอบการค้าขายเข้าร่วมและตรวจความสะอาด และมีการมอบใบรับรอง ให้ผู้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
8.26 กิจกรรมหลักที่ 26 ยกระดับมาตรฐานทาง งบประมาณ 5,040,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมทางหลวงชนบท กระทรวง คมนาคม	ภารกิจในการก่อสร้าง/ซ่อมสร้างเส้นทางคมนาคมให้ได้มาตรฐาน ของกรมทาง หลวงชนบท เพื่อให้เป็นเส้นทางที่มาตรฐานและเชื่อมโยงกัน ใช้เป็นทางลัด ทางเลี้ยว และทางเชื่อมกับถนนสายหลักที่เอื้อต่อการกระจายปริมาณ การจราจรและการขนส่งสินค้า ผลผลิตการเกษตร จากถนนสายหลักและ ระบบการขนส่ง
8.27 กิจกรรมหลักที่ 27 บำรุงรักษาทางและ สะพาน งบประมาณ 5,200,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมทางหลวงชนบท กระทรวง คมนาคม	ภารกิจในการบำรุงรักษาทางและสะพาน ของกรมทางหลวงชนบท เพื่อให้เป็น เส้นทางที่มาตรฐานและเชื่อมโยงกัน ใช้เป็นทางลัด ทางเลี้ยว และทางเชื่อมกับ ถนนสายหลักที่เอื้อต่อการกระจายปริมาณการจราจรและการขนส่งสินค้า ผลผลิตการเกษตร จากถนนสายหลักและระบบการขนส่ง
8.28 กิจกรรมหลักที่ 28 สะพานชุมชนใน ภูมิภาค งบประมาณ 1,080,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมทางหลวงชนบท กระทรวง คมนาคม	ภารกิจในการก่อสร้างสะพานชุมชนในภูมิภาค ของกรมทางหลวงชนบท เพื่อ เอื้อต่อการขนส่งเข้าถึงแหล่งผลิตวัตถุดิบและโรงงานแปรรูปต่างๆ และเพื่อ ใช้เป็นทางลัด ทางเลี้ยว และทางเชื่อมกับถนนสายหลักที่เอื้อต่อการจราจร
8.29 กิจกรรมหลักที่ 29 Northeastern Agri- Food Technopolis งบประมาณ 60,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี	เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในเรื่อง โดยการเพิ่มขีดความสามารถของ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการปรับปรุงกระบวนการผลิต การพัฒนา นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ ความคิด สร้างสรรค์ และภูมิปัญญา ส่งเสริมการวิจัยสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรและแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ มีเป้าหมายในการพัฒนาคือ 1) มีเครือข่ายความร่วมมือ การพัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป ระหว่างภาคอุตสาหกรรม ภาคการศึกษา และภาครัฐ ทั้งในระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรภายในและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ระหว่างประเทศ 2) มีการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูปเชิงพื้นที่ โดยเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการวิจัยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต ตลอดห่วงโซ่ของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป พร้อมยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐานที่กำหนด 3) เพิ่มงานวิจัยสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปใหม่ ที่ตอบสนองต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้บริโภค และผู้ผลิตในกลุ่มต่างๆ และเพิ่มการนำงานวิจัย นวัตกรรม มาต่อยอดสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้น 4) สร้างกลไกในการรวบรวมเชื่อมโยงงานวิจัย องค์ความรู้ด้านเกษตรและอาหารที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและผู้ผลิต เพื่อนำไปประยุกต์สู่การผลิต
8.30 กิจกรรมหลักที่ 30 ก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน งบประมาณ 40,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน
8.31 กิจกรรมหลักที่ 31 ส่งเสริมพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียด้านการปศุสัตว์ งบประมาณ 3,200,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	ภาคเอกชนร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในการส่งเสริมพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียด้านการปศุสัตว์ เป็นการเติมเต็มงบประมาณที่ยังได้รับจัดสรรไม่เพียงพอกับพื้นที่ที่มีความต้องการ

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

กลยุทธ์ ...กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

.....กลยุทธ์ที่ 2. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว

.....กลยุทธ์ที่ 3. พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว

.....กลยุทธ์ที่ 4. พัฒนาศักยภาพด้านบริการท่องเที่ยว

.....กลยุทธ์ที่ 5. สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

.....กลยุทธ์ที่ 6. พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

.....กลยุทธ์ที่ 9. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ระบุความสำคัญ จำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ พร้อมระบุหลักการและเหตุผล ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่า ขนาดเศรษฐกิจภาคบริการของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีมูลค่า 243,493 ล้านบาท มีขนาดมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีมูลค่าเฉลี่ย 191,230 ล้านบาท และรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี โดยมีอัตราการขยายตัว ร้อยละ 4.82 อีกทั้งนโยบายรัฐบาลยังส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายรายได้จากการท่องเที่ยว สองล้านล้านบาท และต้องการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยว ทั้งการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวคุณภาพ เพิ่มการใช้จ่าย กระจายนักท่องเที่ยวสู่พื้นที่ท่องเที่ยวรอง ส่งเสริมท่องเที่ยวชุมชน กระตุ้นจิตสำนึก สร้างและรักษาบุคลิกภาพของคนไทย บริการนักท่องเที่ยวจากใจ รวมทั้งมุ่งการพัฒนายกระดับมาตรฐานความสามารถบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้สามารถให้บริการ และสามารถประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพ ประกอบกับกระแสของโลกเข้าสู่ยุคสังคมออนไลน์ที่นักท่องเที่ยวแชร์ข้อมูลได้ตลอดเวลา เน้นการใช้งานผ่านแอปพลิเคชัน กลุ่มจังหวัดฯมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทำแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์เชิงอารยธรรม ขอมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม เป็นแหล่งท่องเที่ยวข้าง ซึ่งนับว่ามีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ และยังมีกีฬาที่มีสนามกีฬาที่มีชื่อเสียงที่จะเป็นพลังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมายังกลุ่มจังหวัดจะเป็นการสร้างรายได้ กลุ่มจังหวัดฯ จึงมีแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยว โดยพัฒนาตั้งแต่โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และบริหารจัดการชุมชนโดยรอบ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	เครือข่ายการท่องเที่ยว ความปลอดภัยเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ รวมทั้งจัดการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ และสื่อการประชาสัมพันธ์ที่เน้นความทันสมัยและเข้ากับพฤติกรรมของคนยุคใหม่มากขึ้น พร้อมทั้งใช้กีฬาเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว เช่น จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ระบุวัตถุประสงค์สำคัญของโครงการ ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ 3.1 เพื่อกระจายรายได้ด้านการท่องเที่ยวไปสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง 3.2 เพื่อบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ 3.3 เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มนครชัยบุรีนทร์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย 3.4 เพื่อให้นักท่องเที่ยวเชื่อมั่นในความปลอดภัย 3.5 เพื่อให้บุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐาน
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการที่สามารถวัดผลสำเร็จได้เป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ 10)
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	ระบุผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ผลผลิต มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น ผลลัพธ์ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุความเชื่อมโยงของโครงการกับ 1) ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ โดยการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ) แนวทางการพัฒนาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงประเพณี วัฒนธรรมอารยธรรมขอม ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และกีฬาสู่นานาชาติ 3) นโยบายรัฐบาล : ข้อ 6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย การสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ และเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชุมชน เน้นให้ความรู้ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่างๆ 4) ยุทธศาสตร์หอการค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 : ยุทธศาสตร์การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอารยธรรมขอม พร้อมทั้งระบุความพร้อมของโครงการ มีความพร้อมในด้านบุคลากร พื้นที่ดำเนินการ
7. ระยะเวลา	ระบุระยะเวลาทั้งหมดของการดำเนินโครงการที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2564)
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาเส้นทาง และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว งบประมาณ 80,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบท/แขวงทางทางชนบท หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	การปรับปรุงเส้นทางที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในการกลุ่มจังหวัด และจัดทำป้ายบอกทางและรวมแผนที่แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร รวมไปถึงระบบไฟฟ้าบนถนน
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว งบประมาณ 105,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อุทยานแห่งชาติ พิษณุพันธุ์และสัตว์ป่า อุทยานประวัติศาสตร์ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	1) การจัดทำแผนพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ 2) การสร้างและพัฒนาแหล่งอาหารทางธรรมชาติของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพื่อป้องกันการรบกวนจากสัตว์ป่า 3) จัดกิจกรรมคืนสัตว์สู่ธรรมชาติ 4) จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติและพัฒนาแนวกันไฟ 5) จัดกิจกรรมคืนกล้วยไม้สู่ป่า 6) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ห้องน้ำ ลานกางเต็นท์ จุดชมวิว 7) การจัดการและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนรอบแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/วัฒนธรรม 8) การส่งเสริมศักยภาพการบริหารจัดการมลพิษที่จะเกิดขึ้นในชุมชน (ขยะ น้ำเสีย) 9) การพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์หมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยว 10) สร้างเครือข่าย ด้านบริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ Amazing Nature Adventure in Nakron Chaiburin 11) การปลูกไม้ยืนต้นที่มีดอกในเส้นทางและบริเวณแหล่งท่องเที่ยว
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวนครชัยบุรินทร์ งบประมาณ 25,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	1) พัฒนาคุณภาพการบริการ แบนด์ ผู้ประกอบการ โดยการอบรมให้ความรู้ และจัดเวทีระดับกลุ่มจังหวัด เวทีสร้างแบนด์ ภายใต้ชื่อ การันตินครชัยบุรินทร์ 2) พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยมีหลักสูตรการพัฒนา ดังนี้ 2.1 ฝึกอบรมการเป็นเจ้าบ้านที่ดี กลุ่มเป้าหมายคือ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ 2.2 ฝึกอบรมภาษาต่างประเทศเพื่อการท่องเที่ยว 3) การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเปิดมุมมองการท่องเที่ยว นครชัยบุรินทร์ โดยเป็นการอบรมสร้างเครือข่าย ผู้ประกอบการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และกิจกรรม เปิดมุมมอง ส่งเสริมการเชื่อมโยง
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวนครชัยบุรินทร์ งบประมาณ 60,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ตำรวจภูธรจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	1) ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในแหล่งท่องเที่ยว และปรับปรุง CCTV ในแหล่งท่องเที่ยว 2) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครจักรยานเพื่อความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 60,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานจังหวัด สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด	1) โดยการสร้างนวัตกรรมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวนครชัยบุรีรินทร์ เช่น Application website ของกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว นครชัยบุรีรินทร์ : เปิดบ้านนครชัยบุรีรินทร์ Open house นครชัยบุรีรินทร์ 3) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนวิถีไทยเชื่อมโยงนครชัยบุรีรินทร์พัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยว เส้นทาง คน การบริหารจัดการ ชยะ ในชุมชน 4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา Tour of Nachon Chaiburin จักรยานนครชัยบุรีรินทร์
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 ยกระดับสนามบินบุรีรัมย์ สู่สนามบินนานาชาติ งบประมาณ 360,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ท่าอากาศยานบุรีรัมย์	
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 ก่อสร้างขยายทางหลวงหมายเลข 226 ตอนหัวทะเล – หนองกระทิง เป็น 4 ช่องจราจร ระหว่าง กม. 29+362 – กม. 78+698 งบประมาณ 1,600,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แขวงทางหลวง นครราชสีมาที่ 3	ทางหลวงหมายเลข 226 เป็นทางสายหลักที่เชื่อมต่อไปทั้งจังหวัด นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรเนื่องจากปริมาณยานพาหนะที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น และดำเนินการตัดยอดจากช่วงถนนที่มีการขยายช่องจราจรให้ครบถ้วน
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 โลกของช้างแหล่งท่องเที่ยวที่ยิ่งใหญ่ของโลก งบประมาณ 187,526,662 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้ดำเนินโครงการ " นำช้างคืนถิ่น" เพื่อแก้ไขปัญหาช้างเร่ร่อน ให้กลับมามีถิ่นฐานบ้านเกิดอย่างมีความสุข โดยการรวบรวมช้างที่ออกไปตระเวนเร่ร่อนในต่างจังหวัดให้กลับมามีร่วมกันในศูนย์คชศึกษา บ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สื่อนักท่องเที่ยวได้เห็นถึงวิถีชีวิตความผูกพันระหว่างคนกับช้าง และดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติดงภูดินเพื่อรองรับการกลับคืนถิ่นของช้างและควาญช้าง โดยปัจจุบันมีช้างอยู่ในโครงการฯ รวมทั้งสิ้น 226 เชือก จากผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้าและเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมากขึ้นเป็นลำดับ จึงจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับช้างครบวงจรควบคู่กับการอนุรักษ์ช้างและวิถีชีวิตชาวควาญเลี้ยงช้างซึ่งมีเพียงแห่งเดียวในโลกมีช้างมากที่สุดในโลก มีรายละเอียด ดังนี้ 1. ก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ 2. ก่อสร้างซุ้มทางเข้าโครงการ 3. ก่อสร้างงานวิศวกรรมและงานระบบผังบริเวณ 4. ก่อสร้างลานวัฒนธรรม 5. ก่อสร้างร้านค้าและร้านอาหาร
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง งบประมาณ 66,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้ดำเนินโครงการ " นำช้างคืนถิ่น" เพื่อแก้ไขปัญหาช้างเร่ร่อน ให้กลับมามีถิ่นฐานบ้านเกิดอย่างมีความสุข โดยการรวบรวมช้างที่ออกไปตระเวนเร่ร่อนในต่างจังหวัดให้กลับมามีร่วมกันในศูนย์คชศึกษา บ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สื่อนักท่องเที่ยวได้เห็นถึงวิถีชีวิตความผูกพันระหว่างคนกับช้าง และดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติดงภูดินเพื่อรองรับการกลับคืนถิ่น

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์	ของข้างและความข้าง โดยปัจจุบันมีข้างอยู่ในโครงการฯ รวมทั้งสิ้น 226 เชือก จากผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้าและเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมากขึ้นเป็นลำดับ จึงจะพัฒนาแหล่งโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว มีรายละเอียด ดังนี้ 1. โรงข้างชรา 2. ท่องไพร (อุโมงค์/ซากปราสาท) 3. ลานจอดรถ 4. ศาลาพักผ่อน 5. งานภูมิทัศน์ 6. ระบบบำบัดน้ำเสีย 7. ระบบแสง-สีเสียง 8. แปลงปลูกพืชอาหารข้าง 9. ห้องน้ำ

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

กลยุทธ์ ...กลยุทธ์ที่ 7. เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตใหม่ให้มีคุณภาพ

.....กลยุทธ์ที่ 8. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

.....กลยุทธ์ที่ 9. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	พัฒนาและส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ระบุความสำคัญ จำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ พร้อมระบุหลักการและเหตุผล กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพสูงในการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ซึ่งมีการผลิตตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ตั้งแต่ปลูกหม่อนไหม การแปรรูป การจำหน่าย นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์อย่างหลากหลายและมีมาตรฐาน เช่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ตรารายกษัตริย์ พระราชทาน ผลิตภัณฑ์มีจุดเด่นและลวดลายแตกต่างกันไป จังหวัดนครราชสีมา “ไหมหางกระรอก” เป็นผ้าไหมโคราชที่มีชื่อเสียง เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น “ไหมหมีคั่นขอนารี” ของจังหวัดชัยภูมิ เป็นลวดลายที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทรงมีพระราชดำริให้อนุรักษ์ไว้ มีความประณีต สวยงาม จังหวัดบุรีรัมย์ ลายไหมที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักคือ “ซินตีนแดง” และลายที่ได้รับการพัฒนาใหม่คือ “ไหมหางกระรอก หมีภูภิรมย์” หรือ “LAVA SILK” มีลวดลายเฉพาะตัว และ “ผ้าไหมมัดหมี่ลายโฮล” จังหวัดสุรินทร์ อยู่ที่เส้นไหมน้อยซึ่งเป็นส่วนในสุดของรังไหม มีลวดลายสีสันเป็นแบบฉบับทางสุรินทร์ และบ้านท่าสว่าง มีโรงงานทอผ้าไหม ที่ทอผ้าให้ผู้มา APAC ที่เดินทางมาร่วมประชุมที่ประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2546 ผลิตภัณฑ์ใหม่สามารถนำรายได้มาสู่กลุ่มจังหวัดฯ ในปี พ.ศ.2558 มีมูลค่า 5,593 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 4,374.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.86 เส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่จำนวน 27 หมู่บ้าน ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ เป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้านผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าในยามว่างจากการทำอาชีพเกษตรอื่นๆ สามารถสร้างรายได้แก่ครัวเรือนเกษตรกร เพื่อยกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากล ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จึงต้องเสริมสร้างฐานการผลิต การเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน และพัฒนาผู้ประกอบการ/เศรษฐกิจชุมชน ด้วยการการพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปไหมนครชัยบุรีรินทร์ ตั้งแต่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การผลิตเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน กระบวนการทอและออกแบบลายผ้าโดยนำนวัตกรรมการฟอกไหมด้วยสารธรรมชาติ การแปรรูปผลิตภัณฑ์หม่อนและไหมเพื่อสร้าง

หัวข้อ	รายละเอียด
	มูลค่าเพิ่ม และการส่งเสริมการตลาดค้าผลิตภัณฑ์ใหม่รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวในหมู่บ้านวัฒนธรรมใหม่เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้เกิดรายได้ไปสู่ท้องถิ่นมากที่สุด เพราะยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ระบุวัตถุประสงค์สำคัญของโครงการ ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ 3.1 เพื่อให้กระบวนการผลิตผ้าไหมมีคุณภาพและได้มาตรฐาน 3.2 เพื่อให้เกิดการออกแบบสร้างสรรค์ลวดลายผ้าไหมของนครชัยบุรีรินทร์ 3.3 เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นที่แพร่หลายและได้รับความนิยม 3.4 เพื่อให้หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่เป็นที่รู้จัก 3.5 เพื่อสร้างเครือข่ายไหมนครชัยบุรีรินทร์ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมด้านธุรกิจผลิตภัณฑ์ใหม่
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการที่สามารถวัดผลสำเร็จได้เป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละเพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่จากรายได้เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี (ร้อยละ 3)
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	ระบุผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ผลผลิต มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น ผลลัพธ์ สินค้าจากผลิตภัณฑ์เป็นที่นิยมทั่วไปและต่างประเทศเห็นมากขึ้น
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุความเชื่อมโยงของโครงการกับ 1) ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ โดยเสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน และพัฒนาผู้ประกอบการ/เศรษฐกิจชุมชน โดยพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ ยกกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การพัฒนากาชาด เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ) แนวทางการพัฒนาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ยกกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหมในพื้นที่นครราชสีมา สุรินทร์ สู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค โดยการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบ และตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัย สร้างนวัตกรรมเพิ่มคุณค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ โดยยกระดับผู้ประกอบการและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ 3) นโยบายรัฐบาล : ข้อ 6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย การสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ และเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชุมชน เน้นให้ความรู้ ความสำเร็จ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มี

หัวข้อ	รายละเอียด
	คุณภาพ ราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่างๆ 4) ยุทธศาสตร์หอการค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 : ยุทธศาสตร์การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจท่องเที่ยว พร้อมทั้งระบุมาร่วมของโครงการ มีความพร้อมในด้านบุคลากร พื้นที่ดำเนินการ
7. ระยะเวลา	ระบุระยะเวลาทั้งหมดของการดำเนินโครงการที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564)
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 การพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปไหมนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 42,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัย สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	1) ส่งเสริมผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในกลุ่มเกษตรกรโดยจัดทำระบบน้ำในแปลงหม่อนที่มีแหล่งน้ำ โดยสนับสนุนอุปกรณ์ระบบน้ำหยด ระบบสปริงเกอร์ 2) จัดทำมาตรฐานเส้นไหมโดยการฝึกอบรมให้ความรู้ในการผลิตเส้นไหมให้มีคุณภาพดีตามมาตรฐาน เพื่อนำไปสู่การทอผ้าไหมให้ได้คุณภาพ 3) การพัฒนาด้านลวดลายผ้าไหม และการทอผ้า 4) วิจัยและพัฒนาด้านนวัตกรรมการฟอกไหมด้วยสารธรรมชาติ 5) การแปรรูปผลิตภัณฑ์หม่อนไหม 6) พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่มาตรฐาน 7) ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาด้านหม่อนไหมแบบยั่งยืน 8) ค่ายเยาวชนหม่อนไหมเพื่อประชาสัมพันธ์การตลาดดิจิทัลสู่สากล
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 เพิ่มศักยภาพด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ไหมนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 70,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	1) พัฒนาเครือข่ายไหมนครชัยบุรีรินทร์ เป็นการสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของเกษตรกร ผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ผู้ทอผ้าไหม ผู้ตัดเย็บผ้าไหม ผู้ประกอบการต่างๆ ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไหม 2) เพิ่มศักยภาพหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมไหมนครชัยบุรีรินทร์ 2.1 ปรับปรุง/ต่อเติม อาคาร ศูนย์เรียนรู้ วัฒนธรรมไหมนครชัยบุรีรินทร์ 2.2 อบรมด้านบริหารจัดการ home stay ในหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมไหม 3) จัดงานมหกรรมไหมนครชัยบุรีรินทร์ โดยเป็นการจัดแสดงนิทรรศการไหมนครชัยบุรีรินทร์ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมและสินค้าอื่นๆ ในกลุ่มจังหวัด
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตไหมอุตสาหกรรม งบประมาณ 16,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ภารกิจของกรมหม่อนไหมในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตไหมอุตสาหกรรม
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม งบประมาณ 32,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ภารกิจของกรมหม่อนไหมในการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้กับเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ หม่อนไหม งบประมาณ 16,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	ภารกิจของกรมหม่อนไหมในการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์หม่อน ไหม

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน

กลยุทธ์ ...กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน และการลงทุนในประเทศ.

.....กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ที่จำเป็น

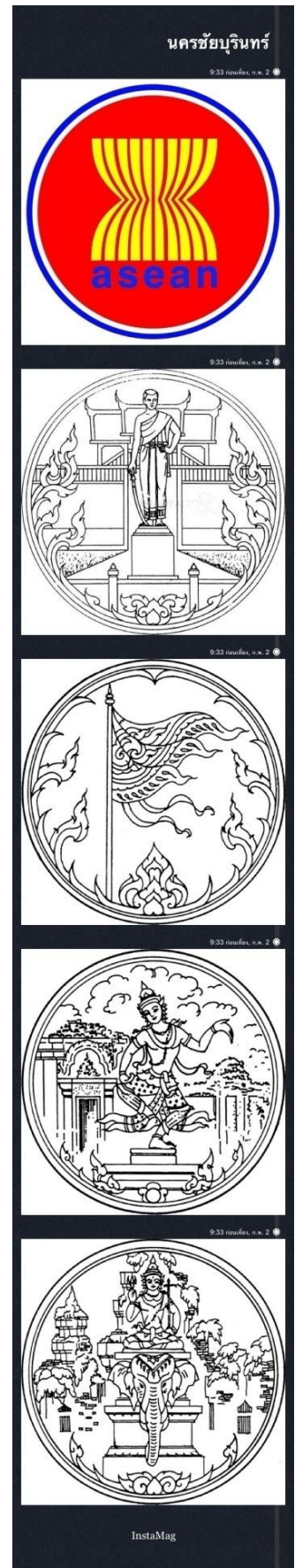
หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการค้าชายแดนและการลงทุนในประเทศ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ระบุความสำคัญ จำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ พร้อมระบุหลักการและเหตุผล การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวมากขึ้นจากการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ ผู้ประกอบการ และนักลงทุน การสร้างความแข็งแกร่งในการแข่งขันเพิ่มศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการ พร้อมทั้งแสวงหาโอกาสในการเชื่อมโยงธุรกิจระหว่างประเทศ นำมาซึ่งผลกำไรกลับคืนสู่ประเทศ ประเทศไทยต้องแสวงหาโอกาสทางการค้า และการค้าที่ปรากฏขึ้นตามขอบแนวพรมแดนของประเทศ และพื้นที่ที่มีการเคลื่อนไหวของสินค้าและบริการข้ามพรมแดนที่ถูกเรียกว่า "ตลาดการค้าชายแดน" ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 “นครชัยบุรีรินทร์” ที่มีอาณาบริเวณติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ระยะทางยาว 170 กิโลเมตร 2 แห่ง ได้แก่ จุดผ่อนปรนการค้าช่องสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ติดต่อกับจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา ระยะทาง 80 กิโลเมตร และตลาดชายแดน ช่องจอม อำเภอท่ง จังหวัดสุรินทร์ ติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชา ระยะทาง 90 กิโลเมตร ทั้ง 2 แห่ง สามารถสร้างรายได้และมีเงินทุนหมุนเวียนเดือนละหลายสิบล้านบาท ในปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่าการค้าชายแดนในกัมพูชาที่จุดผ่านแดนถาวร ช่องจอม 1,901.3 ล้านบาท ส่งออก จำนวน 1,498 ล้านบาท นำเข้า 402.7 ล้านบาท มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี มูลค่าการค้าชายแดนช่องสายตะกู ปีละประมาณ 50.4 ล้านบาท จึงเป็นจุดค้าชายแดนที่ต้องส่งเสริม เพราะนอกจากจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจแล้วยังส่งผลถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกัน ดังนั้น เพื่อส่งเสริมการค้าชายแดนและการลงทุนในประเทศ จึงต้องพัฒนาปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งเพื่อการค้าชายแดน การให้ความรู้ด้านกฎหมายการค้าชายแดนแก่ผู้ประกอบการ และการส่งเสริมการตลาดประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมผู้ประกอบการของทั้ง 2 ฝ่าย ให้เกิดความร่วมมือในกิจกรรมการจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) อันจะนำไปสู่การเป็นพันธมิตรทางการค้า การลงทุน อย่างยั่งยืน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ระบุวัตถุประสงค์สำคัญของโครงการ ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ 3.1 เพื่อให้ตลาดการค้าชายแดนเป็นที่รู้จักของประชาชนและนักลงทุนมากขึ้น 3.2 เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักลงทุน เอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ ได้พัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน ระหว่างกัน

หัวข้อ	รายละเอียด
	3.3 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการที่สามารถวัดผลสำเร็จได้เป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน (ร้อยละ 10)
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	ระบุผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ผลผลิต บริเวณด้านการค้าชายแดนและเส้นทางที่เชื่อมโยงการค้าชายแดนได้รับการพัฒนา ผลลัพธ์ 1. ผู้ประกอบการ มีความรู้ด้านระเบียบ กฎหมาย การค้าชายแดน เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การลงทุนระหว่างประเทศต่อไป 2. ผู้ประกอบการกลุ่มจังหวัดและนอกกลุ่มจังหวัดมีตลาดรองรับสินค้าจากการจับคู่ธุรกิจและการเชื่อมโยงตลาดของประเทศเพื่อนบ้าน
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุความเชื่อมโยงของโครงการกับ 1) ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก 2) นโยบายรัฐบาล : ข้อ 7.4 เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน 3) ยุทธศาสตร์ภาคของหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะ North South Corridor และ ระยองอีสาน Esan Corridor 4) ยุทธศาสตร์หอการค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองศูนย์กลางการค้า การลงทุน และเปิดประตูเศรษฐกิจสู่ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดการจ้างงาน และกระจายรายได้ 5) ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 : สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตที่เอื้อต่อการลงทุนภาคอุตสาหกรรม พร้อมทั้งระบุความพร้อมของโครงการ
7. ระยะเวลา	ระบุระยะเวลาทั้งหมดของการดำเนินโครงการที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564)
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งเพื่อการค้าชายแดน กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 450,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบท/แขวง การทางชนบท หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -	โดยการพัฒนาปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงการค้าชายแดน
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาด้านการค้าชายแดนกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 55,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ที่ทำการปกครองจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	เป็นการปรับปรุงหรือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด้านการค้าชายแดน

หัวข้อ	รายละเอียด
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพด้านการค้า การลงทุนแก่ ผู้ประกอบการการค้าชายแดน งบประมาณ 7,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่	พัฒนาองค์ความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย การค้าชายแดน ให้แก่ผู้ประกอบการ
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 ส่งเสริมการค้าการ ลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน งบประมาณ 23,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานจังหวัด	โดยการจัดแสดงสินค้าและจำหน่าย บริเวณชายแดน และให้ความร่วมมือใน กิจกรรมการจับคู่ธุรกิจ (Business Matching)
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 แสดงและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 28,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด สำนักงานจังหวัด	โดยการจัดมหกรรมแสดงวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยว สินค้า ผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 พัฒนาโครงข่ายทาง หลวงเพื่อการค้าชายแดน กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ 6,400,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ กรมทางหลวง กระทรวง คมนาคม	ภารกิจของกรมทางหลวงในการพัฒนาเส้นทางเพื่อเชื่อมโยงการค้าชายแดน

ภาคผนวก ก.

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
แบบบูรณาการ พ.ศ. 2551

ภาคผนวก ก

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด
และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
1) นำข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดของจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามที่ ก.น.จ. กำหนด	✓	
2) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้ง ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา 53/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และมาตรา 19 มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2554	✓	
3) การประชุมของ ก.บ.ก. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.จ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(นายวิเชียร จันทรโณทัย)

หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

หมายเหตุ ให้จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเป็นผู้จัดทำ

ภาคผนวก ข.

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัด (พ.ศ. 2561 -2564) และจุดเน้นในการพัฒนา

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561-2564)

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2557 - 2560)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2564)	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
วิสัยทัศน์	ศูนย์กลางเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม โลจิสติกส์ และการค้าชายแดน	ศูนย์กลางเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และการค้า ชายแดน	ปรับเปลี่ยนในด้าน โลจิสติกส์ เนื่องจากระบบโลจิสติกส์ เป็นระบบการจัดการ ครอบคลุม หลายด้าน การส่งสินค้า การจัดการ ข้อมูล และทรัพยากรอย่างอื่นต่างๆ ทุกอย่างที่มีการขนส่ง หรือ เคลื่อนย้ายจากจุดต้นทางไปยังจุด บริโภคตามความต้องการของลูกค้า และยังเกี่ยวข้องกับการผสมผสาน ของ ข้อมูล การขนส่ง การบริหาร วัสดุคงคลัง การจัดการวัตถุดิบ การ บรรจุหีบห่อ ซึ่งในระดับของกลุ่ม จังหวัด ไม่สามารถดำเนินการได้ ครอบคลุมทั้งระบบ ที่ประชุมจึงเห็น ควรลดระดับความสำคัญลงคือลงไป อยู่ในระดับกิจกรรมดำเนินเนินการ ได้แก่ การปรับปรุงหรือข้อมูล สารสนเทศ
เป้าประสงค์รวม	1. เพื่อส่งเสริมการผลิตและแปรรูปข้าว หอมมะลิเพื่อการส่งออก 2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมัน สำปะหลังเพื่ออุตสาหกรรมอาหารและ พลังงานทดแทน 3. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อและ กระบือและแปรรูปเชิงคุณภาพ 4. เพื่อส่งเสริมการผลิตและการตลาด ผลิตภัณฑ์ใหม่ 5. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และการค้า ชายแดน 6. เพื่อส่งเสริมระบบโลจิสติกส์และการ กระจายสินค้าในภูมิภาค	1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาค การเกษตรและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ เพิ่มขึ้น 4. มูลค่าการส่งออกสินค้าชายแดนเพิ่มขึ้น	เพื่อให้เห็นเป้าประสงค์ในภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ จากการดำเนินกิจกรรม ที่เป็นภาพรวมและมีความชัดเจน มากขึ้น สามารถวัดผลการ ดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
ประเด็น ยุทธศาสตร์	1. การพัฒนาขีดความสามารถในการ แข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป อาหาร 2. การยกระดับการท่องเที่ยว และ ผลิตภัณฑ์ใหม่ 3. การส่งเสริมและพัฒนาการค้าการ ลงทุน การค้าชายแดน ระบบโลจิสติกส์ สู่ภูมิภาคและอาเซียน	1. การพัฒนาขีดความสามารถในการ แข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป 2. การยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ 3. การส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน	มีการปรับเพียงเล็กน้อย โดย ปรับเปลี่ยนในด้านโลจิสติกส์ เนื่องจากระดับของกลุ่มจังหวัด ไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุม ทั้งระบบของโลจิสติกส์

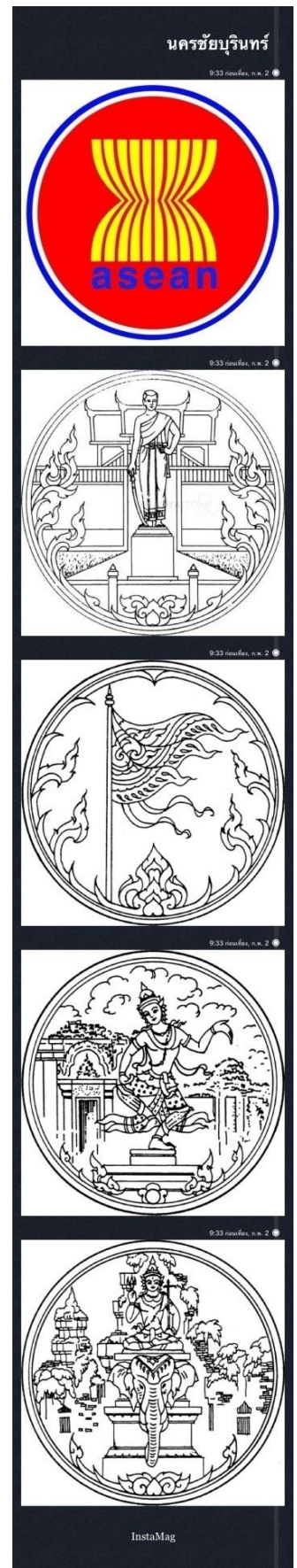
จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดและรายจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด

ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ *กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1*

กลุ่มจังหวัด ฯ	จังหวัดนครราชสีมา	จังหวัดชัยภูมิ	จังหวัดบุรีรัมย์	จังหวัดสุรินทร์
เกษตรปลอดภัย	• เกษตรปลอดภัย (ข้าวหอมมะลิ โคเนื้อ มั่นสำปะหลัง ไก่บ้าน) • แปรรูปอุตสาหกรรมเกษตร • โครงสร้างพื้นฐานการเกษตร • พลังงานทดแทน • บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ	• เป็นฐานการผลิตและศูนย์กลางการตลาดสินค้าเกษตรที่เข้มแข็งยั่งยืน	• ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย	• การพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่า • การพัฒนาคนและสังคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
การท่องเที่ยว	• ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ • ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม • ท่องเที่ยวหมู่บ้านท่องเที่ยวอารยธรรมใหม่	• เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง • เป็นเมืองแห่งความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี • เป็นเมืองสังคมมีคุณภาพ มั่นคง และปลอดภัย	• พัฒนาเป็น “ศูนย์กลางท่องเที่ยวและกีฬา”	• การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว • การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ผลิตภัณฑ์ใหม่	• ผลิตภัณฑ์ใหม่ • OTOP/SME's • ท่องเที่ยวหมู่บ้านท่องเที่ยวอารยธรรมใหม่	• -	• ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	• -
B การค้าการลงทุน การค้าชายแดน	• ศูนย์กระจายสินค้า • ศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน • เส้นทางขนถ่ายสินค้า	• -	• ส่งเสริมการค้าชายแดนเพื่อการค้าและการลงทุน (ช่องสายตะกู)	• การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว • การเสริมสร้างความมั่นคงชายแดนและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ชั้นใน

ภาคผนวก ค.

ประมวลภาพการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ประชุมคณะกรรมการบริหารของกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.)

**ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)**

ครั้งที่ 5/2559

วันอังคารที่ 13 กันยายน 2559

ณ ห้องสิริบุญญา โรงแรมเซอร์มิเทอ ริสอร์ท แอนด์ สปา อ.เมือง จ.นครราชสีมา

การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
ระยะ 4 ปี รอบใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2564)

ณ โรงแรมเดอะเปย์โน รีสอร์ท ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา